

Nr. 1 - 1978

Avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund

Pris kr. 4.-

—ekstra:

**AZANIA
og PAC.**

Se s. 20 og 21.

FULL STØTTE TIL BLOCK-WATNETØMRERNE!

De 41 streikende tømmerne ved Block Watne i Østfold har når dette trykkes vært i streik i mer enn en måned. Kravet deres er at distriktens målekantor, og ikke bedriftens oppmåler som nå, skal gjøre opp akkordene deres. Denne u-rettferdige ordninga fører til at tømmerne her ligger ca. 5 kr. under tømmerne f.eks. i Vestfold. De krever slutt på denne forskjellsbehandlinga. Bedriftsledelsen har sagt opp 34 av de streikende. De håper å splitte — å presse flere enn 10-15 streikebrytere tilbake til arbeid. De har ikke lyktes. De streikende står fast på krava — og vil ikke gå tilbake til arbeid annet enn samla.

Støttearbeidet på lærestedene må straks komme igang — sovende streikestøttekomiteer må gjenopplives.

Penger og støttehilsener sendes til:
Aksjonsutvalget til tømmerne ved BWB Østfold,
Jernbanegt. 18, 1700 Sarpsborg,
Postgiro 5 36 13 57.

VEKK MED KARAKTERER OG EKSAMEN ?

— Det borgerlige eksamenssystemet er morderisk og må stoppes... Se s. 4.

— Eksamen i Kina. Se s. 6.

— Sagene Lærerskole i Oslo: **STORM RUNDT
KARAKTERER OG EKSAMEN.** Se s. 5.

VEKK MED DISIPLINÆRLOVA !

Se midtsidene.

— **Kommunistenes enhetsfrontspolitikk.**

**Renta på studielån
opp til 7,5 %:**

RENTA SKAL NED

— IKKE OPP ! Se baksida.

Fra demonstrasjonen mot rektormøtet i desember. På dette møtet sluttet representantene seg til forslaget om ny disipli-nærlov. Bildet viser en avstemning blant de frammøtte studen-tene for at studentrepresentanten på møtet skulle trekke seg fra gisselposisjonen han satt i.

KLIPP & KOMMENTAR

Jahn Otto Johansen i åpenhjerlig møte med NÅ

Men det er klart det kan oppstå erotiske episoder også. Som dengang da jeg var meget ung og reiste i felleskupé og ble kjent med en tiltalende, lys blond jente som skulle på ferie til Svartehavet. Den gjensidige sympati var åpenbart tilstede. Utpå kvelden krøp min venninne opp i «annenetasje» og trakk det utleverte teppet godt over seg. Jeg sto ved siden av og pratet med henne, mens hånden — kanskje noe klønet for alderen — gled inn under teppet. Da var det plutselig jeg traff en håret hånd i ingenmannsland mellom to bryster. Det var en ung, svartøyet, blodfull gruser som var gått til angrep fra motsatt front.

Det hele gled over i en blåkinnad.

alle menn
Har Titos kone smilt sitt siste smil?

Uten den minste nervøsitet og uten å begå noen bommert i protokollen, mestret Jovanka med de leende mørkeblå øynene,

de feilfrie hvite tennene og det blåskimrende sorte håret, sin nye rolle. Hun klarte seg elegant selv under det pinlige opptrinnet da den daværende sovjetiske partisejeren Nikita Krutsojov ble full i et selskap og kastet seg over henne for å kysse henne og brølte ukrainske kjærlighetsserenader. Hun steg smidig tilside.

Isaac Hayes

— For meg er idealkvinnen en superkvinne i sengen — en kvinne som er meget, meget utholdende og kan elske i timevis, spesielt hvis den seksuelle appetitten min er stor. Hun må kunne glede meg med forspill til jeg nesten mister beherskelsen.

Hun må være oppfinnsom med en masse fantasi, slik at hun er i stand til en rekke forskjellige ting. En kvinne med utholdenhet, med en masse ild, med varme, som ikke eier hemninger og, selvfølgelig, ser godt ut — det hjelper.

Ved hjelp av en sjettesans kan man oppdage om en kvinne er god i sengen.

Nikita Krutsojov eller Jahn Otto Johansen var spurt.

16 års frigjøringskamp i Eritrea —

Nesten dagstøtt kommer det seiersmeldinger fra den frigjøringskrigen det eritreiske folket fører mot fascistene Mengistus etiopiske overherredømme. Den framgangsrike krigen eritreerne fører, betyr også et viktig nederlag for den imperialistiske supermakta Sovjet som offisielt har 200 «rådgivere» i Etiopia og som forsyner den tvangsutskrevne fascisthæren med de mest avanserte militærsystemene imperialismen kan oppvise. I tillegg har Sovjet kalt sine cubanske diskenspringere til hjelp i forsøkene på å vinne enda en ny-koloni i Afrika, i tillegg til Angola. Det skal være minst 1000 militære «eks-

perter» fra Cuba i Etiopia for øyeblikket.

Den eritreiske frigjøringskampen har pågått i over 16 år — og de to frigjøringsfrontene EPLF og ELF har alle anti-imperialisters fulle støtte.

Men hvordan er det med SV-ledelsen? Har den enorme sympatien for Eritrea ført til noen støtte der i gården, eller er lojaliteten til sosialimperialismen for stor?

Et vanskelig valg med avslørende kvaler, det er «Hva må gøres» sin konklusjon etter å ha ringt SV-kontoret og snakket med Lasse Jahn-

ENNÅ INGEN

STØTTE FRA SV

— Vi er interessert i å høre SV's syn på Eritrea

— Ja . . . vi har ikke tatt noe endelig standpunkt ennå, men vi har hatt en foreløpig debatt om det. Først og fremst en orientering om hva som skjer der nede, fra de forskjellige.

— Dere har ikke kommet så langt at dere støtter frigjøringsbevegelsen ennå, altså?

— Nei . . . vi har jo i og for

seg hatt kontakt med begge to, vi har jo ikke i og for seg skilt mellom dem . . .

— Men dere støtter dem altså, og ikke Mengistu?

— Ikke . . . ?

— Mengistu, i Etiopia

— Nei . . . altså . . . vi har ikke tatt noen bestemt stilling i denne saken.

— Hvordan tror du det går da, er det noen tendens i debatten?

— Nei, det veit jeg ikke noe om. I og med at vi har hatt kontakt med eritreerne, så sier det seg sjøl at vi støtter dem, det er det ikke noen tvil om. Men hvor baste vi er på det som skjer nede i Etiopia og Somalia . . . det er jo vanskelig å si både for den ene og den andre, det skjer jo så jævlig mye der nede . . .

— Men hva med Sovjet og cubanerne, de støtter jo Mengistu mot Eritrea, betyr det at dere kan tenkes å ta avstand fra dem?

— Neida. Nå trekker du for raske slutninger her . . . jeg sier jo at vi har ikke tatt stilling til det. Men vi kommer til å ta stilling til det seinere når vi får noe informasjon.

— Men dersom dere kommer fram til at dere vil støtte fri-

gjøringsbevegelsen i Eritrea så er det vel naturlig at dere tar avstand fra Sovjet og Cuba?

— Men . . . det er sånn måte å tenke på som ikke helt stemmer bestandig. Det høres jo veldig logisk ut det du sier, veldig dialektisk og greier . . . men det er jo ikke den måten en tar stilling til ting på. For det første må vi jo finne ut hva som egentlig skjer der nede, så må vi ta stilling til det. Vi kan jo ikke begynne å si at vi nå støtter Eritrea, og dermed gi faen i alt annet!

— Men det er vel ganske naturlig at dersom du støtter en frigjøringsbevegelse, så må du også ta avstand fra dem som dem slåss mot — dere kan vel ikke støtte både frigjøringsbevegelsen og fienden dens?

— Nei, jeg synes det høres vanskelig ut, det må jeg si . . . men det er bare ikke så enkelt bilde som det du gir altså.

— Hva mener du kompliserer det bildet, da?

— Nei, jeg vil ikke begynne å diskutere Eritrea med deg nå . . . jeg vil ikke begynne å diskutere hva vi skal mene når vi ikke har tatt standpunkt til det . . .

Bildet viser oberst Mengistu i Etiopia på Bresjnevs arm. (Utsnitt av plakaten laget av den Etiopiske Studentunionen.)

HVA MÅ GJØRES

»Hva må gjøres», avisa til Norges kommunistiske Studentforbund.

Utkommer 7nr.pr.år.

Abb.pris kr. 20.- pr. år. Støtteabb. kr. 30.- pr. år.

Adresse: Boks 2072 Grynelokka Oslo 5

Postgiro: 2.23.26.43.

Ansvarlig: Jørn Magdahl

Trykt i Offsettrykk hos a/s Duplotrykk Oslo

NEI TIL POLITI-UNIVERSITET

28/11 sette sju reaksjonære rektorar seg suverent utover meininga til meir enn fire tusen studentar og hundrevis av universitets- og høyskoletilsette, faglege tillitsmenn og kunstnarar som har skrivi under på opprop mot innføring

av disiplinærlov og interne domstolar på de høgere lære-stadene. Dei sju ba regjering og Storting om reglar for å sparke ut studenter for politisk syn, brot på teleplikta osv. Dei sju nekta ein delegasjon frå dei 300 demonstran-tane å kome til orde.

Rektoren ved Veterinærhøgskulen hadde teke lærdom av sine klassebrør skipsreiarane, som berre trong ta ein telefon for å få hundrevis av politi til å forsvare streike-brytere mot streikende på brygga. Veterinærhøgskulen var bleira av politi. Dei sto utafor alle inngongane, opp-over trappene og i klasserom.

Dette politioppbudet syner betre enn mange ord kva kampen mot disiplinærlova dreier seg om. Staten og dei reaksjonære rektorane og professorane er ikkje lengjer nøgd med å gjera vedtak mot interessene til studentane – nei no vil dei og kunne gjera det i ro og fred. Dei treng eigne domstolar kor dei reaksjonære lakeiane for den borgarlege staten sjøl kan sitte å dømme politiske mot-standarar og andre dei ikkje liker trynet på, til utvising og yrkesforbod. Så sterkt ynskjer dei dette at dei kastar den siste rest av liberal «image» at dei handsamar lov-framlegget bak politisperringar. Og politiet kjem sjølsagt til full nytte om lova vert vedteke av Stortinget. Då skal

dei plukke ut syndebukkane som skal stillast for interne domstolar når det er stridsspørsmål på lærestadene.

25 elevar var nær ved kasta ut av Nesna lærarskole pga. en politisk demonstrasjon. Rektoren hadde det nye disiplinærreglementet for dei pedagogiske høgskulene å halda seg til. Ikkje berre universiteta, men og resten av høgskolane står for tur.

Studentar! Vi må hindre tilstandar som i Vest-Tysk-land, kor dei har ei identisk disiplinærlov – og kor politi er ein del av kvardagslivet på mange lærestader. Denne våren skal bli «heit» for yrkesforbodstilhengjarane på lærestadene. Vi skal ta opp saka på grupper og seminar, på kantiner og allmøter. Det fire tusen underskriftene er berre ein start. Det vil bli politiske streikar, store demonstrasjonar og aktive instituttkomiteer. Vi kom-munister skal gjøre vårt for at tusener av studenter skal se kampen mot disiplinærlova som si sak – og for at høg-re-studentane i Norges Konservative Studentforbund, som i den seinere tida fleire stader har hatt framgong under eti-ketten «upolitisk», skal få ange like mykje at dei er «ja til disiplinærlov», som dei fekk svi for at dei var «ja til EF».

Stans disiplinærlova!!

Kritikk av «Hva Må Gjøres» for brudd på masselinja

Kritikk av «Hva må gjøres» om brudd på masselinja

Jeg mener at «Hva må gjøres» i form nå er ei avis for et lite min-dretall av studentene — de stu-dentene som har valgt side og som har tatt stilling for NKS.

De srtiklene som står i avisa er hovedsakelig propaganda og agi-tasjonsartikler som er svært al-menne. Mange studenter kjenner seg ikke igjen — det som står der angår ikke dem — det «treffer» dem ikke. Propagandaen er ikke innretta på flertallet.

Hvorfor er det slik? Jeg mener det er fordi artiklene ikke tar ut-gangspunkt i hva flertallet men-er, hvilke motsigelser de har. Kort sagt propagandaen er ikke bygd på undersøkelser, er ikke bygd på prinsippet «fra massene til massene», men bygd på — «til massene». Da må artiklene bli allmenne og sjablonmessige. De blir ikke innretta på å løse motsi-gelser som eksisterer blant stu-dentene (forartikkelforfatteren vet ikke noe om hvor motsigelse-gene går hen). Følgelig angår det heller ikke studentflertallet.

Et eksempel: Artiklene om di-siplinærlova. «Hva må gjøres»

gjør helt rett i å skrive om inn-holdet i denne reaksjonære lova. Men mange studenter mente at aksjonene mot lova er gærne, f.eks. det å avbryte møtet på rek-tors kontor i Oslo. Det er disse aksjonene folk har lest om i Af-tenposten og andre borgerlige aviser. Hva gjør så Hmg? I ho-vedsak unngår de dette spørs-målet — de skriver bare om inn-holdet i lova. Dette fører ikke til at mange studenter tar avstand fra lova og støtter aksjonene. Ved å gjøre undersøkelser på forhånd, ville en kommet fram til at en måtte ta utgangspunkt i aksjonen (det er det folk har lest og hørt om) for å pense inn på sjølve lova. Dette ville bevege studentene, og få mange flere til å innse at militante aksjoner er nødvendig og til å støtte aksjo-nene. Dette ville være å ta ut-gangspunkt i studentflertallet og det ville ført til at de så at aksjo-nene også var i deres interesser.

Fram for ei kommunistisk stu-dentavis — som studentene opp-fatter som sin avis!

Kameratslig hilsen student og abonnent

Svar på kritikk fra «student og abonnent»

Svar på kritikk om masselinja i «Hva må gjøres»

Hmg har i haust utvikla seg i eit riktig spor. Avisa er på veg til å verte ei revolusjonær student-avis. Dette meiner vi er hoved-sida ved avisa i dag. Til dømes tek ho opp dei viktigaste tinga som skjer i klassekampen nasjo-nalt og internasjonalt. Avisa skriv om Kina, om Eritrea, om kvinnekampen, om disiplinær-lova, om tre verden-teorien osv. Men «Hva må gjøres» er framleis for mykje ei Universi-tets-avis, ei Blinderns-avis. Avisa tek lite opp kampane på sosial-skulene, lærarskulene, distrikts-høgskulene. Såleis meiner mange at avisa ikkje angår dei, den vert ikkje nokon rettesnor for deira kamp. Derfor er red. heilt samde i kritikken fra «stud og abb.».

Det er avgjerande at fleire stu-dentar skriv inn frå lærestaden sin, og at redaksjonen gjer un-dersøkingar for å få vite kva stu-dentane er opptekne av. Om vi ikkje gjer dette, vil vi bryte med prinsippa til Lenin om å verte ein kollektiv agitator som skal mobi-

lisere fleire og fleire og ikkje berre eit lite mindretal for du skriv.

Er avisa for tung?

Hmg har ein god del teoretiske artiklar. Dette meiner vi er rik-tig. Studentar er opptekne av te-ori. Avisa skal og lære opp dei framskredne i å leia kampen på lærestaden sin. Difor er det rik-tig t.d. å skrive om viktige line-kampar mellom kommunistar, revisjonistar og t.d. trotskistar.

Men er det det same som å skriva så ein ikkje forstår innhal-det, og skrive sjablonmessig? Sjølsagt er det ikkje det.

Det betyr berre at den som skriv, ikkje sjøl har godt nok grep om politikken, eller tenker på kven han/ho skriv for. På universitetet lærer vi at den «fi-naste» måten å skrive på er å pakke inn det du skriv i ull, bruke lange setningar og komma med konklusjonen til slutt. Dette er ei borgarleg måte å skrive på som redaksjonen ikkje har gjort noko for å kvitte seg med. Dette må endrast.

Forts. til s. 9.

USV mottek 18 500 frå borgarskapet KUL 13 550 kr. NKS-0 kr. !

USV og Kul er politiske grup-peringer som kallar seg for pro-gressive, dei hevdar å kjempa mot borgarskapet. Samstundes mottek dei enorme summer frå det same borgarskapet. Dei let seg viljug vekk kjøpe opp, dei har inga motstridande interesser med Samskipnaden som gjev dei pengane. Kul i Oslo får nesten like mykje som DKSF, US får meste av alle studentgruppene over 18 000!

Dette er pengar som alle stu-

dentane er med på å betale, gjen-nom semesteravgifta.

NKS tek av prinsipp ikkje mot pengar frå borgarskapet

Korleis kunne ein kommunistisk organisasjon som kjempar mot at Samskipnaden skal auka se-mesteravgifta, husleige og mat-prisane, samstundes ta imot gå-ver frå dei. Samskipnaden og staten ynskjer å kontrollere stu-dentgruppene, det gjer dei gjen-nom å gjere dei økonomisk av-

hengig. Dersom politikken deira vert for krass for borgarskapet, kan dei berre dra inn pengane.

NKS og avise «Hva må gjø-res» sett seg ikkje i ei sann stode, NKS er konsekvente i kampen mot borgarskapet. Vi liter på massane, på dei som stør poli-tikken til avisa.

Ei sjølberga avis

«Hva må gjøres» har satt i gang ei økonomi-kampanje for å byggje opp eit fond for avisa.

Opp mot ti-tusenvis fra Samskip-naden, stiller avisa mange abon-mentar, innsamling til avisa og auka laussal. No kjem avisa ut ca. 7 gonger i året. For å kunne leie kampen på lærestadene, må avisa kome oftare ut. Førebels tek vi sikte på månadsavis. For å greie dette, til hausten, vonar vi mange fleir tek til å verve stø-nadsabonnentar, eller sender inn bidrag til fondet. Eit stønads-abonnement er på 30 kroner i staden for 20. Kampanjen går fram til hausten.

AVISA KOSTAR FLESK

Tru no for all del ikkje at det er billegg å lage avis! Det er lett å tenkje at berre den politiske vilja er til stades så går all ting. Slik er det avgjort ikkje med ei avis. Ein kan ha skadefryd avdi dei borgarlege stud-entavisane treng så mykje pengar i gæve frå borgarskapet - men pen-gar må ein ha - spørsmålet er kven ein vil binde seg til, borgarskapet eller studentar som les Hva Må Gjøres.

Eit lite priseksempel: For at avisa skal vere lett å lese må den settjast (skrivast på maskin) på fotosats. Prisen er til vanleg kr. 20 pr. 1000 tegn. På ei normal avisside i formatet vårt vert det meir enn 180 kr. berre til teks-ten!

I tillegg kjem bilete, reprotur-styr, alt arbeidet på trykkeriet,

transport og ein del ting eg glø-ymer i farta. Eg trur eg ikkje er så langt unna viss eg seier at kvar side i avisa koster nære 1000 kr. !

Den einaste inntekta til Hva Må Gjøres er salet. Dere kan sjøl tenkje dere at berre det å halde seg flytande frå nr. til nr. ikkje er no-kon «sjølsagt» ting.

Avisa treng hjelp og støtte: Punktleg betaling, høgt sal, mange abonnentar - er ting vi ynskjer oss.

Og framfor alt: Viss avisa skal verte det våpnet studentane treng, så må ho kome oftare og ha ein trygg grunn å stå på: Hva Må Gjøres - fondet på minst 80 000 er det einaste som kan gje oss det våpnet i staden for ruin og stats-støtte!

Gje støtte no!

I alt ble det bevilget 158.640,- kroner til politiske grupperinger på Blindern i 1977. De ble fordelt slik:

1). Målgruppenes tilsammen	21.100,-	kroner
2). USV/Sosialistisk Front	18.500,-	"
3). AUF/Sosialistisk Offensiv	17.950,-	"
4). Grant Gras	17.850,-	"
5). DKSF/DSM/Moderat Gruppe	15.250,-	"
6). Kristne organisasjoner	14.460,-	"
7). Kommunistisk Universitetslag	13.550,-	"
8). Miljøvernorganisasjoner	11.830,-	"
9). Studentvenstre	8.200,-	"
10). Avholdsbevegelser/rusgift	7.100,-	"
11). Senterstudentene	6.100,-	"
12). Oktobergruppa (trotskistene)	4.650,-	"
13). Kristelig Folkepartis Studenter	1.300,-	"
14). DnFs Ungdom	800,-	"

Til alle som sel avisa: Betal kontant — raskt oppgjer

Frå nr. 2/78 vert alle avisene til kommisjonærar sendt ut på postoppkrav. Det vil seie at dei som sel avisa må starte no med å byggje opp eit lokalt fond til å kjøpa neste nummer. Send inn pengane raskt. Det er desse pen-

gane som vert nytta til å betale trykking, setting og lay-out. Då kan avisa betalast kontant, vi kvittar oss med gjeld og kan byg-gje ut fondet for avisa. Økono-mien til avisa er direkte knytta til dei som sel og les avisa, og er av-hengig av innsatsen deira.

Gi ut avisa oftere!

Til «HVA MÅ GJØRES»

Kvifor kjem HMG så sjelden? Eg meiner HMG bør kome mini-mum kvar tredje veke.

Sånn som det er no er det ingen vits å skrive om aktuelle saker, særleg lokale saker til HMG, fordi det er uaktuelt når student-ane får lese det. Men det mykje spanande som skjer på Universi-teta, og dette burde kome ut til studentane. Bare HMG kan klare den oppgåva i dag!

Godt nytt år! Og nyttårsønsket er altså «Hva Må Gjøres?» kvar tredje veke, minst!

Helsing student i Tromsø

SVAR PÅ KRITIKK FRÅ STU-DENT TROMSØ

Takk for brev.Vi er heilt samd i det du skriv.Men korleis skal vi klare å kome ut oftare før vi stend sterkare økonomisk og salet

vert meir effektivt?Det er det som er den store bøygen no.

Om avisa kom ut oftare,ville det styrke innhaldet i avisa og interessene ville auka dersom avisa vart meir nyhetsretta.

Det er dette målet vi har for »Hva må gjøres».Derfor har vi starta ei økonomikampanje for avisa,for å legge eit mater-ielt grunnlag for å nå denne målsettinga.

Vi kan diverre ikkje love deg at avisa kjem ut oftare dette semesteret,men om kampanja går i mål,kan vi greie fleire ut-gåver frå hausten.

I mellomtida gjev vi ut HMG-ekstra,på ein til to sider.Dette flaket må spreiaist mykje betre bland studentane.Ekstra-flaka tek opp brennaktuelle saker og er gratis til å dele ut.

kameratsleg helsing frå redaksjonen

No skriv mange fleir inn til avisa—Skriv du og

I dette nummeret av avisa er det både ei kvantitativ og ei kvalita-tiv auka i studentkorrespondan-sen. Vi har fått lesarbrev frå Sov-jet-tur, artiklar om lokal kamp og fleire skriv kritikk av avisa.

Dette er ei sær bra utvikling, avisa kan verte ei avis av studen-tar og for studenter.

Skriv inn til avisa, bruk han aktivt i den revolusjonære stu-dentkampen!

Det borgerlige eksamenssystemet behandler studentene som fiender.

«DET ER MORDERISK OG MÅ STOPPES!» (Mao Tsetung).

Eksamen. Mareritt for studentene. Nattevåking og nervetabletter. Hva blir prata mer om studenter imellom? Allikevel blir eksamen og karakterer vist beskjen oppmerksomhet av de politiske organisasjonene på lærestedene.

I følge undersøkelser som NKS har gjort, foregikk det kamper om eksamens- og karaktersystemet på 20—30 skoler og institutter i året som gikk. Mange av dem fortsetter ennå.

Som helhet har disse eksamenskampene hatt en del svakheter. En har famlet og vært usikker på hvordan kampen skulle reises og hvilke krav som burde stilles.

Vi kommunister mener at eksamens- og karaktersystemet er et uttrykk for det borgerlige diktaturet. (Se hovedartikkelen som viser hvorfor det er sånn og hvordan det fungerer.)

Ut fra denne analysa bør det være opplagt at vi går prinsipielt mot det borgerlige eksamens- og karaktersystemet. Noen større eller mindre reformer kan ikke endre det grunnleggende klasseinnholdet til dette systemet.

Den naturlige parola ville derfor være «Vekk med eksamen og karakterer». På grunnskolen og i gymnaset har Rød Ungdom gått i spissen for å sloss for denne parola. I den høyere utdanninga er det et forhold som gjør det mer diskutabelt å bruke «Vekk med eksamen- og karakterer» som aksjonsparole: Svært mange studenter studerer stort sett for seg sjøl — og har liten tilknytning til lærestedene annet enn at de går opp til eksamen der. Vi kan ikke stille parola slik at det kan brukes mot deres rett til å studere.

På skolene hvor praksisen er en viktig del av utdanninga kan

Vi foreslår følgende:

Vekk med den graderte karakterskalaen — Bestått/ikke bestått isteden! Krava til bestått må ikke heves — mot høyere strykprosent!

— For hjemmeeksamener i grupper!

(Må være relativt korte, eks. ei uke — slik at folk ikke må skrive hovedoppgaver hver gang de må opp til eksamen, og slik at folk med unger ikke stilles i en umulig situasjon.)

— Rett til å bruke lærebøkene til eksamen!

— Vekk med karakterer i bestemte fag (eksempel drama på lærerskolene).

— Frivillig muntlig! (Muntlig eksamen er spesielt terroristisk. Trengs der muntlig er obligatorisk nå.)

— Vekk med bestemte karaktergrenser for å fortsette studiet (hovedfag, 2. avdeling osv.).

På andre steder tilsier sikkert situasjonen andre paroler. Eks. mot oppsplitting i mange småeksamener, integrerte eksamener et framskritt. Ny sensur med mindre krav når strykprosenten er stor(?) osv. Det gjelder å gjøre konkrete vurderinger!

det synes korrekt å gå inn for bestått/ikke bestått som en samla vurdering av praksisen — og så forøvrig kreve eksamen og karakterer fjerna.

På de fleste fagene på universitetet med mange deltidsstudenter vil det antakelig være riktig å stille bestått/ikke-bestått isteden. En må være klar over at det fortsatt betyr eksamen og en type karaktervurdering som vil ha de samme grunnleggende trekk som eksamens- og karaktersystemet forøvrig.

Er du uenig i disse vurderingene — skriv innlegg!

Noen spissparoler

Vi ser det som viktig å argumentere mot hele det borgerlige eksamenssystemet.

Vi vil forklare hvorfor sosialisme og utvikling mot det kommunistiske, klasseløse samfunnet er det eneste holdbare alternativet. Les om dette i Kina-artikkelen i dette nummeret.

Samtidig må det blinkes ut en del spesielt brennbare krav som det må aksjoneres for å få gjennomført.

Eksamenssystemet i Norge tjener borgerskapet

Eksamenssystemet i det kapitalistiske Norge har to svært viktige funksjoner for borgerskapet. For det første har det en politisk og ideologisk betydning — det bidrar til å oppdra studentene i borgerskapets normer — og skal hindre at studen-

tene reiser kamp mot sider ved det kapitalistiske systemet og det borgerlige diktaturet.

For det andre har det en økonomisk betydning på flere måter — det siler ut «rett person til rett plass», det sørger for at studentene lærer mest mulig på kortest mulig tid slik at borgerskapet og dets stat kan

holde bevilgningene til de uproduktive utdanningssektorene nede på et nødvendig minimum — men samtidig få utdanna folk som er godt kvalifiserte for jobbene de får.

I korte punkter skal vi vise nærmere hvordan eksamens- og karaktersystemet tjener borgerskapet.

1. Disiplinerings-effekten

Eksamens- og karaktersystemet er riset bak speilet — som skal tvinge studentene til å jobbe hardt med studiene så de kan bli ferdig på «normaltid» — og samtidig få mest mulig av pensum inn i huet sitt. Greier du ikke eksamen mister du lånet — og så er du virkelig ute å kjøre. Istedenfor at innlæringa skal bygge på interesse og forståelse, skal eksamensspøkelset tvinge deg til å lese.

Tildels brukes det reint terroristiske metoder for å holde «arbeidsmoralen» på topp. Når f.eks. over 50 % av grunnfagstudentene i engelsk i Trondheim blei strykt nå til jul — må det ses på som et forsøk på å sette krav

som er helt uakseptable i forhold til den undervisninga som blir gitt. Det er et forsøk på å presse den enkelte studenten til det ytterste i mange semestre framover.

2. «Kunne mye — og skjønnel»

Eksamens- og karaktersystemet gjør studentene (og lærerne) til slaver av pensum. Det hindrer fordyping i ting studentene sjøl er spesielt interessert i. Det hindrer muligheten til å lese utafor pensum — og sette seg inn i synspunkter som er andre enn lærebøkernes eller lærernes. Kort sagt: Det finnes ikke rom for å utvikle evnen til å tenke sjølstendig og kritisk. Du skal ikke enga-

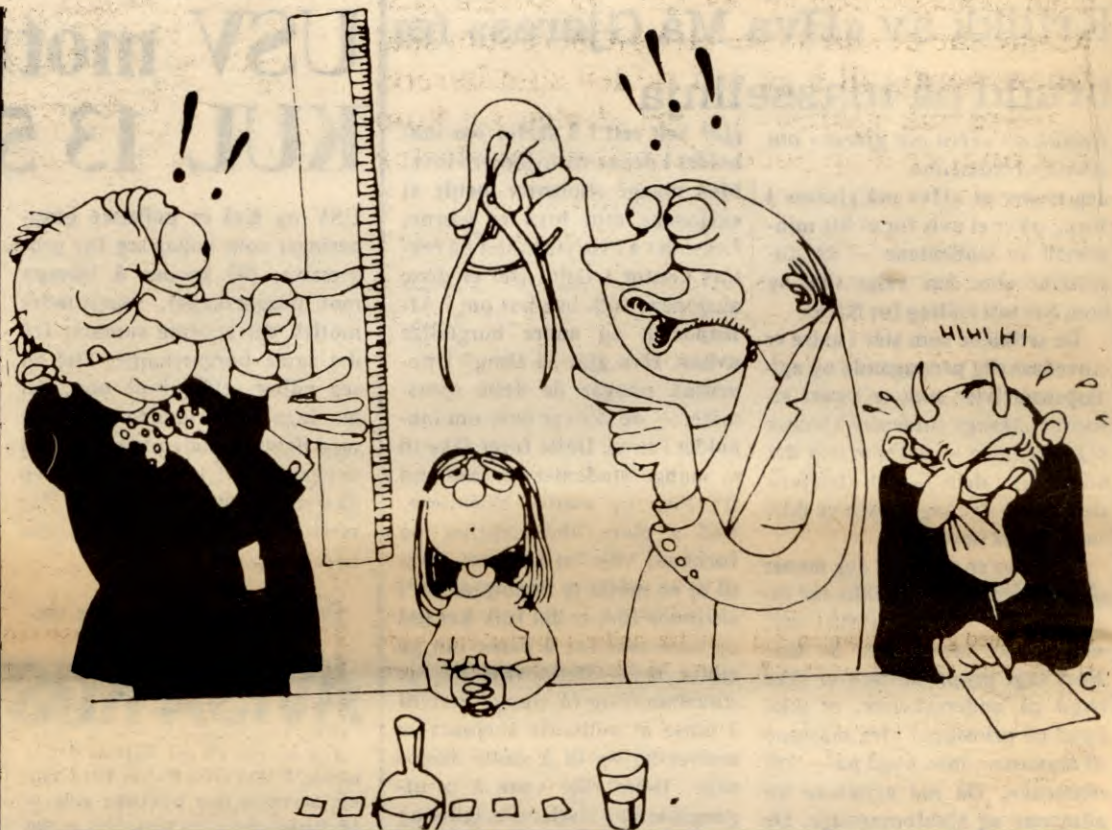
sjere deg utenomfaglig. Du skal ta det borgerlige innholdet i pensum for god fisk — og når du sjøl blir lærer eller kommer i annet arbeid, skal du være en lydig lakei som arbeider etter borgerskapets verdensanskuelse.

På sosiologi i Oslo hvor det er igang kamp om eksamensordninga hengte NKS-laget etter eksamen i høst opp ei veggavis som protesterte mot den ene oppgaven fordi den gikk ut på å skrive litt om seks store temaer. — Det var altså om å gjøre og ha overflattisk kunnskap om mange sider av pensum — mens det var nødvendig å ha mer grundig kunnskap om noe, eller å kunne gjøre egne vurderinger. I veldig mange fag er dette helt typisk. I

Dette viser at det er behov for samordning og ledelse av disse kampene. Det er derfor først og fremst nødvendig å foreta en analyse av eksamens- og karaktersystemet. Hvilken funksjon har eksamen og karakterer innafor det kapitalistiske systemet, hvorfor ser borgerskapet på det som et viktig ledd i undertrykkinga si?

Hovedartikkelen prøver å gjøre ei sånn analyse. I tillegg prøver vi å stille noen aktuelle paroler utfra denne analysa og svare på noen av de spørsmåla som finnes om eksamen.

Disse artiklene bør tjene som utgangspunkt for videre debatt — både her i avisa og andre steder!

3 spørsmål OM EKSAMEN

«Samfunnet må kontrollere at studentene kan noe — det er et minimum når en tenker på alle penga som blir brukt.»

Svar: Pengene til den høyere utdanninga har borgerskapet og den borgerlige staten tilrana seg fra arbeiderklassen, gjennom ekstra utbyttinga som skattene representerer. Borgerskapet investerer en del av disse midlene i den høyere utdanninga, fordi de trenger sosialarbeidere til å lappe sammen arbeidskrafta, pedagoger til å indoktrinere elevene og til å utdanne ny arbeidskraft osv. Det er som vi har vist borgerskapet og ikke «samfunnet» som forlanger kontroll for dem teller

bare hensynet til profitten. De ønsker å kunne ta enda mer midler fra utdanninga og overføre til profitable næringer.

— Men hva med elever, klienter osv.? De må kunne forlange at vi kan jobben vår.

— Sjølsagt, derfor trenger de folk som har fordypa seg i faget sitt — og ikke folk som kan «ingenting om alt». De trenger ikke strebere og folk som sleiker øvrigheta. Rett ut sagt så er dette altså ikke noe argument for karakterer og eksamen.

— Om karakterer og eksamen blir fjerna (noe som sikkert bare kan skje et stykke på veg under kapitalismen) så vil borgerskapet

sikkert innføre inntaksprøver, ekstra trynetillegg når du søker jobb eller annen jøvelskap isteden.

— Sjølsagt — igjen. Men vi kan aldri forsvare en del av urettferdigheten, en del av det borgerlige diktaturet, med argumenter om at det kan bli enda verre. Inntaksprøver f.eks. prøver borgerskapet noen steder å gjennomføre i tillegg til karaktersystemet. Begge delene kan vi bare kvitte oss med ved å reise politisk kamp — ikke ved å klamre oss til én undertrykkelsesmetode framfor en annen.

grunnskolen er det blitt utvikla normerte og standardiserte prøver — hvor bare svar som er nøyaktig etter fasiten belønnes — mens egne vurderinger er «feil».

3. Splitte studentene

Til eksamen konkurrerer studentene med hverandre. Mer eller mindre offisielt skal karakterene fordeles etter en «gausskurve». Når noen går fram — skal andre gå tilbake. Gruppearbeid — det at du har lært deg å samarbeide med medstudentene dine hjelper ikke når du sitter for deg sjøl og strever ved eksamensbordet.

Noen steder er det gått så langt at studenter holder kunnskap for seg sjøl — fordi det gir dem en fordel i kampen om tidelene.

Når staten skjærer ned på bevilgningene til den høyere utdanninga — og akademikerarbeidsløsheten stiger — så kan eksamens- og karaktersystemet virke til at hver enkelt student biter tennene sammen og anstrender seg enda mer for å greie seg, istedenfor å gå sammen om politisk kamp mot forverringa.

4. «Karakterene forteller hvor mye du er verdt»

På universitetet er det mye snakk om tideler — mange synes det er viktig å få 2.5 og «laud» — og ikke 2.6 og «haud» — sjøl om skillene i praksis er svært så vilkårlige. Med dette har borgerskapet nådd langt med å spre sin råtne ideologi. Får du gode ka-

rakterer gir det høy prestisje — om de sterkeste bruker kunnskapene sine til å hjelpe andre studenter står dette i direkte motstrid til det som blir oppmuntra av systemet. Du blir oppfordra til strebing og sleiking. Går det dårlig skal du tru det er din egen skyld. «En hver er sin egen lykkes smed» sier den borgerlige ideologien.

5. Legitimerer borgerskapets makt

Nesten alle relevante undersøkelser viser en tendens til at studenter fra borgerskapet får bedre karakterer enn folk fra arbeiderklassen — og gjerne også enn folk fra småborgerskapet.

Forts. til s. 9

Sagene Lærerskole i Oslo: DET STORMER RUNDT KARAKTERER OG EKSAMEN!

Opprør på Sagene Lærerskole i Oslo! Nye innstrukser fra departementet fører til en beinhard eksamensordning med fingraderte karakterer og individuell eksamen. Dette på en av de få skolene som virkelig hadde oppnådd en bedre eksamensordning etter hard kamp. Nå er skolen innlemma i systemet med pedagogiske høyskoler, og staten skal kunne sile ut sine beste medhjelpere som skal finnes verdig til å gå ut i skolen som lærere.

«Hva må gjøres» var på skolen og kom rett oppi en oppglødd diskusjon i Skolestua (pauserommet). Vi snakket bl.a. med Liv og Barbro og en av lærerne. Etter hvert kom mange med i diskusjonen. Dette er en sak som opptar hele skolen for tida. «Hva skal vi med fingraderte karakterer i norsk, for ikke å si i gymnastikk?»

Studenter på Sagene Lærerskole.

– Hvorfor går dere imot det nye eksamens og karakterersystemet?

Liv: – Sagene har alltid gått i spissen for å utvikle nye og bedre eksamensordninger. Allerede i 60-årene startet skolen forsøksordning med gruppeeksamen. Nå er det satt en strek over alle forbedringer. Nå skal det innføres individuell eksamen og vi skal bedømmes etter et femgraders karaktersystem.

Vi er i første år på skolen og skal ta eksamen i norsk til våren. Vi vil ha gruppeeksamen, med bestått/ikke bestått. Vi hadde en avstemning som viste at 55 var for gruppeeksamen, 3 var imot og 16 var avholdne, altså et overveldende flertall for gruppeeksamen. Vi skal sende søknad til departementet om å få beholde systemet med gruppeeksamen. Andre fagseksjoner som småped., bio., og samfunnsfag og gymnastikk har også gått i mot den nye ordninga. De har fått stor støtte fra faglærerne. De har allerede sendt søknad, men fått avslag.

– Kommer dere til å gjennomføre gruppeeksamen selv om dere får avslag?

– Vi må vise vår holdning til individuell eksamen og graderte karakterer. Vi kan ikke vike unna vårt prinsipielle syn av frykt for at det skal gå utover oss selv. Vi har fått mange lærere med oss, men det er også noen lærere som går steilt imot og som allerede har begynt å true oss.

Noen studenter er blitt redde. Det er vanskelig å få jobb og de er redde for å få underkjent eksamen. På den måten er det lett for departementet og undertrykke oss. Det blir svært viktig at vi står sammen om dette og ikke lar oss splitte.

Det er foreslått en bred debatt i skoleråd om eksamen og karakterer til våren. Alle lærere og studenter bør diskutere dette, vi skal jo ut i skolen sjøl og bli lærere. Vi må ha en bevisst holdning til eksamen.

– Er dere for eksamensfri skole?

Liv: – Jeg er for karakterfri skole. Konkurransemotivet hemmer læring. Målet med læring er å få innsikt, erkjennelse – ikke å reproducere og bli «skoleflinke».

Barbro: – Vi må kunne vurdere ut fra andre kriterier enn hvor mye vi klarer å huske på noen timer. Jeg er for en prosess-evaluering som går ut på å diskutere sammen, studentene og lærerne, hvilken framgang og utvikling han/hun har gjennom hele semesteret. Vi må kunne diskutere med lærerne, hva som må rettes på, hva vi har forstått og ikke forstått. Det er jo dette som er læring.

Liv: – Her skal vi sette Mønsterplanen ut i livet som lærere, og da er det klart at vår innstilling til eksamen formes på lærerskolen. Porsessevaluering vil styrke faget.

– Men er det ikke sånn at det er kamp om jobbene og at det trengs et slags utslingsystem fra staten sin side?

Liv: – Jeg tror ikke vi får bort eksamen med det første. Men vi vil ikke gå med på statens prinsipper om fingradering av den enkelte. Vi må starte med å få gjennomført bestått/ikke bestått. Vi som går i bresjen må også ta ulempene. Vi kan ikke la oss hindre av frykt for vår egen situasjon i framtida. Da ville ingen kunne gjøre noe, og vi ble sittende igjen på skolebenken som noen tamme skolelys!

– Hva vil dere si til studenter på andre lærerskoler?

Liv: – Ikke gi opp – stå på! Ta opp eksamenssystemet, evalueringa, til diskusjon. Alle lærerskoler må sende inn søknader til departementet om å få godkjent gruppeeksamen og bestått/ikke bestått. På den måten ser departementet at motstanden er stor over hele landet, og at de ikke bare kan ture frem på denne måten. Få folk fra departementet til å komme på åpne møter.

– Hvordan er situasjonen på skolen eller?

Barbro: – Det er mange saker å

Forts. til s. 10.

Lærer ut mot departementets eksamensdirektiv:

Mens vi satt på skolestua sammen med flere av Sagenestudentene og diskuterte eksamen, stakk en av lærerne i kroppsvingsseksjonen innom for å slå av en prat. Det var Arne Heggemsnes, en av dem som i flere år har gått i spissen for å omdanne kroppsvingsfaget fra fingradert vurdering av solo-prestasjoner til et fag som gir elevene interesse av å bygge opp formen sin.

På Sagene har de hatt en forsøksordning innafor kroppøving. Det har de nå fått beskjed fra departementet om å forandre til fordel for et eksamenssystem basert på enkelteksamen og fingradert karakter skala. Vi spurte Arne om hans reaksjon på dette direktivet.

– På kroppøving har vi hatt bestått – ikke bestått i fem år. Nå er det altså slutt. Det gamle systemet fungerte virkelig bra. Det var faktisk sånn at alle gledet seg til avslutninga. Eksamen besto i at fire studenter gikk opp i gruppe sammen med lærer. Det var ikke om å gjøre å finne ut hva den enkelte kunne og ikke kunne, men å stimulere hver enkelt.

Eksamen ble en evaluering i form av meningsutveksling. Studentene kunne diskutere med sensør.

– Hva mener du om det nye systemet?

– Det er grotesk! Alle skal marsjere i takt, alle skal inn i systemet med Pedagogiske Høyskoler. Departementet spør ikke hvordan vi underviser, men sier bare at sånn skal eksamen være.

Jeg mener at eksamen bør være resultatet av en metode, en naturlig funksjon av undervisninga, ikke ne pådytta kunnskapstest. Det er læreprosessen som er det viktigste – departementet sier gradering! Det er tøv at en må ha eksamen med graderte karakterer for å lære noe. Tvert imot dreper det interessen for faget.

– Hva kommer dere til å gjøre med dette nye systemet?

– Jeg blir nedfor av at det er sånn. Vi har ingen dårlige er-

faringer med det gamle systemet, det har ikke vært noen nedgang i nivået på disse fem årene – tvert imot har interessen for faget økt betraktelig.

Men jeg tror det er vanskelig å få med alle faglærerne mot dette utspillet. Mange er i mot det – f.eks. hele kroppsvingsseksjonen som består av tre lærere i tillegg til meg, og også lærere på samfunnsfag, bl.a. Theo Koritzinsky og Ebbe Reichert som er teolog og høyremann!

Det har vært sånn i skolen at karakterene mye har fungert som det eneste våpenet vi har hatt som lærere. Karakterfri skole medfører et helt annet forholdt til elvene, det krever mer samarbeid. Lærerne er sjøl et resultat av den skolen de har gått på – derfor er det ekstra ille at nye kull av lærere blir lært opp til å tenke i eksamen og gradering.

– Hva synes du om at studentene protesterer?

– Det er helt topp at studentene tar opp saka! Studentene bør også søke forsøksrådet om å opprettholde det gamle systemet. De nye innstruksene fra departementet går jo stikk i strid med Mønsterplanen for grunnskolen som sier at enhver har rett til å få et undervisningstilbud etter den enkeltes forutsetninger, ikke

«DET ER GROTESK!»

presses ned i den samme forma. Det er viktig at studenter og lærere tar opp denne saka til grundig diskusjon utpå nyåret.

– Hva vil skje dersom lærerne nekter å gjennomføre direktivene

fra staten?

– Det er for tidlig å si ennå. Men vi er rett og slett nødt til å vinne!

Jeg synes det er fint, – samme om folk er kommunister eller hva – bare de gjør noe med dette!

Denne artikkelen viser hvordan det sosialistiske Kina kan stå som et forbilde for oss som kjemper mot det undertrykkende karakter og eksamenssystemet i kapitalistiske land som Norge. Den går også inn på de siste undervisningsreformene i Kina — som har blitt forvrengt til det ukjennelige av borgerpressen her i landet.

TIDA FOR KULTURREVOLUSJONEN

Etter frigjøringa i Kina ble det raskt store framganger på utdanningssektoren. Analfabetismen blei utrydd. De intellektuelle fikk ei utdanning som gjorde at stadig flere stilte seg på arbeidernes og bøndernes side — utdanninga blei kombinert med politisk og ideologisk arbeid.

I 1958 fikk utdanningspolitikken enda klarere innretting. Mao formulerte politikken: Utdanninga må tjene arbeiderklassen og må bli kombinert med produktivt arbeid. For kulturrevolusjonen i 1966 kom allerede 64,6% av studentene ved «college» og universiteter fra arbeider og bondefamilier, mens bare 9,4% kom fra (tidligere) utbytteklasser.

Men alt var ikke bra. President Liu Shao-chi, «Kinas Krustsjov», hadde en viss innflytelse. Han sto for ei linje med å isolere utdanninga fra virkeligheten, skjerme fra politisk og produktivt arbeid. Denne linja dominerte på enkelte læresteder. Under innflytelse fra samme linja var utdanninga for lang og vanskelig, en del lærere var autoritære — og eksamenssystemet behandla studentene nærmest som fiender. Slik vi kjenner det fra de kapitalistiske landa.

MAO OM EKSAMEN.

Ved begynnelsen av kulturrevolusjonen kom Mao med følgende uttalelser som var viktige for den videre revolusjoneringa av utdanninga:

«Det nåværende eksamenssystemet passer bedre for fienden enn for folket. Det er som et bakholdsangrep, fordi spørsmåla er fjerne og ukjente, og fremdeles innen den gamle essaytradisjonen. Jeg er mot det. Jeg vil foreslå at man først gjør spørsmåla kjent, lar stud-

entene studere dem og besvare dem ved hjelp av bøkene sine. F.eks. kan vi stille tjue spørsmål om boka «Drømmen om det røde kammer». Hvis en student kan besvare ti av dem meget bra med originale ideer gir vi ham hundre poeng. Sjølsagt kan han besvare alle tjue, men om svarea er ordinære uten originalitet gir vi ham bare 50 eller 60 poeng.

Under eksamen bør kandidatene stilles fritt til å diskutere med hverandre og å må ha lov til å skrive av fra Bs besvarelse. Om As svar er godt burde B ha lov yil å gjenta det (...). Det nåværende systemet kveler talentet, ødelegger unge mennesker. Eksamenssystemet bekjemper studentene som fiender. Det er morderisk og må

I Peking Rewiev 1967 står det: «Målene med prøvene er å fremme studiet. Det er ikke hukkommelsen, men evnen til logisk tenkning som skal prøves. Man må gå mot en mekanisk gjentakelse av undervisningsstoffet. Studentene skal oppmuntres til et livsnært studium, til å anvende det lærte og til å utvikle egne ideer. Det bør ikke eksamineres for mye, og det bør bli slutt på prøver som kommer uventa som et overfall. I noen emner bør prøver totalt avskaffes.

Man kan eksaminere på forskjellige måter: Studentene kan bli forelagt et utvalg spørsmål som de skal besvare. De kan tiltales å bruke lærebøker, notater og opptegnelser ved eksamen. De kan bli prøvd i fullføring av et praktisk arbeid. Eksamen bør legges opp slik at studentenes evne til grundig gjennomtenkning av et tema kan komme til sin rett. Studentene skal ha lov til å diskutere spørsmål med hverandre og benytte oppslagsbøker.»

PRINSIPIELLE SKILLER PÅ EKSAMEN I NORGE OG KINA.

I motsetning til det kapitalistiske Norge, tjener utdanninga i Kina arbeiderklassens interesser.

Hva er eksamen under sosialismen?

Den store forskjellen er at i Norge har borgerskapet og dets stat makta over utdanninga, mens utdanninga i Kina tjener arbeiderklassen. I Norge fører eksamensordninga til individualisme og streberi. I Kina er det vanlig at den tredelens som ligger best an får til oppgave å hjelpe den tredelen som er svakest, istedenfor å perfeksjonere seg sjøl videre.

I Norge er eksamenssystemet en utslingsinstitusjon som avgjør om — og hva slags arbeid du skal få — i Kina er alle sikra arbeid.

Den viktigste grunnen til at kineserne overhodet beholder eksamener er for at den enkelte og samfunnet skal kunne kontrollere om studiene gir resultater, eller om noe må forandres. Eksamen fungerer ikke til å undertrykke studentene, men som kontroll av kunnskap.

FIRERBANDEN OG REFORMENE NÅ.

I borgerpressen har en i høst kunnet få inntrykk av at kineserne nå er på veg tilbake til praksisen før kulturrevolusjonen — eller tar etter de tradisjonelle eksamensformene i vest. Det er ikke tilfelle.

Reformen nå er først og fremst oppgjør med firerbandens innflytelse på utdanningspolitikken. Linja til firerbanden gikk i korthet ut på at det var borgerlig å lære faget sitt grundig, at om du var ekspert så var du også «hvit» dvs. Firerbanden så det som progressivt å levere blankt til eksamen — og de mente at et flertall av professorene og lærerne undertrykte studentene og måtte bekjempes.

For utviklinga av sosialismen, ikke minst i et utviklingsland

som Kina, er det en forutsetning at hver enkelt arbeider er «rød og ekspert», kan faget sitt — og at vitenskap og teknologi blir utvikla raskt.

ARBEIDERKLASSEINTELLEKTUELLE SKAL UTDANNES.

Om utviklinga av utdanningsystemet i Kina i dag slås det i en artikkel i Peking Rewiev for 11.nov.77, fast bla.: Studentene skal fortsatt jobbe ei tid i produksjonen hvert år, deltakelse i produksjonen skal fortsatt være en integrert del av utdanninga. All slags yngre folk — arbeidere, bønder, tidligere soldater og «middelskolestudenter» skal få økt mulighet til økt utdanning. Det

skal Det skal være mulig for dem som er ferdig med «middelskolen» å fortsette utdanninga

uten en lang periode i produksjonen først. 70% av de nye studentene skal komme fra praksis, 30% rett fra «middelskolen». Prosenten av studenter fra arbeider og bondefamilier skal økes — og prosenten av arbeidere og bønder som videreutdanner seg skal opp. Det skal utdannes mange arbeiderklasseintellektuelle, altså arbeidere i produksjonen som har stor kunnskap om politisk teori, vitenskap og teknologi. På denne måten fortsetter kineserne å rive ned skillet på håndens og åndens arbeid.

LITTERATUR:

Sitatene og materialet til denne artikkelen er i hovedsak henta fra Peking Rewiev nr. 46 og 51 — 77. «Education in China» fra Anglo-Chinese Educational Institute og «Eksamen som kapitalismekritikk» s. 78–80 av Steinar Kvale.

LNL og eksamenskampen

LNL skal ha landsmøte 9. 11.mars. «Hva Må Gjøres» har pratet med Gisela Torgersbråten fra Arbeidsutvalget i LNL om deres syn på eksamenskampen.

Vi vil seinere komme tilbake med en stor reportasje om forberedelsene til landsmøtet. Der vil vi bla. ta opp LNL sitt syn på eksamen og karakterer, fagkritikk, og en oppsummering av tidligere feil i LNL.

—Hva kommer LNL til å gjøre i forbindelse med de aksjonene som er reist på Sagene?

—Vi har diskutert og skal fortsette og diskutere eksamen og karakterer i sentralstyret. Det er mye usikkerhet om dette blant lærerstudentene. Derfor har departementet kunnet spre deden forvirringen blant studenter og lærere som de har gjort.

Jeg mener vi trenger en grundig diskusjon om kriteriene for f.eks. bestått/ikke be-

stått. Nå er det opp til den enkelte skole eller til og med opp til den enkelte faglærer å sette grensa.

AU skal ha møte med representanter fra Sagene Lærerskole og drøfte hvordan vi kan være til hjelp i saken om norsk-eksamenen.

—Er det ikke sann at det ulmer rundt eksamen og karakterer andre steder i landet og?

—Jo, særlig når det gjelder spørsmålet om praksis. Departementet har satt fram direktiv om at karaktersystemet skal være faggradert. Alle øvingslærerne untatt en, går inn for bestått/ikke bestått. Det er disse som er ansvarlig for praksis.

På Oslo off. og Eik har det vært mange diskusjoner om se sakene.

Det er viktig å framheve den store enheten blant lærere og studenter i synet på praksiskarakterer. Flere praksisgrupper har sendt søknadsbrev til departementet om å få beholde bestått/ikke bestått. LNL skal invitere øvingskolelærernes

Bildet viser studenter på Oslo Offentlige Lærerskole etter at eksamen er over. (Foto: HMG).

ening ening for å diskutere hva lærere og studenter kan foreta seg sammen om denne saka.

—Det har vært en del kritikk av LNL, hvordan ser du på det?

—Ja, det er mye riktig kritikk. LNL har i alt for liett grad tatt opp eksamenssituasjonen på skolene. Dette til tross for at vi vet folk er veldig opptatt av disse sakene, særlig etter at departementet kom med direktiv om faggradert karakterskala.

Vi har også diskutert faget alt for lite. Undertrykkinga av studentene er mer omfattende enn den økonomiske undertrykkinga LNL har konsentrert seg om. Men vi ser nå at også økonomisk får studentene det mye hardere på grunn av heving av lånerenta, nedgang i stipend osv. Dette kommer LNL til å fortsette kampen mot.

—Hva blir de viktigste sakene på landsmøtet i mars?

—Vi kommer til å konsentrere oss om diskusjon og og tiltak rundt karakterer og eksamen. Vi vil ta opp kampen for de demokratiske rettene og LNL sin økonomi. LNL har 3500 medlemmer i dag. For at organisasjonen skal bli mer slagkraftig må mange fler delta aktivt i å utforme politikken og utvikle LNL.

Norma Projektil: Skoleeksempel på usaklig oppsigelse.

»Bedriften gir Dem med dette en meget skarp advarsel og anmodning om å avstå fra Deres form for samfunnspolitisk diskusjon og påvirkning overfor bedriftens øvrige ansatte.»

Slik åpner et »advarselsbrev» som Britt Andreassen fikk fra bedriftsledelsen på Norma Projektil hvor hun var ansatt.

»DET GODE SAMARBEIDS-FORHOLD»

I følge brevet var Britt Andreassen i ferd med å ødelegge det »gode samarbeidsforhold» som visstnok eksisterte på bedriften.

Og hva slags dom kunne så bedriftsledelsen gi henne? Jo: »Om det ikke skjer en øyeblikkelig tilretting av de påtalte forhold, vil De måtte regne med å motta umiddelbar oppsigelse.» Undertegnet: Ivar Wang.

Wang er leder for en bedrift som produserer ammunisjon. Bedriften er en liten, men betydelig bedrift: Den er en del av det statlige ammunisjonsmonopolet.

OPPSIGELSEN.

Litt over ei uke seinere kom oppsigelsen. Hva vargrunnen til oppsigelse?

Hun hadde forbrudt seg mot »den meget gode samarbeidsånd som hersket innen bedriften».

I seg sjøl var kanskje ikke det så alvorlig at det skulle koste en arbeider jobben? Alvorligere ting skjuler seg i idyllen: »Et brudd på dette gode samarbeidsforhold må av ledelsen betraktes som saklig sett en alvorlig fare for fabrikkens muligheter.»

Her var det altså om å gjøre å hindre en ny »ånd» fra å true profitten!

FRAMGANGSMÅTEN.

Klubbformannen og sekretæren var kjent som 100% lojale overfor bedriftsledelsen. Også denne gangen gjorde de »jobben» sin: Til støtte for »fabrikkens muligheter» og »den gode samarbeidsånd» organiserte de en underskriftskampanje med krav om oppsigelse av Britt.

Samtidig ble det spredd en flora av falske rykter om Britt i bedriften. Et så negativt bilde som mulig måtte skapes for at

lista skulle kunne fylles med navn.

AVSKJEDIGELSE ATTPÅ

Ved en oppsigelse, som hun først fikk, har arbeideren rett til å stå i jobb til saken har vært oppe for retten. (Arbeidermiljøloven §61.4)

Bedriftsledelsen aktet ikke å stanse med det. På forhandlingsmøte med bedriftsledelsen 3 uker etter oppsigelsen, kom det klart fram at ingenting var å utsette på måten hun hadde utført arbeidet sitt. Det var »uroen» alt dreide seg om.

»Uroen» hadde nemlig ikke stanset med oppsigelsen: Britt hadde vært så frekk å dele ut en løpeseddel om oppsigelsen ei uke etter at den fant sted. Bedriftsledelsen fant den »grovt uriktig og sterkt injurierende» og brukte den som påskudd til å avskjedige henne for »grovt pliktbrudd». Dermed kunne de med hjemmel i Arbeidermiljølovens §66 få Britt fjernet med umiddelbar virkning.

KRITISERTE ARBEIDS-FORHOLDA.

Hva kunne det være i Britts løpeseddel som fikk bedriftsledelsen til å hyle opp og kal-

le den »sterkt injurierende» og ta i bruk en paragraf som dømte henne til umiddelbart å forlate arbeidsstedet for å være funnet skyldig i »grovt pliktbrudd»? Jo - hun hadde tillatt seg å kritisere arbeidsforholdene og den dårlige sikkerheten på bedriften!

LOs holdning: Hun ringte forbundsstyret og fortalte om saken og spurte om hun skulle gjøre nærmere greie for saken i brev. Svaret var at et sånt brev bare ville bli liggende å støve ned på forbundskontoret. Da de endelig uttalte seg, var det med støtte til oppsigelsen!

DEL AV EN KAMPANJE.

Denne saken fører seg pent

inn i rekken av oppsigelser på politisk grunnlag: Norsk Hamme- rverk, Tiger Konfeksjon, Elektrisk Bureau, Refsums Bokbinderi, for å nevne noen eksempler.

I tillegg begynner vi også i Norge å få en del tilfeller av åpenbart yrkesforbud. Eksempler: Kjell Folkvord, lærer fra Odda, får ikke fast jobb i kommunen fordi han har tillatt seg å kritisere pampene i kommunestyret. Faglært sveiser i Harsstad, får ikke jobb i den mekaniske industrien der i byen, trass i stor mangel på folk, forbrytelse: Stått på RV-lista.

Den nye disiplinærlova på universitetene og høyskolene er helt klart beslektet med dette.

Det er alt sammen del av samme kampanjen: **MUNNKURV ELLER SPARKEN!**

Når dette skrives står Britt Andreassen for retten. På toppen av alt risikerer hun å måtte betale saksomkostninger: 18 000 kroner!

Send politisk og økonomisk støtte!

Adr.: Støttekomiteen for den oppsagte ved Norma Projektilfabrikk. Postboks 121, Anker- torget, Oslo 1. Postgiro: 2 30 95 57.

MÅLSETTING:
14 000 kroner

til rettssak om den politiske oppsigelsen ved Norma Projektilfabrikk.

Støttekomiteen
for den oppsagte arbeideren ved Norma Projektilfabrikk

postboks 121
Anker-torget, Oslo 1.
Postgiro 2 30 95 57

KAMP MOT POLITISKE OPPSIGELSER

—Takk for ditt bidrag!

Nr. 879

OPPLAG: 1400

Forts. fra s.17.

konsekvent på at vi ikke skulle ha det flugg av tiltro til stortinget eller annen øvrighet. Bare ved at studentene sjøl reiste seg til kamp ville det gi resultater. I dag ser vi klarere enn noen gang før at denne linja var riktig.

— Andre uenigheter?

Venke: — Ja, blant annet i forbindelse med statsbudsjettet. I oktober hadde vi en demonstrasjon for praksisstipend. Nærmere 100 elever møtte fram noe som må sies å være veldig bra etter- som demonstrasjonen foregikk i skoletida. Etter press fra oss vedtok styret i Lånekassa å støtte kravet. Det viste seg at da vi gikk ut på gata ga det også resultater.

Jan: — Da statsbudsjettet forelå uten bevilgninger til et slikt stipend, mente de progressive at aksjonene mot statsbudsjettet var ei utmerka anledning til å trappe opp kampen for praksisstipendet. Sosialskoledagene i november fordømte statsbudsjettet enstemmig som et skambud. Tilbudet fra staten lå milevidt fra de kravene vi hadde stilt. Likevel gikk FR-ledelsen mot aksjoner. Først i DUK, seinere i sentralstyret.

Venke: På allmøte på skolen vår hevdte en ledende SV'er som sitter i sentralstyret at FR-ledelsen måtte prioritere andre saker

og derfor kunne de ikke ta del i demonstrasjonen.

Turid: — Dessuten mente vi at fremgangsmåten var svært udemokratisk. Istedenfor å la det være opp til hver enkelt skole om de ville støtte demonstrasjonen eller ikke, vedtok FR-ledelsen på vegne av elevene at vi dessverre ikke hadde tid til å delta. Dette synet ble nedstemt på skolen vår, og vi støtta initiativet som kom fra lærerstudentene.

Istedet for å gå i spissen for at noe blir gjort setter de seg ned og surmuler over hvor svake og isolerte vi er som studenter. Kampen mot st.meld. 13 viser det motsatte. Det er først når vi setter hardt mot hadt at vi oppnår noe.

— Under sosialskoledagene stilte ledende SV'ere i FR parolen. Enhet sosialistiske arbeidere-sosialistiske studenter, hva synes dere om den parolen.

Turid: — Det er en splittelses-parole. Det må jo betyr at alle må erklære seg som sosialister for å bli medlem av FR. Hvis vi skal støtte arbeidere i kamp betyr det at vi først må undersøke om de er sosialister eller ikke.

Jan: — Det som var styrken i kampen mot st.meld. 13 var nettopp at folk som stemte på høyst forskjellige partier sto sammen i en felles front. Samtidig er parolen uttrykk for snevre parti-

interesser. SV vil bruke FR til det de definerer som «sosialisme» noe jeg vil kalle borgerlig politikk i rød frak. I den fronten blir de stående alene.

— Hvordan ser Fr-ledelsen på internasjonal solidaritet?

Venke: — Vi har fått gjennom boen bra vedtak i FR sentralt. Bl.a. har i vi støtta skoleelevene og studentene i Azania og PAC. Likevel har bl.a. ledende SV'ere sabotert den internasjonale støtten. På et sentralstyremøte støtta de Demokratisk Kampuchea for på det neste å ta sjølkritikk for at de hadde gjort det. Hver gang de er uenig i en resolusjon trekker de fram en spesiell paragraf som de mener hindrer internasjonal støtte. På landsmøter har de sjøl gått mot å forandre denne paragrafen. Det sier mye om den »støtten» SV-lederne gir folka i den 3. verden.

— Enn de progressive — har de fungert feilfrie?

Turid: — Nei der er klart at vi har gjort en feil i arbeidet. På sosialskoledagene i vår hevda vi f.eks. at fagkritikk var uinteressant. Dette har vi forandra synet på. Vi må få opp diskusjonen på spm. som eksamen, karakterer og de enkelte fagene. På skolen vår har det bl.a. vært snakk om å få bort ei lærebok i psykologi.

— Men likevel har vi stått oppe i kamper på dette om-

rådet i løpet av året. Sosiallinja har bl.a. vært ut i streik for kravet om 3 integrerte årseksamener med karakter bestått/ikke bestått. I dag har vi enkeltstående eksamener for hvert enkelt fag.

— Landsmøtet nærmer seg. Hvilke saker mener dere er viktige?

Turid: — Enkeltte saker er det nødvendig å få opp diskusjonen på, f.eks. karakterer og fagkritikk. På andre områder som f.eks. praksisstipendet er det nødv. å trappe opp kampen. Det er på tide at vi stiller tidsfrist til staten for tilleggsbevilgninger. Videre må vi trekke med andre org. i landsomfattende aksjoner for kravet.

Venke: — Ei annen sak jeg mener er viktig er forsøket på å innføre den nye disiplinærlova. Vi vil ikke ha domstoler hengende over oss på sosialskolene. Og tenk om vi f.eks. trosser en individuell eksamen og samarbeider. Da blir det avskjed på grått papir.

Jan: — Ellers mener jeg det er nødv. å ta opp lokale saker. Dette har i stor grad blitt nedprioritert. Bl.a. er det slik at vi mangler kantine. Dette mener vi det er viktig å jobbe med framover.

— Noen ønsker foran landsmøtet?

Jan: — FR er det stigende misnøye med byråkratiet i ledelsen. Flere og flere ser at ledelsen er

udugelig til å lede interesseorganisasjonen vår. Tross alle de feila de har gjort (som vi har henvist til) har de ikke en eneste gang tatt kritikken alvorlig og forsøkt å rette på feila. Dette må bety at f.eks. knebling av statsbudsjett-askjoner, direktiv overnfra mot initiativ nedenfra er ei linje fra FR-ledelsens side.

Venke: — Ja, dette med byråkratiet er å treffe spikeren midt på hodet. Medlemmene i FR føler ikke organisasjonen som sin egen. Vi er satt utafør. Informasjon og diskusjoner mangler. Før landsmøtet må vi gå inn for at alle for-

slag fra en skole blir diskutert og stemt over. Det vil sikre en demokratisk landsmøtebevegelse.

— Hvilken ledelse trenger dere?

Turid: — Vi trenger en ledelse som tar imot forslag fra grunnplanet med glede og som er villig til å sette dem ut i livet. Ikke en ledelse som forteller oss at vi ikke har tid eller at vi er svake og isolerte. Den ledelsen vi trenger må bestå av folk som har gått i spisen for kampene på skolen sin det siste året. En slik ledelse vil være i pakt med sosialskoledagene studentenes interesser.

MAI

SØYR

SUKSESSBANDET FRA JAZZFESTIVALENE

I MOLDE OG PÅ KONGSBERG:

NÅ PÅ PLATE!

MAI 7705

Sosialpedagogikk i Oslo: Vere eller ikke vere - det er spørsmålet!

HVA MÅ GJØRES

korrespondent

Viktige krav på sosialpedagogikk i Oslo
Hausten 1974 vart det oppretta eit sosialpedagogisk alternativ ved Pedagogisk Institutt i Oslo. Innafor pedagogikken hadde det lenge vore strid om det faglege innholdet. Mange studentar og lærarar meinte at den tradisjonelle pedagogikken var for snever, at han ikkje såg noko problem i ein samfunnsmessig samanheng, at han var for lite problemorientert, at heile faget var for autoritært. Det var

lite rom til å ta opp ting som låg utafor den stramt definerte studieplanen.

Etter press frå studentane og nokre lærarar vart såleis sos.ped. oppretta som alternativ i ein prøveperiode på fire år. Det har vore mykje diskusjon om korleis dette alternativet skulle sjå ut. På eit fellesmøte 12/12 vart det fatta viktige vedtak om sos.ped.

Hmg har intervjuet ein av studentane om striden på sos.ped.

vegen lang til den tradisjonelle pedagogikken.

— Korleis ser studentane på dette trugsålet?

— La med fyrst slå fast — alle på faget går imot nedlegging når prøveperioden går ut. Striden står om vi skal stille krav og kva krav vi skal stilla.

Det vart tidleg i haust satt ned eit utval på faget som skulle greie ut om dei ulike løysingane. Dei

kom fram til at vi skulle ha ein eigen avdeling under Pedagogisk institutt. Dette meiner eg og er den beste løysinga.

Men det vart ikkje stilt krav til korleis denne avdelinga skulle sjå ut. Utvalet gjekk inn for at alle rettane våre skulle bort, avdi vi ikkje ville få dei gjennom. Nokre få meinte at når vi stilte krav, ville vi «gi illusjonar om kapitalismen». Eg meiner at det ikkje gir illusjonar når vi stiller krav.

Vi kan ikkje berre bukke under og la staten disiplinera oss i ro og fred. Da ville jo fleire og fleire demokratiske rettar berre kunne takast vekk frå studentane.

Universitetsleiinga likar ikkje at studentane skal ha demokratiske rettar. Sjå på disiplinærlova — og no angrepa på sos.ped. Det er ein klår samanheng: Studentane skal disiplinærest, studentane får mindre og mindre å seia, opprør skal straffast. Det er viktig at studentane står saman og viser attende angrepa. Gjev du fanden lillefingeren — tek han heile handa.

Klår fråsegn frå lærarar studentar:

— På Fellesmøtet vart det vedteke med stort fleirtal at Fellesmøtet skulle vere øvste organ, at studentane skulle ha fleirtal i studieleiinga, og at representantane skulle ha bundne mandat og vi ha tilbakekallingsrett.

Gruppeeksamen og bestått — ikkje bestått

— I tillegg vart det vedteke nokre viktige krav om eksamensforma. Vi vil halde på eksamensforma vår, som er gruppeeksamen og prosessevaluering. Det vil seie at vi vil ha ein gruppeopp-

gåve som vi jobbar med heile året. Karaktersystemet som vi har kjempa i gjennom, krevjer vi og å få halde på. Vi vil ikkje ha graderte karakterar. Sikkert som amen i kyrkja vil det komma angrep på eksamens- og karaktersystemet vårt. Difor var det viktig å slå fast kva vi meinte om dette.

Gode diskusjonar

Dette har lenge vore diskutert i miljøet, med stor interesse. No regns Kommunistiske Studentforbund på sos.ped. var tidleg ute med materiale om framtida til faget, og krav vi burde stilla. Dei laga eit hefte som vart diskutert av mange. Mange var overtydde om at vi måtte gjera noko lve, og ikkje venta til at andre gjorde noko for sos.ped.

Vi må førebu oss på kamp til våren

— No står Fellesmøtet fast på ein del krav. Vi vil heilt sikkert få motstand, men vi har et godt utgangspunkt. Vedtaka våre er ein førebels siger for kamplin på sos.ped. Men mange fleire må stø krava, vi må førebu oss på kamp til våren.

HMG-korrespondent på sos.ped.

Prøveperioden går ut
Kva er bakgrunnen for striden?

— Bakgrunnen er at prøveperioden går ut for sos.ped. no til våren. Striden har spesielt stått om den administrative strukturen til faget. Eit nøkkelord her er «deltakarstyring». Det går ut på at studentane skal delta aktivt i miljøet på faget og delta i utviklinga av det faglege innholdet. Det er sjølsagt ikkje sånn at studentane har nokon reell styring over faget under kapitalismen. Borgarskapet bestemmer kva slag utdanning dei skal ha. Men studentane har samstundes kjempa seg til fleire demokratiske rettar. Desse må vi forsvare.

Den lokale styringa

— Faget er bygd opp såleis:

Alle studentane deltek på seminar-integreringsseminar. Her skal alle jobbe med same problemområde. Kvart seminar er delt inn i fleire grupper-kjernegrupper. Desse skal arbeide ut frå ulike problemstillingar. Kjernegruppene er underordna seminara, alle studentane skal høyre til ei kjernegruppe.

Kvart integreringsseminar vel to studentrepresentantar til studieleiinga. Desse representantane kan gjevast bundne mandat og seminaret kan kalle dei attende om dei ikkje er nøgde med dei.

I studieleiinga sit det 10 studentar og alle lærarane på instituttet. Men ein av lærarane er fagleg ansvarleg og har vetoett. Vedtak som vert fatta i studieleiinga, som er det besluttande og utøvande organet, kan overprøvast av Fellesmøtet. Fellesmøtet er det høgaste organet, det alle studentane (250) og lærarane har stemmerett.

Angrep på demokratiske retter

— Striden står no om ein skal kasta vrak eller ikkje på alle dei demokratiske rettane som vi har kjempa til oss. Eit utval som er satt ned utafor faget går eksplisitt inn for at alle desse rettane skal fjernast. Dei meiner at Fellesmøtet berre ska verta rådgjevande, dei går imot tilbakekallingsretten og bundne mandat. Dei begrunnar det med at systemet vårt går imot det generelle valgrelementet som gjeld ved Universitetet i Oslo. Det nye valgrelementet for universitetet har ingen av desse rettane for studenrepresentantar, og er særskild udemokratisk.

BVI - Trondheim: Standsforbud og allmøter uten rett til vedtak!

Barnevernsinstituttet (BVI) i Trondheim er en skole som utdanner førskolelærere. Skolen har en utrolig reaksjonær ledelse som snakker vakkert om demokrati, men som i praksis mener noe helt annet. Spesielt har den det siste året retta harde angrep på våre demokratiske rettigheter. Bl.a. er det i praksis standsforbud.

Ignorerer studentenes krav

Skoleledelsen har ingen skrupler med blankt å avvise alle rettferdige krav som blir stilt av studentene: I januar -77 fikk studentene ha studiedag hvor det ble diskutert forslag til nytt styringsreglement ved skolen. Studentene stilte mange krav. Bl.a. at allmøtet ikke skal være «et organ for informasjon og drøfting» uten vedtaksrett. I høst kom det nye reglement: Ikke ett av studentenes viktigste krav var tatt hensyn til!

Standsforbud

I forfjord hadde vi standsforbud. Med overveldende flertall stilte derfor studentene krav om at «alle grupper og enkeltpersoner skal ha rett til å ha stands på skolens område. Vi krever full ytringsfrihet på skolen».

Svaret vi fikk var et standsreglement som ikke tillater enkeltpersoner å ha stands, som bestemmer et spesielt antall standsdager i semestret for hver gruppe, som stiller krav om medlemstall (minst 15) til

spesielle grupper og som bare gir tillatelse etter skriftlig søknad til rektor.

I tillegg fikk vi et veggvisreglement: Ingen oppslag skal være større enn 60 x 70 cm, alt må stemples (les: sensureres) på kontoret før det kan henges opp, alt må henges på spesielle veggtafler.

Avslag på krav om studiedag

I høst foreslo LNL overfor studierådet at vi skulle søke om å få ha en studiedag på skolen om det nye lån og stipendsystemet som planlegges. Det ble tatt opp i alle klasser: Enstemmighet i mange klasser og stort flertall i resten for en stu-

diendag. Søknad ble sendt og lærerråd tok opp saken. Blankt avslag! Igjen en total neglisjerings av våre krav.

Hva skjer nå?

Men vi har ikke til hensikt å gi opp! Ikke på lange tider har det vært så mange forbanna studenter og så stor aktivitet som nå.

LNL har stilt seg i spissen for å få et allmøtereglement utifra de kravene vi stilte i januar -77. Studentene skal sjøl bestemme reglementet.

På medlemsmøtet i LNL er det fatta vedtak som fullstendig avviser veggvis/standsreglementet og krever full ytringsfrihet. Vi har hatt en vellykka underskriftskampanje blant alle

studentene med de samme kravene.

Alle klassene har blitt oppfordra til å sende protester til rektor mot avslaget om studiedag. Hvis vifremdeles ikke får innvilga det, oppfordres det til undervisningsboikott og gjennomføring av studiedagen allikevel.

Mer motstand nødvendig

Vi kan ikke lenger finne oss i skoleledelsens fullstendige ignorering av krava våre. Vi kan ikke finne oss i at de demokratiske rettighetene våre stadig blir innsnevra. Men skal vi vinne kampen må skoleledelsen møte mer og mer motstand fra flere og flere studenter!

Studentkorrespondent.

Mange bra vedtak i ERGON!

Bildet: Elen Ranheimsæter (Foto: HMG).

Ergon, Norske Ergoterapistudenters Interesseorganisasjon avholdt 12. og 13. november sitt 3. Landsmøte i Trondheim. De tre hovedtemane på dette Landsmøtet var: 1) Den økonomiske situasjonen med hovedvekt på praksisstipend, 2) Stortingsmelding nr. 13 og 3) Eksamen.

«Hva Må Gjøres» har snakket med den nyvalgte lederen, Elen Ranheimsæter.

— Kan du fortelle litt om ergoterapiutdanninga? Hvordan er utdanninga lagt opp, og hva innebærer dette yrket?

— Ergoterapiutdanninga er treårig og krever minimum artium, et års husflidskole og 3 mnd. forpraksis. Det er to Ergoterapiskoler her i landet. Ergoterapiutdanninga er treårig, opptakskravene er strenge og mange har samla praksis i flere år før de kommer inn på skolen. I skoletida er det tre praksisperioder fordelt på tre år. Kravet om praksisstipend blei følgelig diskutert på Landsmøtet -77.

Ergoterapeuter skal i hovedsak trene opp og lappe sammen folk som på en eller annen måte har bukket under for det samfunnssystemet vi har i dag. I hovedsak går vårt yrke ut på å få folk tilbake i arbeid gjennom opptrening. Ergoterapiyrket er nå klart kvinneyrke. Ergoterapeutene hører med til lavtlønnsyrkene.

PRAKSISPERIODER GIR MINDRE LÅN

— Hvorfor var praksisstipend en av hovedsakene på Landsmøtet?

— Som andre utdanninger med praksis integrert i skoletida stiller vi krav om praksis-

stipend, det er et viktig og rettferdig krav hvis vi skal fullføre utdanninga vår, uten å ta opp private lån.

I ergoterapistudiet er det tre praksisperioder. Trondheimskolen har to av disse praksisperiodene 3. året. I Trondheim er det få praksisplasser, slik at store deler av kullet må i praksis langt fra lærestedet. Lånekassa har i år trukket de som har reist ut av Trondheim for «kost og losji». Det resulterer i at studentene får 13000 kroner å klare seg på hele skoleåret. Dette skal bl.a. dekke fire reiser til og fra praksissteder pluss flytteutgifter. Som eksempel kan nevnes at en student har første praksisperioden i Skien og andre praksisperioden i Tromsø.

Vi krever fullt lån og stipend, og at ekstra reise- og flytteutgifter skal dekkes gjennom stipend fra Lånekassa. Vi krever forhandlingsrett med staten.

At Lånekassa trekker ergoterapistudentene i lån og stipend er et sparetiltak fra staten sin side. I Stortingsmelding 13 sier regjeringa at praksis udnervising er en dyr og tidkrevende undervisningsform. Landsmøtet støtta Fellesrådet for sosialskolestudenter sin aksjon for praksisstipend utafor Lånekassa 13. oktober.

GÅR IMOT RENTEØKNING

På Landsmøtet gikk vi imot renteøkning på studielån. Vi krever renta tilbake til 5 3/4%, som var renta for siste renteøkning. Dessuten gikk Landsmøtet inn for kraftig øking av borte- og grunnstipend.

BOIKOTT AV REGIONALE HØGSKOLESTYRER

— Dere har kjempa mot Stortingsmelding 13. Nå er den vedtatt i Stortinget. Er det mer dere kan gjøre med den nå?

— Vi vedtok på Landsmøtet å kjempe mot den konkrete gjennomføring av St.meld. 13. Denne meldinga er et forsøk fra statens sin side å rasjonalisere utdanninga vår. Ergoterapiutdanninga skal inn i Distriktshøgskolesystemet. På Landsmøtet vedtok Ergon å kjempe imot innlemming i DH-systemet. Vi har vedtatt å gå mot — boikotte — valg av studentrepresentanter til de regionale høgskolestyrene. Det gjør vi fordi vi mener de regionale høgskolestyrene er klart udemokratiske. Departementet har satt opp regler for disse styrene. Studentrepresentantene er klart i mindretall i styret, de skal godkjennes av departementet, ha taushetsplikt og kan ikke tilbakekalles.

Landsmøtet gikk imot at det skal opprettes en ergoterapiskole i DH i Rogaland.

GÅR INN FOR BESTÅTT/IKKE BESTÅTT

— I dette nummeret av «Hva Må Gjøres» har vi mange eksempler på at studentene tar opp kampen mot eksamenssystemet — så vidt vi skjønner gjelder det Ergon også?

— Eksamensformen på skolen har opptatt medlemmene i Ergon. Det har vært individuell eksamen i ergoterapi. I tillegg har vi en mengde eksamener hovedsakelig i medisinske fag. Disse støttefaga er helt løsrivi fra ergoterapi, slik at ergoterapiutdanninga nå virker som den har tatt mål av seg til å utdanne «mini-leger».

På Landsmøtet diskuterte vi undervisninga og eksamensforma. Vi kom fram til at pensumet må omarbeides, og all undervisning innrettes på ergoterapi! For å gå bort fra den nåværende individuelle eksamen, har Ergon vedtatt å jobbe for en eksamensordning med integrerte eksamener. Dette er en gruppeeksamen der alle støttefaga er integrert i hovedfaget ergoterapi.

Vi har vedtatt karakterene bestått/ikke bestått. Den individuelle delen departementet krever, går vi imot.

MOT DISIPLINÆRLOV OG POLITI MOT OPPSAGTE

— Landsmøtet i Ergon gikk inn for å oppheve § 25 i Lærereutdanningslova, «disiplinærlova» som gjelder for PH-skolene. Ergoterapiskolen i Oslo er i PH-systemet.

— Dessuten blei det vedtatt støtte til den oppsagte fritidslederen ved Klæbu pleiehjem. Landsmøtet gikk imot at det blei brukt politi til å fjerne den oppsagte fra jobben, forteller Elen Ranheimsæter til slutt.

STUDENTKORRESPONDENT, Ergoterapi.

HVA MÅ GJØRES

Forts. fra s. 4.

Mange borgerbarn studerer nettopp for å ta over utbytterstillingen til pappa. De har hatt dette for øye siden de var små, de får av pappas profitt i studietida, og har ikke som mange andre studenter økonomiske bekymringer, ideologien i pensum er deres ideologi osv. Det er derfor de i snitt kan få bedre karakterer. Det interessante med dette er at eksamenssystemet gir *skinn av å være objektivt*. Når borgerungene sjøl blir borgere kan de vise til sin eksamen — som legitimerer at de hører til i «toppstillinger» — enda de aller fleste av dem er sikra uansett.

På samme måte kan en bruke det «objektive eksamenssystemet» til å vise at kvinner «er dummere» enn menn når de f.eks. i praksis har størstedelen av ansvaret for ungene — får mindre anledning til å følge undervisning og til å lese.

6. Politisk sensur

Mange har erfart at det ikke lønner seg å skrive det en mener i norsk stil på gymnaset, spesielt ikke om du er progressiv. Det hører med til reglene at du skal skrive på den «ene side ditt og på den andre side datt».

Slik er det i den høyere utdanninga også. «Hva må gjøres» har vært i kontakt med lærere som har sitti i eksamenskommisjoner — hvor det har vært flere forsøk på å stryke progressive — som har gjort en hederlig faglig innsats. Avisa vil prøve å komme tilbake til avsløringer av dette i senere nummer.

7. Utsiling

I samfunn hvor nesten alle studentene kommer fra overklassen — er det vanlig med karakteren

bestått/ikke bestått. Det greier seg med en måling av faktiske kunnskaper. Utviklinga av kapitalismen har ført til behov for mange flere høgt utdanna folk — har evalueringa kommet til spille en stadig viktigere rolle. F.eks. har gymnasa her i landet gått over til tallkarakterer med flere karakterer i graderings-systemet — og det er utvikla standardiserte prøver som gjør det lettere å sammenlikne en elev på en kant av landet med en fra et annet strøk.

Drivkrafta her er sjølsagt at borgerskapet ønsker mest mulig igjen for investeringene — og derfor vil ha rett «person på rett plass». På de høyere lærestedene vil den økende akademikerarbeidsløsheten føre til at karakterer generelt (ikke bare praksiskarakterer, fagkombinasjoner o.l.) — vil få økende innflytelse på hvem som skal få jobb som svarer til utdanninga, hvem som må gå over i andre sektorer, hvem som må ta ufaglært arbeid og hvem som får smake kapitalismens arbeidsløshet.

8. Små demokratiske rettigheter

Sjølsagt har en eksamenskandidat rett til å anke en sensur — men det er en møysommelig og langsom prosess som svært sjelden fører fram. Når over halvparten stryker som ved eksemplet fra engelsk i Trondheim — er det dessuten liten trøst i om anken skulle føre fram i et enkelt tilfelle. Eksamenssystemet prisgir student til noen tilfeldige personer i en eksamenskommisjon, ofte folk som er overarbeida og ikke har tid til å lese besvarelsene skikkelig, eller folk som ikke kan fordra meningene til «kandidaten».

Forts. fra s. 3.

Brot på masselina

Alle feila som er tatt opp ovafor er i motstrid til masselina. Redaksjonen har i stor grad hevdet seg over massane og trudd dei er dumme som ikkje forstår artiklane våre, eller ikkje er interesserte i det vi sjølve er opptekne av. Vi har ennå ikkje skjona at massane er dei som skapar historia.

Vi vonar at dette nummeret er ei viss korrigerig, med fleire reportasjar, der studentane sjølve får komme til ordet, og med breiare stoffval.

Dekninga av kampen mot disiplinærlova

Så til det du skriv om disiplinærlova. Du skriv at avisa ikkje tek opp dei militante aksjonane, men berre skriv om innhaldet i lova. Det er vi ikkje samd i. Hmg

nr. 4/5-77 hadde ei stor reportasje om aksjonane som har vore i Oslo og Trondheim. Avisa tok opp korleis rektor i Oslo gikk amok på kontoret sitt, og sparka villt av sinne over at studentane var så frekke at dei kom inn på hans kontor.

Vi meiner at desse aksjonane var det som skulle til for å starte kampen mot lova. No er det mykje breiare diskusjonar, no er kampen i gang. Hmg kjem til å skrive mykje om aksjonar framover og, for vi er samde med deg i at det er mange som ennå er usikre på militante aksjonar.

Vi oppmodar folk til å studera artikkelen om kommunistane sin enhetsfrontpolitikk i dette nummeret.

Vi vonar at fleire kritiserar avisa, og skriv inn. Det er det einaste som kan gjera avisa betre.

Helsing frå red.

RETTELSE OM EKSAMENSSYSTEMET PÅ STATENS BIBLIOTEKSKOLE I OSLO.

I forrige nr. av avisa skrev vi om eksamenssystemet på Bibliotekskolen i en artikkel om «Hva Må Gjøres»-kampanja. Der kom vi til å skrive at studentene har tatt opp kampen mot et reaksjonært eksamenssystem. Dette er feil og skyldes slurv.

Selve systemet med bestått/ikke bestått har studentene sjøl kjempa igjennom. Dette er en seier. Men skoleledelsen har brukt dette mot studentene ved å heve grensa for stryk. De strøyk 1/3 av alle førsteklasse-studentene. Det er dette reaksjonære utspillet studentene nå har reist kampen mot. Dette blei forøvrig tatt opp i en annen artikkel skrevet av en student-korrespondent på Bibliotekskolen.

Redaksjonen beklager denne feilen.

Hardhendt rasjonalisering på realfag i Bergen.

Forslaget til nye gradar på realfag har blitt vedteke i kollegia og fakulteta i Bergen og Oslo. Istadenfor cand.real-studiet skal det innførast eit kortare cand.scient-studium og ei organisert forskarutdanning som fører fram til dr.scient-tittel. Denne byggjast på cand. scient-graden.

Dette er ikkje ei formell omlegging av gradane, men gjennomføringa av stortingsmelding 17 på realfagsstudia på Universitetet.

Store konsekvensar

St.meld. 17, som blei vedteke på Stortinget i -75 med SV sine røyster, slo mellom anna fast behovet for kortare og meir effektivt universitetsstudium, organisert forskarutdanning og skilje mellom lærarutdanning og forskarutdanning.

Nett dette vil gradkomiteen si innstilling gjennomføre. Konsekvensane er store både for studentar og tilsette:

Nedkorting av hovudfaga under cand. scient fører til dårlegare fagleg fordjuping, samstundes som det aukar presset på lågare grad fordi ein del av det som no er hovudfagspensum skal takast der. Det vil seie mindre sjanse til valfridom på lågare grad. Arbeidspresset vil auke sterkt, spesielt for dei som tek

sikte på å få nokre av dei ytterst få plassane i dr. scient-studiet. Strebing og karakterjag vil auke sterkt.

I røynda: Lukking

Det blir slått klart fast i innstillinga at alle reformane skal gjennomførast utan noko endring i løyvingane til Universitetet. Det blir sagt rett ut at det skal innførast ved hjelp av ekstra arbeidsinnsats frå dei tilsette.

Veiledninga for hovudfagsstudentar er allerede i dag sprengt og ofte svært fårleg. Når lærarane skal veilede forskarutdanninga i tillegg, må det føre til forverring av tilbodet på hovudfag.

Forslaget vil òg føre til lukking av cand. scient-studiet fordi antallet hovudfagsstudentar (cand.

scient, dr. scient) er forutsatt å bli det samme. Det blir mindre ressurser til cand. scient-studiet.

Vi går mot:

Vi går mot meir einsretta utdanning utan fordjuping. Vi går mot auka stress og arbeidspres. Vi går mot dårlegare undervisningstilbod. Vi går mot lukking av studia.

Kampen har starta

Kravet frå allmøtet er ny handsaming av saka. Det går ei underskriftskampansje mellom studentane og dei tilsette mot dei nye gradane og for ny handsaming. Det er stor oppslutnad om denne.

Studentane må bu seg på fleire aksjonar for å tvinge gjennom at ordninga skal trekkast attende. Motstanden mot dei nye gradane er stor. Det er difor godt grunnlag for å presse departementet og universitetsleiinga til retrett om studentane står samla og ikkje gir seg.

NSU-leiinga: Inga kraft mot gradkomiteen

SV/NSU-leiinga skryt av at dei prioriterer denne viktige kampen. I praksis fungerer dei som

byråkratar. I haust innkalla dei til seminar med deltakarar frå Oslo, Tromsø, Bergen og Trondheim. NSU-leiinga hadde mest ikkje førebudd seminaret. Ikkje eit einaste konkret forslag til aksjonsplan vart lagt fram.

Dette er ei line for å halde saka innafor dei parlamentariske korridorane – ikkje ei line for at studentane skal slå ordninga tilbake. At seminardeltakarane sjølgjorde noko ut av seminaret er ikkje NSU-leiinga si forteneeste.

Sett hardt mot hardt!

Studentane på realfag må sjå det nye systemet som eit prov på at DNA-regjeringa med diktatoriske middel vil gjere studieforholda langt verre. I snart 10 år har vi protestert mot slike framlegg, frå Ottosen-komiteen til i dag. Borgarskapet og regjeringa si arrogante haldning til oss må få oss til å auke mobiliseringa mot dei nye gradane og setje hardt mot hardt!

- Vekk med det nye grads-systemet!

Korrespondent, Bergen.

Husleieøking gjennomføres selvfølgelig når studentene er vekk fra lærestedene, men på tross av dette ugunstige tidspunktet for oss, er motstanden større enn noen gang. Husleiene er svært høge. De billigste hyblene på studentbyene i Oslo (kalt «slummen» på Sogn) koster 350 kr. mnd. En to-roms på Kringsjå koster 795,-. Beboerne har argumentert med at leia allerede nå er alt for høy.

For det første: studentene har dårlig råd. Vi lever på lån og lite stipend. En undersøkelse viser at studenter har et forbruk som er under 10% for de aldersgruppene vi tilhører. «Levekårsutvalget» har nylig vist at ca. 90% av de mannlige og 95% av de kvinnelige elevene og studentene tilhører gruppa «lavtlønnede». Studenter og elever er den største i lavtlønnskategorien, de trygdede utgjør ca. 20%.

For det andre: Husleia er høyere enn borteboerstipendet. I stortingsmelding nr. 7, 1967-68 «Om stønad til elever og studenter», står det at borteboerstipendet bør dekke de reelle meromkostninger ved å bo borte. Det er dessuten mange studenter som ikke får borteboerstipend i det hele tatt. Derfor: Ingen husleieøking!

For det tredje: Studentbyens bygninger er finansiert gjennom ca. 50% statstilskudd, resten som lån i Husbanken. Beboerne betaler mer enn 80 kroner hver mnd. i renter og avdrag på dette husbanklånet. Dette mener vi er galt. Staten må finansiere bygging av studentboligene.

Det ble arrangert en punkt-demonstrasjon da Samskipnadens budsjett skulle diskuteres i Studenttinget. Det ble lite tid til mobilisering, derfor samla den bare 30 deltakere, men disse fikk til gjengjeld en lærerik opplevelse. De var tilhørere til behandling av studentbybeboernes krav.

Marit var tilstede i Studenttinget. «Hva må gjøres» sin korrespondent på studentbyene har prata med henne:

— Hva vil du trekke fram av det som skjedde på Studenttinget?

— Til tross for hundrevis av underskrifter fra beboerne mot husleieøking, gikk Studenttinget inn for 11% prisøking.

Det var egentlig slående hvor lite notis de tok av aksjonen vår. En fra «Demokratisk Studentmakt» (konservative), sa til og med rett ut at han ikke tok det ringeste hensyn til underskrifts-aksjonen og våre krav.

Bare Progressiv Front og Sosialistisk Front stemte mot husleieøking. Under diskusjonen og avstemminga kom det klart fram at flertallet på Studenttinget bare viser interesse for Samskipnadens økonomiske velferd ikke studentenes. Et lite poeng er det jo når Studenttingsleder og Grønt Gras'er Mosland stemte avholdende om husleieøking på allmøte på Sogn. Trygt plassert i Studenttinget stemte han for husleieøking!

— Hva mener du med at DSM, Grønt Gras og Sosialistisk offensiv (AUF) bare er interessert i å sikre Samskipnadens interesser?

— Disse representantene brukte mesteparten av taletida si til å snakke om hvor viktig det var å trygge Samskipnadens økonomi, lite om studentenes økonomi. Et eksempel er den «ansvarlige» politiker Trond Værnes, som stadig la ut om studentenes velferd, hvor flott Samskipnaden skulle sikre oss. Som eksempel brukte han Samskipnadens planer om å bygge 100 familieleilig-

heter på Tøyen. Det ville bli et tungt løft, men hvis det ble for vanskelig for Samskipnaden var det jo bare å selge disse leilighetene mente han. Hva med studentene da? Slik tenker en «ansvarlig» studentpolitiker.

— Hvordan er forholdet mellom Studenttinget og Samskipnaden?

— Studenttinget fungerer som sandpårstrøer for Samskipnaden. På Studenttingsmøtet uttalte alle grupperinger uten Grønt Gras og Sos.off. at Studenttinget ikke har noen som helst innflytelse over budsjettet. De får det bare lagt fram, fikst ferdig til godkjenning.

OPPTRAPPING

Underskriftsaksjonen og møtet i Studenttinget har lært meg to ting: Nå er det så mange som er i mot husleieøking at vi ikke kan gi opp denne saka, og jeg lærte noe om Studenttingets funksjon. De stemte for husleieøking, tross mange protester. Vi har bare oss sjøl å stole på! Underskrifts-listene var bare første runde.

I andre runde må vi trappe opp aksjonen i en eller annen form. Jeg tror det er innmarig viktig at flertallet av beboerne kommer sammen på allmøte for å diskutere seg fram til egne aksjonsformer. Det trengs en brei bevegelse. Vi må lære av andres erfaringer. Husleieaksjonen i Sogndal er et godt eksempel. **NÅ MÅ DET BLI SLUTT PÅ HUSLEIEØKINGENE PÅ STUDENTBYENE!** slutter Marit

Studentkorrespondent på en studentby i Oslo

Forts. fra s. 15.

strømde frivillige til. Det var stor harme mellom dei menige soldatane når dei blei overgjevne av befalet sitt.

Røynslene frå 1940 syner at det borgarlege militærapparatet vil gå i oppløysing etter stutt tid ved eit supermakts angrep. Berre ein folkekrig under leiing av arbeidarklassen og den politiske parti, AKP (m-l), kan kaste ut ein supermaktokkupant.

Forts. fra s. 5.

ta fatt på. Nesten flertallet av jentene her har barn. Det finnes ingen daghjemsplasser, det finnes ingen hybler for lærerskolestudenter. Vi oppfordrer LNL til å ta opp dette. Gjennomsnittsalderen er 29 år her på skolen. Det er fordi det er så vanskelig å komme inn, at en omtrent må være utlært for å søke på skolen. — Hva med LNL?

Liv: — Flere må bli aktive i LNL. Nå er interessekampen overlatt til noen få aktive. LNL må bli mer tverrpolitisk, sånn at flere kan bli med på ulikt grunnlag.

Barbro: — En av årsakene til at det er såpass få aktive er nok at gjennomsnittsalderen er så høy, mange har familieforpliktelser, og har problemer med å delta aktivt. Dette må vi ta hensyn til. Vi må gjøre det mulig for flere å delta, på ulike betingelser. LNL burde ta initiativ til diskusjonsdager i skoletida, om eksamen og karakterer. Skal vi kunne stå imot angrepene fra departementet trenger vi en sterk interesseorganisasjon!

MÅ STUDENTENE BLI UTELIGGERE?

Ny husleieøking på studentbyene i Oslo.

På studentbyene Bjerke, Sogn og Kringsjå i Oslo gjennomfører beboerne en aksjon mot husleieøking. En underskriftsaksjon mot øking av leia, samla midt i eksamenstida 68% av beboerne på Sogn, 66% av beboerne på Kringsjå og 37% på Bjerke rundt kravet om prisstopp på husleia. Det er reist krav til Studenttinget om ingen husleieøking.

Studentbyen på Kringsjå i Oslo.

Reisebrev fra Sovjet:

Fyll og narkotikasalg forsøkt skjult av reiseselskapet

Hvorfor valgte jeg Sovjet som reise-mål? En ting var sikkert: Jeg skulle ikke til Sovjet for å valse rundt og drikke vodka med andre turister. Jeg ville prøve å nå under «glorien», treffe vanlige rusere og høre hva de hadde å si. Sovjet skulle være «kommunistisk», hvordan ville jeg oppleve det? Stemmer det, sånn som jeg har lest i den senere tid, at Sovjet slett ikke er noe lommunistisk land?

Programmet som reiseselskapet hadde lagt opp var fullpakket med besøk i ulike museer og institusjoner. Senere forsto jeg at et program fra 8 til 20 nettopp var laget for å hindre oss fra å se under «glorien» og få svar på slike spørsmål.

KVINNENS STILLING

Jeg hadde lest at kvinnene i Sovjet blei fri fra undertrykkinga etter at landet gjennomgikk den sosialistiske revolusjonen. Da vi besøkte et universitet stilte jeg spørsmål om kvinnens stilling der.

Det fikk jeg ikke svar på, men jeg fikk vite at 80% av alle leger i Sovjet er kvinner. Det var jo vel og bra tenkte jeg, men hva med lønna? Anei — legeyrket er et kvinneyrke, så lønna lå langt under det gjennomsnittlige (!) Sånn var altså den likestillinga vi hadde hørt så mye om.

Jentene i barnehagene hadde forskjellige kjøkkenredskaper som komfyrer o.l. i miniformat til leker. I skolene hadde jentene opplæring i søm og brodering.

Kun i et par tilfelle så jeg at noen få jenter fikk opplæring i «gutfag» som svakstrøm og sterkstrøm.

Det inntrykket jeg fikk var at jentene allerede i skolealderen blei plassert i heimen, og hun skulle opplæres deretter.

ALKOHOLMISBRUK

Russerne liker å gå ut å spise, fortalte guiden. En kveld slapp jeg unna en ballettforestilling og dro på en kafe i stedet. Jeg oppdaget at det ikke var maten som var det viktigste. En stor del av gjestene var svært fulle. Hver kveld traff vi store skarer av fulle russere på gatene.

En veit jo at alkohol er et stoff som sløver og passiviserer folk, hindrer dem fra å kjempe mot

undertrykkinga. Jeg kunne ikke få det til å rime at folket i en «sosialistisk» stat ved nedsløva av alkohol.

NARKOTIKASALG

Det var ikke uvanlig at jeg blei stanset på gata og spurt om jeg ville kjøpe narkotika. Det var ikke bare ungdom som ville selge. En av selgerne var en pent antrukket mann i 45-50 års alderen. Mens de yngre selgerne var redde og så seg rundt mange ganger før de spurte, opererte han ganske åpent. Han spurte bare turister og prøvde å hove inn vestlig valuta.

OLABUKSER

Trass i muligheten for å bli anklaga for svartebørshandel,

var ungdommen interessert i å komme i kontakt med oss. Det første de spurte om var olabukser. De var villig til å gi opptil 250-300 rubler (1 rubel = ca. kr. 7,50) for en utslitt bukse.

SJEFEN

Sammen med noen ungdommer var jeg en kveld på en typisk kneipe. Klokka var ikke mer enn 21, men gjestene — kvinner og menn — lå over bord og stoler, satt på gulvet lent opp mot veggen og sov. Kanon fulle. Stoler og bord lå om hverandre, tomme vinflasker var slengt omkring.

Sjefsservitøren satt bak et skrivebord og tok i mot pengene fra serveringsdamene som også var en smule påseila. De gikk rundt og samla inn sigaretter o.l. fra gjestene. Disse tinga falt ikke i deres lommer, men i sjefens.

«DEN UNGE GARDE»

Jeg prøvde å peile samtalen med ungdommene inn på politikk. De var veldig forsiktige, men hadde fattet tillit til meg. Vi ble enige om å finne et sikrere sted å snakke sammen.

De hadde et oppholdssted et stykke utafor byen, der fortsatte vi diskusjonen. De begynte å snakke om Mao Tsetung. Om folk i Sovjet ikke likte Mao, så skyldtes det den hetsen mot Kina som bl.a. Pravda hadde stått i spissen for, mente de.

Vi nordmenn skulle ikke tro at det sovjetiske folket hadde glemt revolusjonen, sa de. Tross de store språkproblemene forsto jeg at det finnes revolusjonære krefter i landet som verger om den stolte sosialistiske fortida. De arbeider for å reise en ny sosialistisk revolusjon i landet.

Disse ungdommene var stolte sosialister. Når de nevnte ordet

kapitalist, vrei de skohælen hardt ned i gulvet. De trodde på framtida, at det var mulig igjen å gjenreise sosialismen i landet. De fortalte at de ikke var alene om å gjennomskue det som skjedde bak Kremls murer.

GUIDEN

Før vi kom til Sovjet var vi lovet en skandinavisk talende guide. Og det fikk vi. Hun kunne turistpropagandaen utenat.

Det første hun tok opp var valutaen. Vi måtte handle så mye vi bare orket, sa hun. Men siden turistene ikke «orker» stå i kø, slik sovjetborgerne må flere timer om dagen, var det et system med egne butikker (Berjodka) for oss turister. I disse butikkene kunne vi bare handle med vestlig valuta. På denne måten fikk de inn mye vestlig valuta, og i tillegg isolert oss fra vanlige russere.

Guiden fortalte: «Det gode forholdet mellom Sovjet og Norge beviser at et sosialistisk og et kapitalistisk land kan forenes. (!) Et bevis på dette gode forholdet

er enigheten disse to landene har kommet fram til når det gjelder Barentshavet. Dette er en løsning som begge landa er meget fornøyde med. Aviser i vesten skriver hele tiden om det farlige Sovjet, «den store stygge ulven», som vil okkupere f.eks. Norge og andre grenseland. Dette er ikke sant. Sovjet har bare gode og vennlige tanker om sine nabo-land. Sovjet har aldri og kommer aldri til å okkupere et annet land. Men de måtte selvfølgelig forsvare seg om noen andre land truet Sovjet.»

Dette gjorde meg rett og slett forbanna og jeg hadde et spørsmål om Tsjekkoslovakia på tunga. Men jeg klarte å svelge sinnet — her måtte en være forsiktig med å provosere.

Indirekte ga turen svar på spørsmåla mine. Jeg forstod at det landet jeg besøkte umulig kunne være sosialistisk. Det er tsarenes løgn om «sosialisme» det sovjetiske folket lever i. Men de er i ferd med å gjennomskue det.

Stud.korrespondent
Nord Norge.

ENGELSKE FOTBALLSPILLERE MOT NY-NAZISMEN!

Ny-nazistene i National Front har allerede klart å markere seg. I to av de siste seks suppleringsvalgene, har partiet slått ut de liberale som det tredje største partiet.

Nå har Brian Clough, manager i Nottingham Forest og sterkt i bildet i forbindelse med valget av ny manager for det engelske fotballandslaget, gått sammen med Jackie Charlton, manager i Sheffield Wednesday, i en kampanje rettet direkte mot fotballfans.

Anti-nazist-forbundet planlegger nå å danne en egen forening, som de vil kalle «Fotballspillere mot nazistene» og de vil også lage en egen brosjyre beregnet på fotball-tilhengere om hva de mener National Front representerer.

Ein nekrolog!

NEKROLOG

Nedlegginga av «Streikestøttefronten» (SSF) i Bergen sist haust var eit viktig nederlag for dei moderne revisjonistane. Både for USV og trotskistane i og utafor «K»UL. Desse trotskistane utgjorde kjerna i SSF. I samband med nedlegginga har dei sendt ut ei oppsummering.

Her slår dei fast: Grunnlaget for SSF var at dei var mot AKP og mot SSK (Streikestøttekomiteen). I meir enn eit år driv denne splittarorganisasjonen verksemda si - utan eit fnugg av streikestøtte.

Det var på tide å få dette stinkande liket i grava!

Korrespondent,
Bergen.

Kommunistenes enhetsfrontspolitikk

Flertallet på sju rektorer i Høyskolerådet har gått inn for interne domstoler og utvisning som politisk pressmiddel. Anbefalinga er oversendt regjering og Storting.

Der i gården er de også innstilt på å trosse den breie opinionen blant studentene og gjennomføre vest-tyske tilstander i Norge. Arbeiderpartiregjeringa er uten skrupler i å ville gjennomføre borgeriskpartets utdanningspolitikk. De siste åra har de kommet med lovframlegg på lovframlegg.

Men: Erfaring har også vist at det er mulig å lage et politisk press som har tvunget staten og DNA-regjeringa til å forandre på planene.

I Oslo har over 4000 studenter skrivi seg på underskriftliste mot disiplinærlova, mellom 1500 og 2000 i Bergen. Spørsmålet nå er om studentbevegelsen kan greie å stanse dette lovframlegget — eller snarere hvordan.

Denne artikkelen vil ta stilling til en del politiske og taktiske spørsmål som er viktige for å vinne seier i denne kampen. Den går særlig inn på kommunistisk enhetsfrontspolitikk og på en nærmere vurdering av de ulike politiske kreftene som står mot lova. Den bruker de kommunistiske klassikerne på de konkrete forholda og forsøker å gi svar på hvordan fronten skal kunne bli *brei og slagkraftig*. Prinsippene her kan også brukes i andre kampsaker.

Enhet med alle motstandere av lova

SV — fortsatt borgerlig

SV går inn for den chilenske fredelige veien «til sosialismen» de har landsmøtevedtak på at Sovjet er sosialistisk og at arbeiderklassen der er delaktig i makta, SV stemte for disiplinærparagrafen for læreskolene, de har stemt for 1.2. milliarder kroner til det politiet som blir satt inn mot disiplinærlov-motstandere. Ledelsen i partiet støtter suspensjon av en av sine egne medlemmer fra klubben på Nyland Mek-for å ta noen eksempler på den tvers gjennom borgerlige karakteren til dette partiet. Denne borgerlige politikken fører ofte til stor motstand blant egne medlemmer.

Er det sjølmotsigende at vi sier at SV er borgerlig og fienden av

revolusjonen og at vi vil enhet med dem i en konkret sak som kampen mot disiplinærkomiteen?

v,isker vi ikke bare ut skillet mellom kommunismen og den borgerlige revisjonismen på denne måten?

Mot sektierisme

«Det kan da ikke være mulig at de tyske venstrefolkene ikke veit at heile bolsjevismens historie både før og etter Oktoberrevolusjonen er fylt av tilfelle av manøvrer, overenskomster, kompromisser med andre og også med borgerlige partier! (Lenin i «Radikalismen, kommunismens barnesjukdom», kap. 8).

Kommunistenes strategiske mål er den sosialistiske revolusjonen — og den konkrete taktikken må legges opp med det som utgangspunkt.

Borgerskapet prøver idag å knekke den økende opposisjonen med sterk innskrenking i de demokratiske rettighetene. Disiplinærlova er Arbeidsgiverforeninga, ugrasluken til LO-ledelsen, dom mot «Jernkorset», beskyttelsen av attentatmennene mot bokhandelen i Tromsø, oppsigelsen av de streikende Block-Watne-arbeiderne for å nevne noe. Lykkes borgerskapet med denne kampanjen blir sjølv vilkåra for å kjempe for sosialismen vanskeligere. Men reiser vi en brei front vil flere trekkes med i kampen og høste viktig lærdom om hvorfor det borgerlige diktaturet må veltes gjennom revolusjon.

NKS har kjempa mest konsekvent for enheten mot lova

Flere av de borgerlige grupperingene har stadig trua med å bryte enheten i aksjonsutvalget i Oslo om flertallet ikke følger deres linje. De har stilt ultimatum og brukt trusler. En av initiativtakerne fra Grønt Gras, Torgeir Selboe, kollegirepresentant, trakk seg f.eks. etter stiftelsesmøtet fordi han ikke fikk gjennom et latterlig forslag om at plattformen skulle slå fast at aksjonsutvalget er ikkevoldelig. Akkurat som om det ikke bare er våre motstandere som tyr til vold (politiet).

FRONT MOT DISIPLINÆRLOVA

Da så godt som alle deltakerne i demonstrasjonen på Veterinærhøgskolen der Rektormøtet ble avholdt, var mot å avslutte demonstrasjonen på beskjed fra lederne i Sos. Off., USV og Grønt Gras hagla det med trusler om at utvalget ville bli splitta.

Kommunistene på si side har aldri tydd til den slags utpresing, men både forsvart enheten og de ulike gruppernes sjølstendighet i fronten.

Enhet og kamp i fronten.

«Bare ved b esluttsomt å opprettholde den nasjonale enhetsfronten, kan vanskelighetene overvinnes, fienden bekjempes og et nytt Kina bygges opp. Dette er hevet over tvil. Samtidig må hvert parti og hver gruppe innfor holde ved like sin ideologiske, politiske og organisatoriske sjølstendighet. Dette gjelder for Kuomintang, kommunistpartiet og ethvert annet parti og enhver annen gruppe . . . Å snakke bare om enhet og fornekte sjølstendighet, er å fornekte Det demokratiske prinsipp, og det kan verken kommunistpartiet eller noe annet part eller annen gruppe være med på. Det er ingen tvil om at sjølstendighet innafor enhetsfronten er relativ og ikke absolutt, og at å anse sjølstendigheten som absolutt, ville undergrave den allmene politikken for enhet mot fienden ville også blitt undergravd dersom den relative friheten blei fornektet eller frivillig fragått.» (Mao: KKP's rolle i den nasjonale krigen) NKS folk må stå helt fritt til å støtte de militante aksjonene som førte til avbryting av et kollegiemøte i Oslo — og et rektormøte i Trondheim før sommeren — og Grønt Gras må sjølsagt ha den samme retten til å støtte borgerpressas hets mot disse aksjonene. Derimot må det kritiseres

skarpt når Grønt Gras-ledere t.eks. flere ganger har uttalt seg offentlig i strid med sjølv minimumsgrunnlaget for fronten ved å si at de nok kan tenke seg utreda litt andre former for disiplinærreglement.

Store motsigelser i fronten. Samtidig som han understreker nødvendigheten av å forene alle som lar seg forene i kampen mot hovedfienden, sier Mao at seieren i en kamp er betinget av at venstrekreftene i fronten kjemper mot feila til høyresida i fronten: «Den grunnleggende betingelsen for seieren i motstandskrigen er bygging og konsolidering av den anti-japanske enhetsfronten. Taktikken som kreves av oss for at dette målet skal bli oppfylt, er at vi utvikler de progressive kreftene, trekker mellomlaget til oss, og bekjemper kreftene på ytterste høyre fløy. Dette er tre uatskillelige ledd, og måten å forene de anti-japanske kreftene på er gjennom kamp Søk enhet gjennom kamp vil den bestå. Søk enhet gjennom ettergivenhet vil den dø bort. Denne sannheten er partikameratene i ferd med å gripe. Det er imidlertid mange som ikke skjønner den. Noen trur at kamp er å splitte enhetsfronten, eller at kamp kan anvendes uten måtehold, andre har en gal taktikk overfor mellomlaget eller feilaktige oppfatninger av den ytterste høyre fløyen. Alt dette må rettes på.» (Mao i aktuelle problemer om taktikken i den anti-japanske enhetsfronten.)

Høyre, venstre og midtkreftene i fronten.

Ved å gå inn på noen av de stridsspørsmåla som har stått blant motstanderne av disiplinærlova i Oslo, skal vi dele inn fronten i høyre, venstre og midtkreftene.

Høyrekreftene: Først — det er mulig å utnytte den store bredden i fronten enda bedre f.eks. prøve å få disiplinærlov-motstanderne i de konservative studentforeningene til å tone flagg. Men den viktigste delen av høyresida i fronten består av lederne i de borgerlige studentorganisasjonene Sosialistisk Offensiv (AUF-dominert), USV/Sos.Front-/NSU og Grønt Gras. Disse lederne har kjempa hardnakka mot en demokratisk og slagkraftig front, og det skinner stadig gjennom at de er mer innbitte motstandere av AKP og NKS enn av disiplinærlova. De har gått mot at grunnplanet skal ha noen reell innflytelse gjennom representanter fra institutt- og fakultetskomiteer, eller gjennom allmøter for aksjonsutvalget.

Studentutvalg, fagutvalg, instituttkomiteer etc. er tilogmed blitt fratatt stemmeretten.

Til gjengjeld har Grønt Gras og Sosialistisk Offensiv fått to stemmer hver seg, mens SV har fått to stemmer sammen med NSU (der alle studenter blir tvangsinnmeldt!) og Sos.Front.

Antikommunismen til disse lederne kommer tydeligere fram når vi ser på at de ville gi NKS, Progressiv Front, Det norske studentersamfund og NTL-foreninga to stemmer tilsammen, mens t.eks. Kvinnefronten skulle være uten stemmerett. NTL-foreninga fikk til (de ansatte på Univ.) slutt én stemme, men det er sjølsagt et arrogant makt-ogregrep å gi dem færre stemmer enn enn Sos.Off. som ikke har gjort et slag for å hindre loven.

Før møtet på Veterinærhøgskolen hadde aksjonsutvalget i et vedtak avvist et forslag om å ta avstand fra studenter som ville prøve å hindre det udemokratiske rektormøtet. Dette vedtaket var gjort mulig ved at en av representantene fra USV

PUNKTPROGRAM:

1. Foren alle som lar seg forene rundt parolene:

- Stans disiplinærlova!
- Nei til interne domstoler!
- Forsvar de demokratiske rettighetene!

2. Grunnplanet er hovedkrafta i kampen — grunnplanet skal bestemme.

3. Rett angrepet mot hovedfienden: Staten og universitetsledelsen.

4. Reis mange lokale aksjoner mot disiplinærlova.

5. Politiske streiker mot disiplinærlova.

K. T RLOVA!

eller Sos.Front brøyt med SV's linje og stemte for det.

Da fikk lederne i de borgerlige organisasjonene innkalt et nytt møte i siste lita hvor det blei vedtatt at grupper som ville forsøke å hindre Rektormøtet å anbefale loven, ikke kunne være med i aksjonsutvalget mer.

SV-ledelsen tilhører høyresida i fronten

Utenom det som har vært felles for lederne i alle de borgerlige foreningene, bør bl.a. dette nevnes om USV/Sos.Front/og NSU-ledelsen for å vise at de hører til høyresida i fronten: — Det var en representant for Sos.Front/NSU som satt i komiteen som utreda forslaget til ny disiplinærlov: Torberg Foss. Han ivra for at det var det var minst like stort behov for disiplinærregler mot ansatte som mot studentene, for de var så fæle til å stjele fra bibliotekene.

— NSU-ledelsen sendte ut et forslag til allmøtevedtak mot disiplinærloven, som i innhold lovpriste det norske «rettsvesenet». Dette var i praksis et forsøk på å føre kampen som et forsvar, ikke for de demokratiske rettighetene, men for det borgerlig klassediktaturet.

— NSU-formann og SV's er Kjell Roland trossa demonstranternes nesten enstemmige vilje og stilte som gissel da det reaksjonære Rektormøtet anbefalte loven.

Her skal vi ikke bruke plassen til å gå nærmer inn på praksisen til Grønt Hras- og Sos.Off.-lederne. Bare kort gjenta at Grønt Gras flere ganger har prøvd å få splitta aksjonsutvalget — og at de slett ikke er motstandere av disiplinærreglement, men tvert om i mange sammenhenger har gått inn for disiplinærreglement som skal være mindre ille enn forslaget som nå

foreligger.

Sos.Off har vært mer passive, men støtta de mest reaksjonære forslaga i utvalget helt konsekvent. På demonstrasjonen på Veterinærhøgskolen ville Sos.Off'eren som «leda», bryte av hele demonstrasjonen tilogmed før vi fikk høre noe resultat fra samtale som studentdelegasjonen hadde med representanter for høgskolerådet. Sos.off. er regjeringas front på universitetet — det vil vi sikkert få merke når loven skal signeres av regjeringa.

Venstre i fronten

BEstår av kommunistene, ogressiv Front, Studentersamfunnets store flertall, det samme i NTL-foreninga, noen fagutvalg og instituttkomiteer, mange uavhengige av SV-sympatisører. Venstre i fronten er mot *hele* innstillinga — også forsøka på å utvise folk som i fortvilelse fusker til eksamen.

Venstre er mot å føre kampen på grunnlag av lovprising av det eksisterende borgerlige lovverket og «rettsvesenet».

Venstre er for å danne stadig flere instituttkomiteer mot lova — og la motstanden vokse i styrke. Venstre er for grunnplansdemokrati i aksjonsutvalget. Venstre er for å forene alle som lar seg forene på minimumsgrunnlaget: stans loven, nei til interne domstoler, forsvar de demokratiske rettighetene.

Venstre er for aksjoner, også «ulovlige aksjoner» som kan gjøre flere oppmerksomme på åssen de prøver å presse lova gjennom, og som kan bidra til å utsette planene om dette. Venstre er for politisk streik/undervisningsboikott for å markere motstanden. Venstre er for enhet med arbeidere og for å gi universitetsansatte innflytelse i aksjonsutvalget.

forts. til s.14

Representant for Arkitektthøyskolen i Oslo:

«Utenkelig ved vår skole!»

DKSF forfalsker:

LOVA ER INGEN LIBERALISERING.

DKSF KALLAR LOVA EI LIBERALISERING

På møte i Studentersamfunnet i Oslo i haust hevda DKSF(Den Konservative Studenterforening) at den nye disiplinærlova er ein mykje betre lov,at den er ei liberalisering.Dei sa at den gamle lova (som er frå 18hundretalet) hadde tilgjenge til å bortvisa studentar for godt,mens den nye lova berre kunne bortvisa studentar i opp til 2år.

Dei meinte og at det ville vera så mykje meir demokratisk at studentane sjølve skulle ha representantar i ein komite som skulle dømme lovbrota.Før var det berre rektor som tok avgjerdsla aleine.

Dei torde ikkje seia direkte at dei var for ei disiplinærlov mot progressive studentar,men studentar frå DKSF har vore dei mest aktive til å ropa på straffetak mot såkalla ulovlege aksjonar på lærestadene,(Israel-aksjonane,aksjonar mot disiplinærlova osv.)

INGA LIBERALISERING

For det fyrste,har den gamle lova ikkje vorte nytta.Det er ei sovande lov.Ingen kjenner til døme der nokon student har vore hortvist for alltid. For det andre,kjem ikkje lova

no som ei »forbetring»av den gamle lova.Den er tvert om eit uttrykk for ei innskjerping av dei demokratiske rettane til studentane.Den gamle lova var ikkje dugandes til å straffe bråkmakarar som dei kallar det og studentar som fusker.

Eit døme på dette er Universitetsdirektøren i Tromsø som ropa på ei ny dissiplinærlov då studentane aksjonerte mot Samskipnaden.

Eit anna døme er dei 25 studentane på Nesna som vart truga med bortvisning av di dei krevde studentrepresentasjon i Høgskulerådet.Det var berre store aksjonar som stogga bortvisinga.

For det tredje er den nye lova identisk med den tyske disiplinærlova«Ordnungsrecht». I Tyskland har fleire hundre studentar vorte bortvist frå universiteta,demonstrasjonar og aksjonar er forbode og vert møtt amed politi.

Er dette nokon liberalisering? Om universitetsleiinga ynskjer å gjera det meir liberalt og demokratisk på lærestadene,kvifor sender dei då politi på studentane i Tromsø,Trondheim og Oslo?Kvifor nektar dei å høyre på studentane si meining om disiplinærlov,men held lukka møter der studentmeininga ikkje kjem fram?

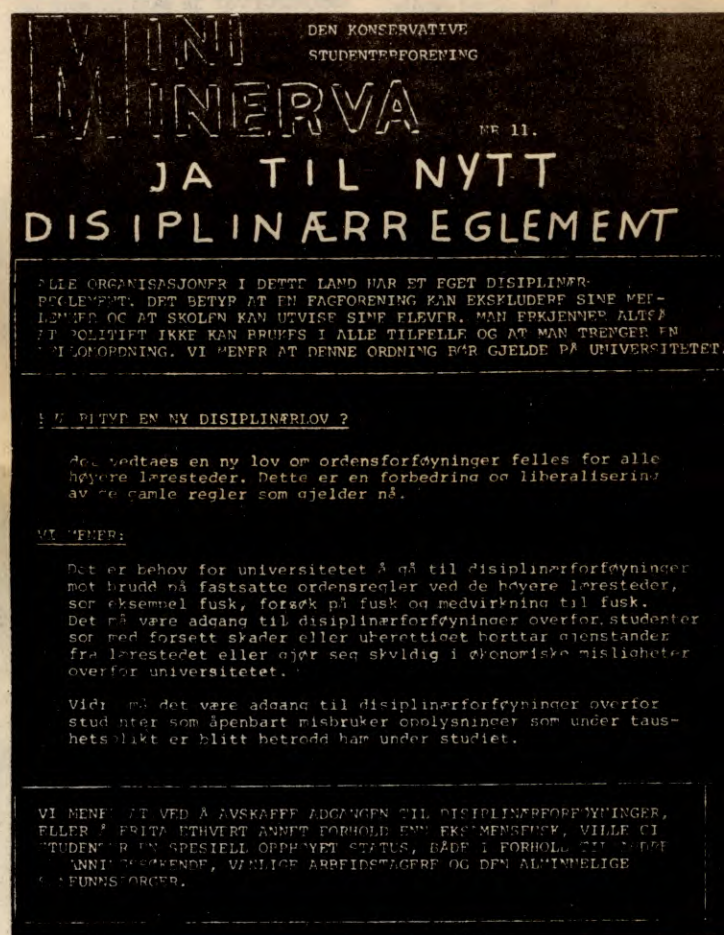
«Hva Må Gjøres» ringte ned til Arkitektthøyskolen i Oslo for å høre mer om deres reaksjon på disiplinærlova. Vi snakka med en ledende representant for høyskolerådet, høyskolesekretær Haaland.

— *Hvorfor gikk dere i mot forslag om å gjennomføre disiplinærlov?*

Haaland: — Det ville være utenkelig å innføre en sånn lov på vår skole! Den har ingen interesse!

Det var ikke engang behov for diskusjon i høyskolerådet fordi saken var så *selvsagt*. Alle i rådet var enige og vi har et enstemmig vedtak mot en slik lov.

Vedtaket lyder sånn: «Høyskolerådet ved Arkitektthøyskolen Oslo avviser forslaget om å innføre en lov om disiplinære tiltak ved universiteter og vitenskapelige høyskoler.»

Nei den nye disiplinærlova er inga liberalisering.Den kjem som eit åtak på studentane sine demokratiske rettar.

Det er difor DKSF kan stø lova og kan gå ope inn for lova.

De tyske studentene kjemper mot »Ordnungsrecht» som er identiske med forslaget til disiplinærlov i Norge.

Mange studenter har blitt utvist for 2 år for å ha demonstrert mot lova.

Rektormøtet vedtok disiplinærlova under full politibeleiring

Demonstrasjonen mot Rektormøtet på Veterinærhøgskolen i Oslo 28/11 var et langt steg framover i kampen mot disiplinærlova. 300 studenter og ansatte ved de høyere lærestedene i Oslo deltok i demonstrasjonen, som var arrangert av Akjonsutvalget mot disiplinærlova. Dette er den største studentdemonstrasjonen som har vært i Oslo på flere år. Deltakerne fikk en forsmak på hva slags tilstander disiplinærlova innvarsler: Lova ble vedtatt under beskyttelse av et stort oppbud av politi, både ridende uniformert og sivilt. Etter vedtaket på rektormøtet sendes lova nå over til departementet som vil fremme den som forslag for Stortinget.

POLITIET BELEIRA OMRÅDET

Fra tidlig mandag morgen hadde politiet beleira Veterinærhøgskolen. Studenter som skulle inn i bygningen der møtet skulle holdes, måtte legitimere seg som veterinærstudenter. Ved alle innganger til bygget, og i alle korridorer og trapper i bygget krydde det av uniformert og sivil politit. På stedet var det om lag 40–50 uniformerte politifolk,

et større antall sivilkledd og 4 ridende politi. Og i området rundt skolen var det plassert en rekke politibiler med forsterkninger. Politioffiserene som ledet aksjonen var de samme som ledet politiengp på streikevaktene på Linjegods i fjor vår og på Brygga i Oslo i vinter, på Hammersborgungdommen og boligokkupantene på Grünerløkka, og på anti-fascistene som demonstrerte utafor den chilenske

ambassaden i september. Det er all grunn til å tru at kjerna i politistyrken besto av spesialfolk fra terrorpolitiet.

Kl. 09.30 starta demonstrasjonen. Etterhvert samla det seg 300 demonstranter. En delegasjon sammensatt av representanter fra studenttinga og studentutvalga ved de skolene som blir ramma av lova prøvde å komme inn på møtet for å kreve denne saka tatt av dagsorden. Delegasjonen fikk ikke slippe inn på møtet. I stedet skulle tre av rektorene møte tre av studentene på «nøytralt område» for å høre på hva de hadde å si. Rektormøtet avviste så kravet fra studentene. Rektormøtet slutta seg så seinere på dagen til alle punkter i disiplinærlova, med 7 mot 3 stemmer. De som stemte mot var representanten fra NSU, rektor ved Universitetet i Tromsø og rektor ved Handelshøgskolen i Bergen.

Mens studentdelegasjonen var inne og prata med rektorene, nekta politiet demonstrantene å sende inn 2 kurerer for å høre hvordan forhandlingene gikk. Naturlig nok var harmen blant studentene mot dette stor. Slagord som «Rektor og purken hand i hand — nei til interne domstoler» og «Linjegods og Brygga — Hammersborg og Grünerløk-

ka — nei til politivold!» runga gjennom lufta.

APELLER FRA ARKITEKTØYSKOLEN OG NESNA

Høgskolerådet ved Arkitekt- og Høgskolen i Oslo har trukket seg fra Rektormøtet i protest mot disiplinærlova. I en appell holdt av en studentrepresentantene i høgskolerådet dette fram som et eksempel for alle som vil forsvare de demokratiske rettighetene på lærestedene. En student fra lærerskolen på Nesna holdt en appell og fortalte at 25 studenter der er trua med utvisning med hjemmel i en passus i den nye lærerskolelova som tilsvarer disiplinærlova, fordi de aksjonerte mot et skoleråds-møte som ville fatte vedtak over hodet på studentene.

HVILKE LÆRDOMMER KAN VITREKKE?

For det første — politiet er for første gang satt direkte inn mot studentdemonstrasjoner. Rektorene valgte å ta den politiske belastninga det er å fatte sine reaksjonære og udemokratiske vedtak godt beskytta bak politikøller. Dette innvarsler ei tid da vi må rekne med at det kan bli daglig kost med politi på lærestedene. Vi må rekne med at mø-

ter i instituttråd og fakultetsråd som vil fatte udemokratiske vedtak over hodet på studentene, vil skaffe seg politibeskyttelse. Slik representerte dette møtet et langt steg i retning fascisering og politistyre på lærestedene, den var et langt steg i retning av «tyske forhold».

Rektorenes og politiets oppførsel har til fulle vist at vår argumentasjon mot lova har vært korrekt. Denne lova — som skal innføre interne domstoler og særlige strafferegler mot studentene — blir vedtatt bevokta av et stort oppbud av politi.

Dette setter også det eneste argumentet for lova fra DKSF si side i sitt rette lys. De påstår nemlig at den nye disiplinærlova vil være en liberalisering av de nåværende disiplinærregler. Det er ei merkverdig liberalisering som innvarsles av den største politiaksjonen på norske læresteder på mange årtier. Nei, den nye disiplinærlova er vedtatt for å skjerpe undertrykkinga av studentene for å styrke statens og borgerskapets grep om universitetene.

Dette er disiplinærlova:

Forslag til lov om ordensforføyninger:

Sitat: § 1 «Denne lov gjelder for studerende ved universitetet i Bergen, Oslo, Tromsø og Trondheim, Norges handelshøgskole, Norges Landbrukshøgskole og Norges Veterinærhøgskole. . .». Sitat §2: «Ordensforføyningen kan settes i verk mot studerende som: a) fuser, forsøker å fuske eller medvirker hertil eller ved eksamen eller ved kurs som svarer til eksamen.

b) ved hjelp av falsk vitnemål eller annen form for uredlighet skaffer eller forsøker å skaffe seg selv eller andre adgang til et studium, eksamen kurs eller prøve som svarer til eksamen eller medvirker hertil c) vedvarende eller grovt overtrer de ordensregler som gjelder for lærestedet, skader eller uberettiget borttar gjenstander på lærestedet eller i studieforholdet på annen måte opptrer utilitelig overfor medstuderende eller andre som har sin virksomhet der.»

§ 3 «Som ordensforføyning kan brukes a) irettesettelse, b) sperring for inntil 2 års adgang til bestemte lokaler, undervisning eller eksamener, c) bortvisning for inntil 2 år»

§5 «Vedtak om å sette i verk ordensforføyninger gjøres av lærestedets sentrale klagenemnd eller om klagenemnd ikke er oppnevnt, av et lokalt ordenstilsyn for lærestedet . . .»

forts. fra s. 13

MIDTKREFTENE

Tusenvis av studenter har skrevet under mot loven, stemt mot på allmøter osv., — men ikke aktivisert seg utover det. Mange av disse, også medlemmer og sympatisører av SV og Grønt Gras må dras med i aktivt arbeid i aksjonskomiteer oa. De fleste av disse støtter høyre i fronten i noen saker og venstre i andre — i den grad de i det hele tatt har fått vite noe særlig om de stridsspørsmåla som har stått i ledelsen av utvalget. De er for grunnplansdemokrati, for enhet på minimumsgrunnlag osv. De er usikre på militante aksjoner, på om de skal være mot hele reglementet mm.

Om kampen mot disiplinærloven skal seire — og om vi skal hindre at de borgerlige gruppingenes ledere splitter enheten, må venstre forene seg med midtkreftene, og få dem til å gå mot høyres sabotasje og blindspor i de viktigste stridsspørsmåla. Til nå har venstre gjort fler-

tallet av studentene alt for lite kjent med hva som foregår, og alt for lite for å trekke flere med i arbeid som går utover det å skrive navnet på ei liste eller å stemme.

For en slagkraftig front som vokser i styrke:

NKS har utforma følgende punktprogram som gir kampen innretning og som er egna til å mobilisere størst muli del av studentene på ei korrekt linje for kampen, og til å nøytralisere høyres sabotasje og splittelsesframstøt.

PUNKTPROGRAM.

1. Foren alle som lar seg foren rundt parolene:

— Stans disiplinærlova!
— Nei til interne domstoler!
— Forsvar de demokratiske rettighetene!

2. Grunnplanet er hovedkrafta i kampen — grunnplanet skal bestemme.

3. Rett angrepet mot hovedfienden: Staten og universitetsledelsen.

4. Reis mange lokale aksjoner mot disiplinærlova.

5. Politiske streiker mot disiplinærlova.
KAST BAGASJEN — SETT IGANG!

Hva er det første vi gjør når semestret er i gang? Vi går til studiekameratene våre. Har du skrevet under? Skal ikke dette seminaret lage en uttalelse mot lova? Hvem vil være med å danne en instituttkomite? Hvorfor er kampen for de demokratiske rettighetene så viktig? Kan du tenke deg at instituttet bør gå inn for politisk streik mot lova? Kjenner du noen som kan bli med å demonstrere mot gjennomføringa?

Vi har ingen tid og ingen folk å miste om vi skal vinne denne kampen!

Studier: Mao i utvalg (Oktober) s. 107/108 og 133–141.

VÆR FØREBUDD PÅ AKSJONAR TIL VÅREN!

»Hva må gjøres har freista å få kjenskap til korleis disiplinærsaka skal handsam-

ast til våren. Vi har ringt til Stortinget, Departementet og til Universitetsleiinga. Det var ikkje mykje informasjon å få. Dei svara berre med ull og tåke, men det virka likevel sikkert at saka skal opp til behandling i Stortinget.

SV SIN STORTINGSGRUPPE:

Nei, dei hadde ikkje sett noko disiplinærsak. Nei, dei hadde høyrte om saka, men ikkje tatt stilling. Jo, Arent Henriksen frå SV hadde stemt for disiplinærlov på lærarskulene, dei kunne jo senda lovframlegget.

STATSSEKRETÆR OMHOLT I KUD:

Nei, dei kunne heller ikkje uttala seg. Dei hadde ikkje fått noko brev frå Universitetet enno, så saka har enno ikkje vore til diskusjon i departementet. Vi vart bedne om å ringa Universitetet.

UNIVERSITETSDIREKTØR TROVIK:

Trovik er sekretær for den komiteen som har behandla disiplinærlova. Han svara at Rådet for Universitet og Vitenskaplege Høgskular hadde hatt møte i november. Møteprotokollen var nyss komen attende frå deltakarane på møtet, og det var ingen merknader. No skulle saka vidare til Departementet.

Trovik sa og at Rådet skal ha nytt møte i mai, og då skal Trovik orientera Rådet om korleis saka då stend. Universitetet ville ikkje gjera noko med saka før

det, sa Trovik. Han kunne ikkje svara sikkert på om disiplinærlova skulle opp i Stortinget no til våren.

Studentar, vi kan ikkje vera sikre på at denne saka vert raskt behandla. Dei veit både i Departementet og i Stortinget at motstanden er stor mot lova. Dei vil ganske sikkert freista å tvinga lova gjennom så raskt som råd er.

Vi må førebu oss på dette til våren. Stortinget skal ikkje få godkjenna interne domstolar og yrkesforbod mot studentane i ro og fred.

Vi må førebu oss på ein landsomfattande streik og lokale aksjonar.

SERIE OM 2.VERDSKRIGEN DEL 2.

MYKJE BRA LITTERATUR OM 9.APRIL 1940.

Her følger del 2 i serien vår om den 2.verdskrigen. Denne gongen vil temaet vera: Den militære motstandskampen i Noreg 1940. Sidan vi tok til med serien, har det kome mykje ny litteratur om nett dette.

Boka «Stille mobilisering» av Ottar Strømme (Oktober) legg vekt på å syna at ein viktig grunn til at det borgarlege militærapparatet ikkje kunne yta motstand, var ein planmessig uskadeleggjering av våpen i mellomkrigstida. Han kjem også inn på at militærapparatet i fremste rekke var retta mot «indre uro», og at difor både mobiliseringsmåten og dei planlagte forsvarslinene var ubrukelege ved det tyske åtaket.

Røde Fane, tidsskrift frå AKP(m-l), nr.5/77 er eit temanummer om «Folkekrig mot supermaktsinvasjon». Det inneheld også utdrag av den hemmelegstempla rapporten til den militære undersøkingskommisjonen av 1946. Berre det er nok til å kjøpe og lese det.

Vidare kan det vera bra å lesa boka til journalisten Bjørn Bjørnsen: «Det utrolige døgn» (Gyldendal). Den gjev eit særers levande inntrykk av korleis vanlege folk ulike plasser i landet opplevde 9.april. Vidare boka til H. Normann: «De fem første dagene» (PAX) som kom ut for nokre år sidan. Den er i fyrste rekke ei militær vurdering av striden i april dagane. Normann var sjef for Heerens Flyveskole på den tida.

Dei to neste artiklane i serien vil fyrst og fremst ta for seg NKP si gale line i 1940 og deretter ei vurdering av Heimefronten og annan motstand i krigsåra.

Ein av dei få som fekk høve til å bruke våpnet mot okkupantane.

Den militære motstanden

i 1940

Den militære motstandskampen i 1940 vara frå 9. april til 9. juni, då dei norske styrkane kapitulerte offisielt.

Den tyske styrken som gjekk til åtak i fyrste omgang var berre omlag 8000 mann sterk. I røynda hadde dei tyske fascistane lagt ut på eit militært bingo—spel, der sjansen til å tapa var stor.

Dei lukkast i oppgåva dei hadde på grunn av manglande motstand frå det norske militærapparatet.

BORGARSKAPET FREISTAR Å LØYNE DET SOM HENDE I 1940.

Etter krigen har dei militære lagt skulda på DNA-regjeringa for at fienden så lett kunne marsjera inn, og omvendt har den politiske leiinga prøvd å skyta skulda over på dei fagmilitære. Samstundes har dei oppgarlege historikane i stor grad glorifisert innsatsen til forsvaret i 1940.

Når det framleis rår så mykje forvirring og uvisse om kva som egentleg hende i 1940, er det avdi borgarskapet medvete dekker over det som hende.

I innleiinga til den hemmeligstempla rapporten frå den militære undersøkingskommisjonen av 1946 heiter det: «Hvis offentligheten skulle få det inntrykk at rapporten er krigshistorie, ville dette etter vår oppfatning bety en fare som også kunne betegne en svekkelse av vårt forsvar og vanskeliggjøre offiserenes stilling.»

VÅPNA GJORT UBRUKELEGE.

Akkurat som borgarskapet i dag seier det er umogeleg for eit lite land å forsvara seg mot ei supermakt, på same måten argumenterte dei militære før krigen at vi måtte ha «hjelp», særskilt av den britiske flåten for å verna kysten. Er dette rett?

MILITÆRE FØREBUINGAR MOT ARBEIDARKLASSEN:

Grunnen til at våpna i stor grad var ubrukelege var at borgarskapet i heile mellomkrigstida frykta ein revolusjonær oppreist frå arbeidarklassen. Samstundes med at våpendepota nærast var gjort ubrukelege på denne måten, eksisterte det ein omfattande plan for «hemmeleg mobilisering», eit storstilt borgarvern utanom den vanlege mobiliseringsstyrken. Dei hemmelege (og «pålitelege») troppane skulle brukast mot militante arbeidrarar, og i det heile tryggja borgarskapet der den vanlege hæren ikkje var påliteleg nok.

I eit nøtteskal syner dette at valdsapparatet i det kapitalistiske landet Noreg i all hovudsak er retta inn på å forsvara borgarskapet sine klasseinteresser mot arbeidarklassen.

BORGARSKAPET —KAPITULANTAR OG SVIKARAR AV NASJONEN.

Det blei ikkje sendt ut mobiliseringsordre sjøl om politiske og militære styresmakter alt før 9.april måtte skjønna at eit stormaktsåtak - anten frå Tyskland eller England/Frankrike var i emning.

Ein stor del av militæravdelingane blei aldri sett opp etter planen. Frivilljuge i tusental blei sendt heim når dei meldte seg på mobiliseringstadane.

Mange avdelingar blei overgjevne av offiserane utan i det heile å koma i kamp. T.d. gjaldt det 3 av 5 regiment i 1.divisjon, som skulle verna båe sider av Oslofjorden. Slike ting skapte stor harme mellom menige soldatar og frivilljuge.

Forsvarsplanane var frå 1905 — med frontline retta mot Sverige, ved Glomma! Eit åtak inn Oslofjorden ville kløyva 1.divisjon og få katastrofale fylgjer for motstanden på store delar av Austlandet.

Det var ikkje før 11.april at hærleiinga kunne slå fast at

det var krig mellom Noreg og Tyskland! Same dagen kom meldinga om at kommanderande general (KG) var avløyst av general Ruge. Offisielt var grunnen at KG hadde gått for aldersgrensa — i røynda var årsaka at KG gjekk inn for kapitulasjon straks. Samstundes er det grunn til å merke seg at Ruge tok på seg oppgåva under føresetnad av alliert «hjelp».

KAPITULASJON STRAKS — ELLER SYMBOLSK MOTSTAND?

Skiftet av KG var ein god illustrasjon av motseiingane i borgarskapet. Sett bort frå den pro-tyske Quisling-fløya, som med ein gong kasta seg i armene på okkupanten, delte borgarskapet seg i to fraksjonar:

Ein stor del ville gå til kapitulasjon med ein gong, for å halde produksjonen i gong og tryggja profitten med krigsleveransar til tyskarane. Andre og meir pro-britiske sirkular, særskilt reiarkapitalen, avviste denne lina avdi heile handelsflåten kunne bli teke som prise, og med det ville deira krigsprofitt gå tapt. Desse var innstilt på yta ein viss og symbolsk motstand eller opna for ein britisk motokkupasjon.

EIT REAKSJONÆRT OFFISERSKORPS.

Tysk berginfanteri i Narvik-området.

med aksjonane til England andsynes Noreg, med minelegging, planar om invasjon og tilslutt militær «hjelp» mot den tyske imperialismen, hadde ikkje som mål å verna om interessene til ein liten nasjon. Tvert om var England interessert i å nytte Noreg for å sikra si eige utbytting i høve til rivalen Tyskland.

Det er mykje som tydar på England ønskte å trekke Noreg med i krigen, og at dei gjerne kunne tenke seg eit tysk åtak for å klare dette. England hadde interesse av å få hand om handelsflåten, dei såg og ei føremon i å opna ein ny front som kunne binda hundretusenvis av tyske soldatar vekk frå vestfronten, der dei allierte var hardt pressa.

NOKRE LÆRDOMAR AV KAMPANE I 1940.

Borgarskapet, dei borgarlege politikarane og militærapparatet vil ikkje setja alt inn på verna sjølråderetten, men gjera alt for å finna eit påskot til å kapitulere.

I dag som i 1940 er dei interesserte i produksjon og profitt — ikkje i forsvar av sjølråderetten.

Borgarskapet i Noreg vil ikkje mobilisera nasjonen til folkekrig, men kalla på «hjelp» frå ei stormakt mot ei anna. I dag vil dei ynskje velkomne USA-imperialismen til å føre ein reaksjonær nyoppdelingskrig med den andre supermakta på norsk jord. Vi må skarpt avvisa alle idear om at vi kan alliera oss med ei supermakt mot ei anna.

1940 syntte at kampviljen i folket er sterk. Trass i at all formell organisering gjekk i oppløysing

Forts. til s. 10.

Kvinnelig student fra Eritrea:

«Vi kvinner har dobbel interesse av revolusjonen!»

I år er det 17 år siden det eritreiske folket starta en væpna frigjøringskrig mot det Etiopiske herredømmet og koloniveldet. Eritrea ble innlemma i Etiopia i 1952, i tråd med USA-imperialismens ønsker og interesser. Det var og USA-imperialismen som forsynte Haile Sellassis regime med våpen som ble brukt for å holde Eritrea nede.

Sovjets delegasjon i FN uttalte sin støtte til Eritrea i 1952. De karakteriserte «føderasjonen» slik: «Et katolsk ekteskap som ikke tillater skillsmisse og er arrangert i mot viljen til en av partene». De slo også fast: «Vi beundrer det etiopiske folkets kamp mot fascismen, men ikke noe land kan være fritt dersom det undertrykker et annet.»

I dag er Haile Sellassi styrta. En fascistisk junta, Dergen, sitter med makta i Etiopia. Denne juntaen har fortsatt krigen mot Eritrea med økt styrke. Samtidig driver den blodig undertrykking og terror i Etiopia. Det kommer stadig meldinger om massakre av arbeidere og ungdom i Addis Abbeba.

Sovjet-imperialismen har oevrtatt USAs rolle som den militære og politiske hovedstøtten til det fasiske regimet i Etiopia. Sovjetiske våpen, kubanske og Sovjetiske rådgivere blir satt inn mot den Eritreiske frigjøringskrigen.

Frigjøringsstyrkene er i ferd med å nå full seier. ELF og EPLF, de to frigjøringsbevegelsene, har frigjort 98% av Eritrea.

Kvinnefronten på Universitetet i Oslo har hatt en samtale med Ainalen Berhane, medlem av ELF's ungdomsorg. i Norge. Hun kom til landet som politisk flyktning i 1976. «Hva Må Gjøres» trykker her intervjuet.

BELEIRINGEN AV ASMARA 1975

— Ainalen, hvorfor måtte du flykte fra Eritre?

— Jeg var i Asmara i 1975. Etiopierne beleiret byen. De drepte tudenvis av sivilbefolkningen, enda flere ble vilkårlig arrestert og torturert. Det fantes verken mat, elektrisitet eller vann i byen. Frigjøringsstyrkene sloss i andre deler av landet. Vi samarbeidet med fronten, sendte informasjon, mat og penger. Allikevel var situasjonen slik at tusenvis av sivilbefolkninga ble tvunget til å flykte fra byen.

VINN STØTTE FOR ERITREA

Noen av oss kunne dra til fron-

ten, de fleste måtte forlate landet. Jeg dro til Roma. Her deltok jeg i det internasjonale støtte- og opplysningsarbeidet for den eritreiske revolusjonen. Å vinne den internasjonale opinionen for vår sak, er en viktig del av frigjøringskampen. Jeg jobbet som hushjelp, i helgene arbeidet jeg på ELF's kontor i Roma. Jeg er utdannet sekretær, og skrev på maskin, trykket og stensilerte for å spre informasjon.

I 1976 kom jeg til Norge. Jeg arbeider som stuepike på et hotell. — Dere sier at kvinnene i Eritrea har dobbelt interesse av revolusjonen og frigjøringa? Hvordan var kvinnes stilling i Eritrea?

— Undertrykkinga av kvinnene i Eritrea har vært spesielt hard. 60% av kvinnene er analfabeter. Den gamle, føydale tradisjonen gir kvinnene ingen rettigheter. Kvinnene fikk minimal skolegang, i byene fikk ikke kvinnene arbeide, men måtte ta seg av hjem og barn og være mannens tjeneer.

MANNENS EIENDOM

Hun kunne ikke snakke til sin mann når andre var tilstede. Abort og prevensjon var totalforbudt. Jentene ble gifta bort i 12-13 års alderen, familien valgte ektemann. Hvis ei jente ikke var jomfru, sendte ektemannen henne tilbake til familien. Dette var

en enorm skam. Også fra sin egen familie ble hun utstøtt. Hun hadde ikke en sjanse til et menneskeverdig liv. Måtte hun dra til byene, ble framtida hennes ødelagt for alltid og hun ender uunngåelig i slum og fornæring. På landsbygda arbeidet kvinnene dobbelt så hardt som mennene. Likevel hadde de ingen rett til å ha egne meninger. Også her var de mannens eiendom.

FOR FULLT MED I DEN VÆPNA KAMPEN

— Hva har frigjøringskrigen betydd for de eritreiske kvinnene?

— Frigjøringskrigen er et levende bevis på kvinnes dobbelte interesse av revolusjonen. Hvis kvinnene ikke hadde deltatt, ville mennene aleine ikke kunnet oppnå noen resultater. Idag føler kvinnene seg sterke, i kampen har kvinnene fått vist at hun er likeverdig med mannen.

Fra 1971 deltok kvinnene for fullt i den væpna kampen som soldater. 2000 unge jenter er soldater i frigjøringshæren. Dette er blitt en god utdannelse for det eritreiske folket. Det rasket opp i den sosiale tilbakeligheten og de skadelige tradisjonene. Eritreerne lærte hva en kvinne virkelig er! Og det viste seg at de kvinnelige soldatene og kadrene utmerket seg i arbeidet med å utdanne og overbevise sivilbefolkninga.

FAR BRUKE SINE EVNER

— Hva med kvinnes rolle i de frigjorte områdene?

— Hele verden har mye å lære av å studere kvinnes rolle i Eritrea i dag. Revolusjonen har ført til at det nye samfunnet, i

politikken. De deltar med full styrke. Kvinnene arbeider i jordbruket og på fabrikkene, på sykehusene og i administrasjonssentrene. I tillegg har de en spesiell oppgave i å forsyne fronten med mat, medisiner osv.

Kvinnene har og fått sin egen masseorganisasjon. Her møtes de alle, de kvinnelige soldatene, arbeiderne og bøndene og de intellektuelle kvinnene for å få politisk utdannelse. På grunn av den harde kvinneundertrykkinga tidligere, trenger de politisk utdannelse for å kunne bli likeverdige. Eritrean General Women Union hadde sin første kongress i 1974, og har vokst til å bli en organisasjon som samler flertallet av kvinnene.

DE ERITREISKE KVINNENE

— ET EKSEMPEL Å LÆRE AV

— Tilslutt, hvorfor er det viktig at kvinnebevegelsen i Europa støtter frigjøringskrigen?

— Du må huske at vi er et folk i den 3. verden. Og det er faktisk slik at de europeiske kvinnene trenger å lære av kampen vår. De eritreiske kvinnene er et eksempel for dere. De yter store ofre i kampen for frigjøring. De slåss sammen med mennene mot imperilisme og utenlandsk agresjon. Dette er nødvendig både for å få et fritt Eritrea uten udnertrykking og for å oppnå likeverd for kvinnene. Krigen har vært et enormt steg framover for kvinnene i mitt land.

Og selv om vi står rett foran frigjøringa, så trenger vi også materiell støtte fra dere. Vi trenger medisiner, mat og klær. De eritreiske kvinnene arbeider hardt og viser stor utholdenhet.

Den dårlige ernæringa rammer dem spesielt hardt. Nesten alle lider av stor mangel på jern og vitaminer.

Jeg vil henstille til alle progressive i Norge: Stå sammen med det eritreiske folket. Støtt oss politisk og økonomisk!

ØST-TYSKLAND: STØRRE STIPENDER TIL STREBERE

Vi siterer fra «Studienfuhrer der Karl Marx-Universität Leipzig», 1971/73, s.102:

«Gode prestasjoner blir stimulert med moralske og materielle midler, ytelsene blir anerkjent og verdsatt. For faglige og samfunnmessige gode og meget gode prestasjoner gis det prestasjonspremier på 40-60 og 80 Mark i måneden til grunnstipend, de beste studentene får særstipend, J.-R. Becher stipend (275 Mark), Wilhelm Pieck-stipend (310 Mark) eller Karl Marx stipend (460 Mark).»

Kommentarer skulle stort sett være overflødige. Sitatet sier mer enn mange ord om den borgerlige degenerasjonen i Sovjetblokk. La oss bare legge til at «gode faglige prestasjoner» i Øst-Tyskland bl.a. betyr at en kan lire av seg svar som makthaverne liker i det viktige eksamensfaget «marxisme-leninisme», dvs. i forfalskning og revisjonisme.

Videre kan enhver tenke seg at ekstrastipender for «samfunnmessige gode prestasjoner» diskvalifiserer alle som ikke fullt ut støtter kapitalismen og borgerdiktaturet i Øst-Tyskland. En liknende ordning med stipend etter «prestasjon» fins også i Sovjet.

Øst-Tyskland har også på andre områder innafor undervisningssektoren vist seg som foregangsland for andre kapitalistiske land. Ett eksempel: Det er blitt utvikla en helautomatisk eksamensmaskin kalt «Examinator», som sikrer en standardisert undervisningsledsagende prestasjonskontroll med «multiplex choice»-tester og innebygd evalueringsmaskin med karakteroutput. (Se Steinar Kvale «Eksamenskritikk som kapitalismekritikk» s. 76). Maskinen veit «de riktige svara» — og veit hvor mye de er verd....

VEDTEKTENE ER ENDELIG KOMMET.

NKS' vedtekter, vedtatt på det 2. landsmøtet er nå ferdigtrykt - og sendes i disse dager ut til handel.

De eritreiske kvinnene er for fullt med i den væpna kampen.

I høst har vi sett det som mange ønsket og håpet på: En progressiv enhet i kvinnekampen. Hvorfor sier vi progressiv enhet? Jo, fordi det var en enhet som tok utgangspunkt i de undertrykte kvinnenes interesser.

Denne enheten starta med oppsigelsene av Liv og Rannveig. Yrkesforbundet ramma to jenter som protesterte mot salg av kvinnekroppen og som fjerna «Nye Alle Menns» reklameplakater fra trikken hvor de jobba. 6 kvinneorganisasjoner gikk sammen og danna et støtteutvalg. I dag står 40-50 organisasjoner og grupper og tusener av organiserte og uorganiserte kvinner og menn bak kravet om at Liv og Rannveig skal ha jobben tilbake. Stadig ansettes nye på Holmenkollbanen, mens L. og R. avvises med begrunnelsen «vi har nok folk». Vi godtar ikke Sporveisledelsens åpenlyse løgner og krumspring som forsøker å få oss til å legge ned kampen.

8. mars er den internasjonale kvinnedagen? Målet vårt bør være at de skal tilbake til jobben innen 8. mars.

I høst brant pornobåla livlig! Nyfeminister, Kvinnefrontere og uorganiserte jenter diskuterte, planla, aksjonerte og tente en svar pornodebatt.

Folket i Skien tvang den politistøtta bordellen til Thoresen til å stenge. Pendlere på Råfoss som Thorsen håpa på som «kunder» — støtta oss.

I Bergen, og Trondheim har det vært vellykkede demonstrasjoner arrangert av flere kvinneorganisasjoner.

8. MARS ER KVINNENES DAG — INGEN «EKSPERTSAK»

I Oslo er forhandlingene mellom kvinneorganisasjonene i full gang. Før om åra har vi fått vite lite om forhandlingene. De har foregått bak lukkede dører og mange kvinner er i praksis blitt satt utenfor.

Men hvem skal avgjøre våre protester og krav? Jo, alle må komme fram med meningene sine.

Bare på den måten kan f.eks. uorganiserte kvinner få innflytelse. Enhet 8. mars må være et resultat av diskusjoner mellom tusenvis av kvinner. Så enten dere er medlemmer av Kvinnefronten, nyfeministene, Brød og Roser — eller er uorganiserte gå sammen om å lage 8. marskomiteer! Legg fram meningene deres, diskutere paroler, lag allmøter, ta standpunkt og send dem inn til forhandlingsutvalget.

8. marsbevegelsen må være bred og demokratisk.

8. MARS — DEN INTERNASJONALE KVINNEDAGEN

Dette betyr at kvinnene må ta stilling til hva som foregår utenfor Norges grenser. Her har det vært stor uenighet tidligere, men det kan ikke få oss til å rygge unna 8. mars i år — og «glemme» at i sørlige Afrika, Eritrea og Zimbabwe så slåss folket i dag på liv og død for å frigjøre landet sitt fra imperialismen. Vi må velge side! Hvor står kvinnebevegelsen i Norge?

Millioner av kvinner har valgt side. De sier: Vi kvinner må delta i den væpne krigen mot imperialismen. Vi veit at dette er den eneste veien til fred, uavhengighet og kvinnefrigjøring!

Dette står i motsetning til Norsk Kvinneforbund som sier «Bruk av våpen må fordømmes fordi det er en forbrytelse mot menneskeheten». Dette er å velge Sovjets side mot det eritreiske folket.

Disse spørsmåla må kvinner i Norge «bry seg om 8. mars» — de angår den progressive kvinnebevegelsen.

Kvinnefronten har lagt fram et forslag til hovedparolegrunnlag for 8. mars til diskusjon. Hva mener du om det?

ETT TOG 8. MARS?

FORSLAG TIL PAROLER FOR 8. MARS:

Kamp mot all kvinneundertrykking
Vekk med nemndene- sjølbestemt abort nå
Gratis daghjem til alle barn
Kvinner krever rett til arbeid
6mnds svangerskapspermisjon med full lønn
25 kroner i timen i minstelønn
Kamp mot salg av kvinner — Vekk med porno
Seksualopplysning og prevensjonsveiledning i grunnskolen
Kamp mot all imperialism
Støtt frigjøringsbevegelsene
Støtt folkene i det sørlige Afrika i kampen mot imperialism og rasisme
Forby Norsk Front

FORAN SOSIALSKOLESTUDENTENES LANDSMØTE:

FR TRENGER EN NY LEDELSE

— Hvilke kamper har FR stått oppe i det siste året?

Venke: — Den viktigste kampen har vel vært mot St.meld. 13, ei sparemelding som var en trussel mot utdanninga til helse og sosialarbeiderne.

Turid: — Vi gjennomførte flere aksjoner mot meldinga. Vi hadde stands, åpne møter, demonstrasjoner osv. Gjennom disse aksjonene samla vi støtte for kravene våre. Det blei bl.a. samla inn flere tusen underskrifter.

— Og det førte til resultater?

Jan: — Ja, vi vant noen foreløbige delseire. Bl.a. ble ikke barnevernlinja slått sammen med Vernepleierskolen, slik meldinga forut sa.

— Så vidt vi husker var det en god del uenighet innafor FR om hvordan kampen skulle føres?

Turid: — Ja, i den første aksjonen i desember -76 forsøkte samarbeidskomiteen som sprang ut fra topplanet i int.org., å diktere aksjonen. Bl.a. nekta de lenge sjukepleierelevne å gi ut egen

løpeseddel, nekta lenge skolene i Trondheim å gjennomføre demonstrasjon hvis det ikke ble demonstrasjon i Oslo osv. På den måten saboterte FR-ledelsen (som tok aktivt del i sam.kom.) aksjonene.

Jan: — Ja det var jo grovt udemokratisk. På den måten motarbeida de initiativ fra grunnplanet. Måten de gikk fram på har mange likhetstrekk med LO-toppens forsøk på å kvele enhver aksjon.

Turid: — I den andre aksjonen mot meldinga i mars ble aksjonskomiteen på skolene tvunget til å vente på klarsignal fra sam.kom.

— SV har kommet med en løpeseddel der de oppsummerer kampen mot st.meld. 13. Der framhever de sam.kom.'s rolle og nevner bare aksjonskom. i en bisetning. Kommentarer til det?

Turid: — Ja, jeg har ikke lest løpeseddelen sjøl, men de som virkelig skal framheves i denne kampen er elevene på skolene og ak.kom. som leda arbeidet på

hver enkelt skole. Sam.kpm's oppgave var som tidligere vist å stikke kjepper i hjula for grunnplanet.

— FR-ledelsen hevda at flertallet på Stortinget ville støtte kampen og gå mot st.meld. 13. De la stor vekt på «prinsipp»diskusjonen i Stortinget.

Jan: — For det første var den såkalte prinsippdiskusjonen en komedie av de helt store. Stortingsrepresentantene kom, holdt innlegg og gikk igjen. Alt var fastlagt på forhånd. Stortingsdiskusjonen var et skuespill satt i scene av staten og borgerskapet for at det skulle se mest mulig demokratisk ut for studentene.

Venke: — For det andre viste det seg at ingen av stortingspartiene støtta alle kravene våre. Det som skilte dem var graden av sparetiltak, ikke om de var for eller mot sparing. Det skinte gjennom fra flere talere at uten kampen vi hadde ført ville meldinga seilt gjennom uten motstand. Det var stormen fra stu-

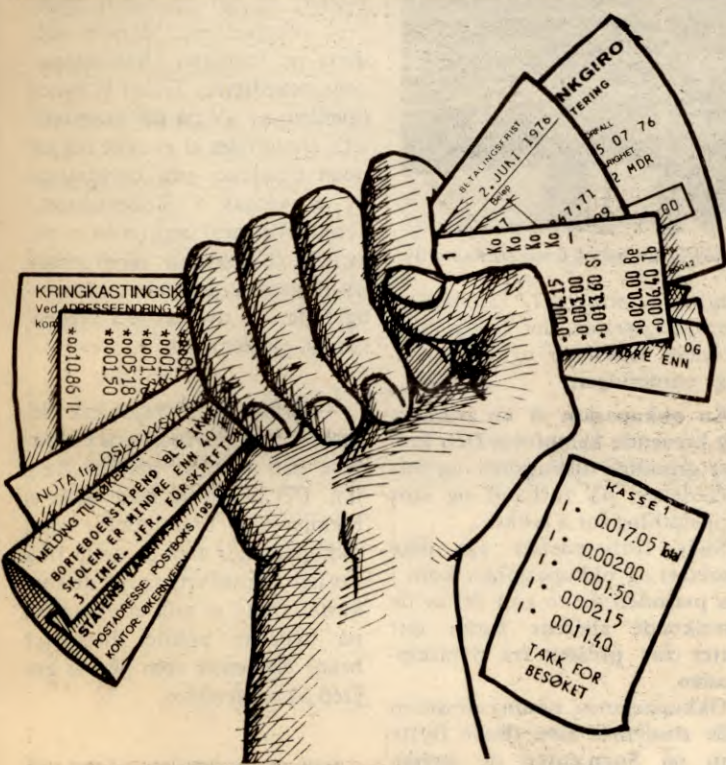
dentene med støtte av respektive fagforbund og i befolkninga som førte til at vi vant enkelte delseire.

Turid: — Mange hadde kanskje at SV støtta kampen, men på Stortinget gikk de f.eks. inn for assistentutd. på gymnasnivå. NY TID skreiv flere artikler for meldinga under kampen. Bl.a. en hvor de sammenligna st.meld. 13 med skolesystemet i Sovjet. Det stemte godt overens hevda et innlegg. Vi er ikke i tvil om at staten har mye å lære av den beinharde undertrykkinga i Sovjet.

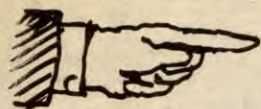
Jan: — Ja, til slutt — for å konkludere. SV-lederne — om de befinner seg på Stortinget eller i toppen av FR duger de hverken til å gå i spissen for å reise studentene eller å være noen støttespillere i kampen. Deres innsats begrenser seg til å sabotere kampen lokk på initiativ fra grunnplanet.

I motsetning til dette sto NKS

Forts. til s. 7.

Landsmøtet i Fellesrådet for sosialskolestudenter (FR) går av stabelen i slutten av februar. Hva Må Gjøres har hatt en samtale med 3 studenter på barnevernlinja på Romsås om arbeidet i organisasjonen.

Sjølkritikk fra NKS.

MILITANTE AKSJONER

Vi mener *ikke* at Sogn-okkupasjonen var feilaktig fordi den var «ulovlig». Skal vi la borgerskapet bestemme hvilke kampformer vi skal bruke, vil vi binde oss sjøl både på hender og føtter. Hadde arbeidsfolk holdt seg innafør «lovens ramme», ville det knapt vært en eneste streik i Norge de siste fem åra. Borgerskapets lover er nettopp laga for å hindre folk i å gjøre motstand mot borgerskapets undertrykking. Derfor må vi alltid være forberedt på å gå «tvers igjennom lov til seier».

Vi mener også at det kan være situasjoner der det er riktig å gjennomføre aksjoner sjøl om de ennå ikke har brei massestøtte. Slike aksjoner kan være en bra måte å propagandere et standpunkt på, få diskusjonen i gang omkring et emne og utvikle opinionen. Steininga av den amerikanske ambassaden under Vietnam-krigen er et slikt eksempel. De anti-sionistiske demonstrasjonene mot forelesere fra staten Israel i høst er et annet.

Vi mener også at det er feilaktig å gå mot en aksjon bare fordi den vil bli møtt med hets fra borgerpressen. Alt som truer borgerskapets interesser vil bli møtt med hets derfra, og skulle vi ta hensyn til det, kunne vi legge oss på ryggen straks. Men det er sjøl-sagt viktig at de som aksjonerer *sjøl* sørger for å få ut propaganda til folk om *hvorfor* de aksjonerer.

Sjøl om vi må oppsummere okkupasjonen på Sogn som feilaktig, ga den en del viktige lærdommer:

— Mange studenter var villige til å utsette seg for hets, tildels for fysiske overgrep, for å kjempe mot økte husleier. Dette viser at studentene er villige til å kjempe for interessene sine.

— Trass i at Studenttinget hadde vedtatt at det ikke skulle gjennomføres noen represalier mot de streikende, ble de nektet nøkler, og det ble sendt politi mot okkupantene. Mannen bak dette var formann i Samskipnaden, Trond Wærnes (medlem av SV på det tidspunktet). Dette viser at en ikke må ha noen illusjoner om betydninga av et vedtak i Studenttinget. Trond Wærnes' opptreden er ett av utallige eksempler på hvordan SV-tillitsmenn saboterer kamper og faller de streikende i ryggen når det gjelder mest.

— Brune og reaksjonære elementer fikk provosere okkupantene fritt uten at politiet greip inn. Det ble til og med kasta ei hjemmelaga brannbombe mot okkupantene, uten at dette fikk særlige konsekvenser for de som kasta. Dette er nok et eksempel på hvordan politiet beskytter brune elementer som går til angrep på progressive.

Ved å oppsummere feil og lære av dem, står vi bedre rusta foran de kampene som nå kommer. Full seier i husleiekampene!

Fra 1.januar vil husleiene stige kraftig på de fleste studentbyene. Disse stigningene må møtes med kamp. Studentene har tidligere gjennomført flere husleiekamper. Det er viktig å lære av disse erfaringene. Derfor trykker vi nå ei oppsummering av husleiestreiken i Oslo 1975 og en sjølkritikk for de feila vi kommunister mener at vi gjorde i ledelsen av denne streiken.

Hvorfor kommer denne oppsummeringa og sjølkritikken så seint? Vi mener at årsaken til dette først og fremst ligger i et feilaktig syn på den betydninga oppsummeringer har som et våpen i kampen for våre interesser, og redsel for å innrømme egne feil og mangler åpent.

Ei slik feilaktig innstilling til sjølkritikk innebærer også misstillit til vanlige studenter. For sjøl-sagt vil alle som virkelig ønsker å slåss for studentenes interesser tjene på at ærlige oppsummeringer blir gjort og at feil blir lagt åpent fram.

Når vi oppsummerer de feila kommunistene gjorde, er det viktig samtidig å huske på at NKS var den eneste studentorganisasjonen som helhjerta støtta kampen mot husleieøkningene. DKSF, AUF og Grønt Gras ville åpent godta de rammene staten satte, og manta til «moderasjon», at vi måtte «bære vår del av byrdene» osv.

USV-ledelsen var delt i flere fraksjoner, som mer eller mindre åpent saboterte streiken. Mange USV-ere gjorde imidlertid en bra innsats i streiken.

SOGNOKKUPASJONEN.

SOGNOKKUPASJONEN

Når vi oppsummerer de feila kommunistene gjorde, er det viktig samtidig å huske på at NKS var den eneste studentorganisasjonen som helhjerta støtta kampen mot husleieøkningene.

DKSF, AUF og Grønt Gras ville åpent godta de rammene som staten satte og manta til moderasjon, at vi måtte «bære vår del av byrdene» osv.

USV-ledelsen var delt i flere forskjellige fraksjoner, som mer eller mindre åpent saboterte streiken. SV-erne i hovedstyret i Samskipnaden, Tron Værnes og Gunnar Syrrist, satte f.eks. i verk alle former for provokasjoner og trusler mot de streikende, inkludert bruk av politi mot okkupantene på Sogn.

Da SV's parlamentariske leder fikk spørsmål på TV om SV's holdning til streiken, utbredte han seg i beste Bjartmar-stil om pensjonistenes vanskelige kår osv, ei åpen splittelseslinje. Mange vanlige USV-ere gjorde imidlertid en bra innsats i streiken.

ØKONOMISTISKE FEIL

Streiken starta tidlig i vårsemester. Utover våren var kampen prega av at det var gjort mange alvorlige høyrefeil:

— Økonomisme og illusjoner om at det var mulig å «sulte» ut Samskipnaden. Med det økonomiske presset på Samskipnaden som streiken betydde (aksjonsformen var innbetaling av gammel husleie) kunne aldri føre til seier alene. Bare dersom det politiske presset på Samskipnaden og staten ble stort nok, ville de gi etter. Dette krevde en omfattende propaganda for streiken og aktivt arbeid for å vinne støtte for streiken, både blant studenter og andre grupper.

Dette forsto ikke de som gikk i spissen for streiken, derfor ble den politiske sida av streiken neglisjert. Det ble gjort lite for å spre et annet bilde av streiken til folk enn den forvrengte utgaven som ble presentert i borgerpressen og i aviser som «Underveis» og «Studentforum», aviser dominert av SV-ledelsen.

En viktig grunn til at det ble gjort såpass lite for å samle støtte utafor universitetet, var at NKS sjøl var påvirket av rev-

isjonistiske ideer om at studentene ikke har rettferdige krav, og derfor ikke kan vinne støtte fra andre grupper.

Støtten de husleiestreikende fikk fra Telefonsentralmontørenes og fra flere leieboerforeninger, viser hvor feilaktig denne ideen var.

MASSELINJA ER AVGJØRENDE

Det er et prinsipp for oss kommunister at vi skal arbeide etter masselinja. Dette prinsippet innebærer at ingen kamp kan vinnes uten at massene sjøl setter seg i bevegelse og kjemper aktivt.

Bildet viser en demonstrasjon til støtte for okkupantene på Sogn studentby.

DE ANSATTE I SAMSKIPNADEN

Et hovedpoeng i hetsen mot streiken var at de ansatte i Samskipnaden var imot den, fordi «streiken trua arbeidsplassen deres». Men de som sto fram som «representanter» for de ansatte med slike argumenter, var i stor grad arbeideraristokratiske pampere, og ikke vanlige ansatte.

Dette skjønnte ikke våre kamerater, de klarte ikke å skille skikkelig mellom vanlige ansatte og arbeideraristokratiske pampere. Derfor trodde de delvis på disse pampene når de framsto som «representanter» for de ansatte, og gjorde alt for lite for å vinne enhet med de ansatte mot pampene.

Erfaringene fra husleiestreiken i Tromsø samme år, viser imidlertid at grunnlaget for kampeenhets mellom studenter og ansatte er bra. Men skal en klare å skape en slik enhet, må en samtidig slåss mot de arbeideraristokratiske pampenes hets, splittelsesforsøk og klassesamarbeid.

Det betyr at ingen linje kan utføres uten at kommunistene hele tida innhenter og sammenfatter massenes meninger og erfaringer.

Under husleiestreiken i 1975 ble det gjort mange feil i forhold til dette prinsippet. I stedet for at den store massen av streikende ble aktivisert, ble streiken drevet av en liten kjerne aktivister. Disse hadde også for dårlig kjennskap til hva de streikende mente.

Dette var en svært viktig feil, og den leder oss rett over til okkupasjonen på Sogn.

OKKUPASJONEN PÅ SOGN

Etter sommerferien fikk de streikende ikke utovert nøkler til leilighetene sine, trass i at Studenttinget hadde vedtatt at det ikke skulle gjennomføres represalier mot de streikende.

De streikende stilte kravet: «Nøkler til alle!». For å sette makt bak dette kravet, okkuperte de resepsjonen på Sogn. Kravet «Nøkler til alle» var rettferdig,

og en aksjon skulle vært gjennomført. Men NKS har oppsummert at selve aksjonen var feilaktig slik som situasjonen var.

En slik aksjon må vurderes etter hvilke resultater den fører til både kortsiktig og langsiktig. En aksjon kan godt lide et kortsiktig nederlag, men likevel være

Ut fra slike vurderinger vil NKS slå fast at det var politisk feilaktig å sette i gang okkupasjonen på Sogn.

POLITISK FEILAKTIG

Vi mener de helhetlige virkningene av aksjonen var negative, og at dette med stor sik-

riktig og bety langsiktig vinning, i den forstand at den styrker kamplinja, utvikler folk politisk og avslører klassefienden.

Eksempler på slike aksjoner er Hamnerverkarbeidernes aksjon, streiken på Linjegods og streiken ved Norsk Champignon.

For å besvare spørsmålet om det var riktig eller feilaktig å sette i gang okkupasjonen, må vi derfor reise slike spørsmål som:

— styrka eller svekka okkupasjonen kamplinja blant studentene og ei riktig linje i interessekampen?

— styrka eller svekka okkupasjonen mulighetene for nye husleiestreiker?

— sveisa okkupasjonen sammen eller splitta den de som sto for ei kamplinje fra flertallet av de streikende og progressive studenter?

— styrka eller svekka den fienden av studentenes kamp?

kerhet kunne vært fastslått på forhånd, dersom det hadde blitt foretatt nøkterne og vitenskapelige vurderinger.

En okkupasjon er en avansert og krevende kampform. Den krever grundige diskusjoner og forberedelser på forhånd og stor oppslutning for å lykkes.

Slike forberedelser var ikke foretatt, og okkupasjonen kom i en periode da en god del av de streikende allerede hadde gitt etter for presset fra Samskipnaden.

Okkupasjonen ramma dessuten alle studenter som skulle flytte inn på Sogn, enten de streika eller ikke. Den gav derfor borgerskapet et godt grunnlag for å splitte studentene fra hverandre.

Konklusjonen må bli at aksjonen var et brudd på masselinja og bidro til å isolere de streikende heller enn å øke oppslutninga deres.

Sogn-okkupasjonen var en eventyrpolitisk aksjon uten brei massebasis, og skada derfor streikekampen.

Rett før jul hadde »Universitas» eit intervju om tre verden-teorien med formannen i »Sosialistisk» Ungdom, Erik Solheim. Dette intervjuet er typisk for korleis revisjonistane fyrst vrengrer teorien til det ukjennelige — og dinest gjer seg ut for å kome med »anti-imperialistisk» kritikk av han.

Denne artikkelen syner korleis Solheim medvitent forfalskar teorien om tre verdener med omsyn på analysa av den 3.verden. Andre punkt vil vi kome tilbake til seinare.

Erik Solheim, ny leder i SU.

Trass i kva revisjonistane seier: TREDJE VERDA HOVUDKRAFTAI KAMPEN MOT IMPERIALISMEN

STORE GERILJAPARTIER FOR TRE VERDEN-TEORIEN.

Solheim startar bombastisk: »Jeg vil først slå fast at dette er en rein kinesisk teori. Den deles ikke av noe annet land, ikke av noen betydelig frigjøringsbevegelse og ikke av noen partier av betydning.»

Mykje kunne vore sagt, men vi trur ikkje Solheim kan vere heilt utan kjennskap til at det har gått føre seg store folkekriger i årevis i land som Thailand, Burma, Malaysia, Indonesia, Filipinene. Så veit han vel og at det er store frigjøringsrørslar der, leda av parti som stend på teorien om tre verder.

Solheim held fram på spørsmål fra intervjuaren om kva han meiner om å vurdere 3. verden som »hovedkrafta i kampen mot imperialismen»: »Det er to grove og alvorlige feil ved en slik analyse. Det skilles for det første ikke mellom landa. Det er så langt fra noen ensartet blokk. For det andre bidrar teorien til å tilsøre klasse-motsetningene i det store flertallet av 3.verden-land.»

Har partia som er nemd over t.d. viska ut klasseskilla i dei landa dei driv væpna kamp — og ser dei ikkje at det er skilnad på landa i den tredje verda?

BURMAS KOMMUNISTISKE PARTI SOM DØME.

Dette partiet har i nesten 30 år stått i leiinga for folkekrigen mot britisk, japansk, amerikansk imperialism og reaksjonen i sitt eige land. 3400kvadratkilometer, tre tusen byar og 575 000 innbyggjarar er frigjerte. Partiet seier: »Gjennom inndeling i tre verdener synte formann Mao Tsetung kven som i dei internasjonale klassestridene i

dag, er dei fremste revolusjonære kreftene, kven som er hovudfiendane og kven som er mellomkreftene som kan vinnast over og som det går å eine seg med. Dette gjer det mogleg for det internasjonale proletariatet å eine seg i den verdsomspennende klassekampen mot hovudfiendane (USA og Sovjet) og for å eine allei så brei einskapsfront som mogleg. det er den riktige strategiske formelen for verdsproletariatet i den noverande perioden og klassens line i den internasjonale kampen.»

VISKE UT SKILNADENE MELLOM LANDA I DEN 3. VERDA?

Om den 3. verda seier Burma sitt kommunistparti: »Det finst ingen einskap i dei, politiske, økonomiske og sosiale systema i den 3. verda. Det er ekte sosialistiske land og land som gjer seg ut for å vere sosialistiske. Det er halvøyndale, halvkoloniale og utviklingsland. Det er alliansefrie land. Nokon er styrt av regjeringer som er antikomunistiske og ant-folkelege og nokon vert styrt av fascistiske regimer. Vi meiner difor at støtte til inndeling i tre verder og definisjonen av den tredje verda må verta forstått som at dei kommunistiske partia og revolusjonære styrkene held fram og ikkje legg ned klassekampen, i samsvar med dei konkrete tilhova som rår. Samstundes må dei kommunistiske partia og folket i land som vert utsett for imperialistisk aggresjon eine alle krefter i dette landet som kan verta eina og kraftfullt gå mot denne aggresjonen.» (Sitatet er frå helsinga til KKP sin 11.kongress).

NÅR VI VURDERAR EIT PROBLEM, MÅ VI FYRST GRIPE KJERNA.

Etter å ha teke opp nokon av skilnadene og motseiingane mellom landa i den 3. verda, seier leiarartikkelen til »Folkets Dagblad» med namnet »Teorien til formann Mao om å skilja mellom dei tre verdene er eit viktig tilskot til marxismen-leninismen»: »Men sett i heilskap er fleirtalet av desse landa for kamp mot imperialismen og hegemonismen. Det er sjølsagt kampar mellom ulike politiske krefter innafor landa i den tredje verda sjølve. Somme folk er revolusjonære og står fast for gjennomføra den nasjonaldemokratiske revolusjonen. Andre er progressive og midtvegskøyrarar av ymse slag.

Nokre få er reaksjonære og det finst tilogmed somme agentar for imperialismen og sosialimperialismen. Slike ting er uungåelege så lenge det finst klassar, så lenge det finst proletariat, bondestand, småborgarskap, eit mangefarga borgarskap, godseigar- og andre utbytta klassar.

Men denne innflokke stoda verkar ikkje inn på den grunnleggjande kjennsgjeringa at landa i den tredje verda er hovudkrafta i kampen mot imperialismen og hegemonismen. Når vi ser på eit spørsmål må vi først gripe tak i kjerna og hovudsida ved det, og sjå dei objektive resultatane slik dei kjem fram ved ei heilskapsanalyse. Same kva skilnader som finst mellom dei politiske vilkåra i landa i den tredje verda kan det ikkje endra den grunnleggjande motseiinga mellom imperialismen på den eine sida og landa og folket i tredje verda på den andre. Og desse skilnadene kan heller ikkje endra det uimotståelege historiske straumdraget at

land vil ha sjølvstende, nasjonar vil ha frigjering og folket vil ha revolusjon.

Når ein dømmer etter gjerningane deira og den allmenne innrettinga på dei internasjonale politiske kampane i om lag dei siste tretti åra, er dei underkua nasjonane i Asia, Afrika og Latin-Amerika revolusjonære og progressive når det gjeld kjerna og hovudsida deira, og dei er utan tvil hovudkrafta i den verdsemnande striden mot imperialismen og hegemonismen.»

ARBEIDARKLASSEN — DEN LEIANDE KLASSEN.

Kritikarar av teorien om dei tre verdene plar ofte trekke fram proletariatet si leiande rolle — som om den stend i motstrid til at landa i den 3. verda er hovudkrafta i kampen mot imperialismen.

Då Lenin grunnla den raude hæren av arbeidarar og bønder, var fattigbøndene hovudstolpen i hæren — men likevel var sjølsagt arbeidarane dei leiande. Mao sa at bøndene var hovudstyrken i den kinesiske revolusjonen (Se »Den kinesiske revolusjonen og det kinesiske kommunistpartiet, utvalgte verker, bind 2). Men han meinte sjølsagt ikkje anna enn at arbeidarklassen skulle gå i brodden for revolusjonen.

Det er kort sagt ikkje noko motseiing at arbeidarklassen står i leiinga i kvart einskild land og at den 3. verda er hovudkrafta i den internasjonale klassekampen mot imperialismen.

Men når somme seier at arbeidarklassen i dei kapitalistiske landa er hovudkrafta i verdsrevolusjonen i dag er det subjektivismen av kåraste vatn ismen.

— det er lett å sjå at 3. verda lenge har vore revolusjonen sitt stormcenter, og at dei viktigaste slaga mot imperialismen har verte gjennomført der.

LAND VIL HA SJØLSTENDE, NASONAR FRIGJERING OG FOLK REVOLUSJON.

Det er flodbølga frå desse kampane som i dag slår mot imperialismen og supermaktane si utbytting og underkuing av den 3. verda. I denne rørsla stend dei folka som kjempar folkekrig i fyrste rekke — men einskapsfronten av statane i den tredje verda vert og stendig sterkare. Vi ser den i dei Sam-einte Nasjonane, i OPEC, i møte av dei alliansefrie statane osv. Mange regjeringar som underkuar sine egne folk spelar og aktiv og progressiv rolle her.

STUDER TEORIEN OM TRE VERDER!

»Hva MÅ Gjøres» vil i tida frametter bringe mykje stoff om teorien om tre verder.

Det går føre seg ein debatt i den internasjonale kommunistiske rørsle m. a. om denne teorien. Denne debatten er svært viktig for kva line som må nyttast i kampen for frigjering — og mot imperialismen og supermaktene sine planar om verdskrig.

Vi kommunistar får ofte spørsmål som: Kven stør dykk — Kina eller Albania? Svaret er enkelt: AKP(m-l) har eit prinsippprogram frå 2. landsmøte med ei grundig handsaming av dei internasjonale klassekampspørsmåla. DET er vår line. Vi vil oppfordre progressive til å studera dette.

31/10 hadde »Folkets Dagblad» ein artikkel med tittelen: »Teorien til formann Mao om å skilja mellom dei tre verdene er eit viktig tilskott til marxismen-leninismen.» På norsk er heile artikkelen trykt som særbilag til »Klassekampen» og i »Kina i dag» for desember, den vil dessuten bli prenta som hefte på Oktober forlag.

Denne artikkelen er svært grundig og gjer alle forvrengningane av teorien om tre verder til skamme. Vi vil oppfordre folk til å studere denne og. Du får den i Oktoberbokhandel eller på NKS-stand.

Kvinnelege geriljasoldatar i Mosambique under den væpna frigjøringskampen mot den portugisiske kolonialismen. (Foto: Hsinhua)

Soldatar frå frigjøringshæren i Guinea-Bissau under den væpna frigjøringskrigen mot den portugisiske kolonialismen. (Foto: Hsinhua)

HVA MÅ GJØRES

Avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund

«EIT AZANIA EIN NASJON EIT FOLK!»

PAC seier at det kampen i Azania verkeleg gjeld, det er frigjering av den underkua azanske nasjonen. Kvifor er dette rett?

Er PAC »rasistiske» når dei hevdar at berre afrikanarane kan leie kampen mot underkuinga i Azania?

Desse er mellom dei spørsmåla denne artikkelen tek opp.

EIN AFRIKANSK NASJON I AZANIA?

Då dei hollandske settlarane trengte seg inn i Azania i 1652 støtte dei på tre folkeslag: Khoikoi (hotentotter), San-folket (buskmenn) og Bantuer.

Den svarte busetnaden i Azania er i dag fyrst og fremst ihopsett av Bantuar, dei to andre er nesten utrydda, berre nokre etterkomarar er att.

Historiske fakta kan berre gje det svaret at det finst ein nasjon av svarte afrikanarar i Azania. Dei rette eigarane av det landet som vert kalla »Sør-Afrika». Denne afrikanske nasjonen er underkua og landet *deira* er okkupert.

ER AZANIA EIN KOLONI?

I 1912 gjorde den britiske imperialismen »Sør-Afrika» til ein koloni under den britiske krona. Det var etterkomarane av dei hollandske settlarane som fekk til oppgåve å passe forretninga. Desse koloniherrane fekk tilmed »indre sjøl-styre».

Samstundes med at britisk, annan europeisk og amerikansk imperialisme henta heim sin ptofitt, bygde og koloniherrane opp egne kapitalistiske mono-

polar, dei ville ikkje berre administrere plyndringa.

Kolonimakta »Sør-Afrika» vart formelt sjølstendig frå britane i 1961. Men tyda det at kolonimakta slutta å eksistere og at Azania ikkje lenger var nokon koloni?

Nei. Azania er framleis ein koloni. Det som skil den frå andre koloniar er det at koloniherrane er busett i det landet dei kolonialiserte.

Men det gjer dem ikkje noko mindre kolonialistiske. Dei held likefullt Azania okkupert. Plyndringa og utbyttinga held fram for full maskin — og den azanske nasjonen er framleis underkua.

KORLEIS GJERE SLUTT PÅ UNDERKUINGA?

Mange er forvirra av dette. Dei trur at avdi koloniherrane og den underkua nasjonen bur i det same landet, så er det berre ein kamp mellom to klassar av same nasjon.

Dei ser ikkje at det som går føre er at den azanske nasjonen (ihopsett av svarte og farga afrikanarar av alle klassar) vert underkua av den Sør-Afrikanske kolonimakta (ihopsett av kvite europearar).

Eit resultat av denne forvirringa er å innskrenke kampen til berre å gjelde apart-

heid-systemet. Men apartheid er berre den særegne måten den nasjonale underkuinga vert sett ut i livet på i det sørlege Afrika. Slaget må rettast mot årsaka til dette rasistiske systemet.

Det einaste som kan gjer slutt på heile denne underkuinga er såleis den nasjonal-demokratiske revolusjonen til det azanske folket — den nasjonale frigjeringa.

KVIFOR BERRE DEI SVARTE I LEINGA FOR KAMPEN?

PAC vert kalla »rasistar» avdi dei meiner berre det afrikanske folket med sitt proletariat i brodden, er i stand til å leie denne revolusjonen.

Kvifor er det rett? Jo — det er ein revolusjon som har til oppgåve å gjer slutt på den koloniale underkuinga av den azan-

ske nasjonen — difor kan den berre leiest av medlemmer av denne nasjonen, folk som har verkeleg interesse av å gjer den fri. Sjølv kvite arbeidarar har inga full interesse av det.

Grunnen til det er den særegne, privilegerte og verna stillinga dei har som lønsarbeidarar. Nokre døme: Dei tener opp til 18 gonger meir enn azanske arbeidarar i gruvedindustrien. Dei har monopol på faglært arbeid og posisjonar i leinga og organiseringa av arbeidet.

Desse privilegiane kan koloniherrane gje dem ut frå den ekstra—profitten dei får frå superutbyttinga av dei svarte arbeidarane. Hovuddelen av dei kvite arbeidarane utgjer eit lag av borgarleggjorde arbeidarar, kjøpt til lojalitet andsynes koloniherrane og kolonimakta. Korleis skal dei ha full interesse av å knuse eit system som gjev dei

ei privilegert stilling? Og korleis skal dei då, slik lina til bresjnevpartiet SACP er, kunne leie kampen mot underkuinga? Nei, det er umogeleg.

LOJALITET TIL AFRIKA — IKKJE KOLONIHERRANE!

Det er ikkje hudfarga PAC ser på i si vurdering. Det er om ein er lojal andsynes Afrika eller kolonimakta. I programmet sitt seier dei: »...alle som set sin einaste lojalitet til Afrika og som er budd på å akseptere det demokratiske styret til ein afrikansk majoritet, han ser vi på som afrikanar.» Dette gjeld og progressive kvite og PAC har sjølv med kvite, m.a. er sendemannen deira i Algerie ein kvit.

PAC si line er sant og visst det motsette av rasisme. Det er ei line for full frigjering!

20 000 fulgte den myrda patrioten Steve Biko til grava. Innfelt: Fra Sharpeville—demonstrasjonen i 1960 der rasistpolitiet drap 69 afrikanarar.

Vi hevder at PAC (Pan Africanist Congress) leier den kampen dei azanske folkemassane mot den terroristiske underkuinga til dei kvite herskarane i landet deira.

Vi vil med nokre døme syne at det verkeleg er slik: PAC står sjølv i leinga for viktige aksjonar, den politiske lina deira har stor innverknad også i meir spontane oppreistar som til dømes i Soweto — og dei har skipa ein folkehær og er klare til å starte opp folkekri-gen.

Den største krise i dette hundreår
Den fyrste politiske aksjonen til PAC var »positive action»-kampanja i 1960 for å fjerne pass-lovene. Den resulterte i den alvorlegaste politiske krisa som har ramma det rasistiske Sør-Afrika i dette hundreåret som direkte resultat av afrikansk politisk aktivitet.

I fleire område sto handel og industri stille i tri veker. Utanlandsk kapital flykta frå landet i »alarmerende» grad.

Det vart erklært unntakstilstand. Både PAC og ANC vart forbode.

Allereie no starta PAC opp or-

ganiseringa for væpna frigjeringsskampa. Dette var sjølsagt berre dei innleiande førebuingene.

Politisk organisering i kvart fengsel

På denne tida blei POQO, ein organisasjon under innverknad av PAC skipa. Den vart gjort ansvarleg for ei rekke angrep på koloniherrane og deira »rådveld» På slutten av seksti-tallet rapporterte den Sør-Afrikanske Politikommissæren til parlamentet at POQO hadde illegal organisering i kvart fengsel i heile landet.

Koloniherrane svarta med det

einaste våpnet dei hadde: rå og usminka terror. I 1963 vart meir enn 10 000 medlemmer og sympatisørar av PAC arresterte. I perioden 1960—1970 blei nærare 200 PAC-aktivistar henretta for politisk verksemd retta mot »styresmaktene».

Desse åtaka frå fienden svekka PAC for ei tid, men dei var snøgt igang att. Allereie i 1970 vart nokre PAC-aktivistar arresterte og fengsla i Oraniefristaten for å organisere og rekruttere folk til militær trening. I desse dagar står tre leiande PAC-medlemmer innfor retten i Sør-Afrika.

Black Consciousness Movement (BCM)

oppsto i organiserte former ved

PAC leier frigjeringskampen!

skipinga av SASO (South African Student Organization) i 1969. Steve Biko, som vart myrda i fengslet i haust, var ein av dei leiande i dette arbeidet. Etter kvart vart fleire andre afrikanske masseorganisasjonar skipa og dei slutta seg til »medvit-rørsla».

PAC støtter fullt ut og jobber aktivt innfor BCM. Dei har den same lina mellom anna når det gjeld *kven* svarte eller kvite, som skal leie frigjeringskampen og kva for middel som må brukast. Det er nett desse spørsmåla som skil PAC og ANC.

Det er denne rørsla som har stått i brodden for oppreistene blant den azanske ungdommen dei seinare åra (Soweto osv.).

Skipinga og styrkinga av BCM og dei ulike masseorganisasjonane i denne rørsla, er eit viktig døme på at det arbeidet dei ille-

gale cellene til PAC gjer, har heva dei politiske røystene til det azanske folket kraftig.

Veteranene frå oppreistane inn i PAC

Hundrevis av veteranane frå dei folkelege, nasjonale oppreistane i Azania i 1976 har gått inn i PAC sine rekker og inn i PAC sin militære organisasjon, Frigjeringshæren til Det Azanske Folket (APLA).

Ein av desse er Trofomo Sono som var formann i Soweto-studentane sitt Representantskap under Soweto-oppreisten i 1976, med and: ein av leiarane for denne.

På spørsmål om kvifor han gjekk med i PAC, seier han: »Eg gjekk inn i PAC avdi PAC fylgjer ei marxist-leninistisk line og avdi PAC slåss for ein total fri-

gjerings av dette landet. Den viktigaste grunnen er at eg ynskjer å delta i væpna kamp og det kan eg ikkje gjer som einskilde person (...). Eg gjekk med avdi PAC ikkje har noko samarbeid med imperialistar eller sosialimperialistar ...» (The Forge, 9/12-77).

Azania!

Eit anna døme på PAC sin politiske og ideologiske innverknad er det namnet dei svarte folkemassane bruker på landet sitt: Azania. Det er PAC som har gått i brodden for denne nemninga som ungdommen i Soweto hadde i si viktigaste parole: »LEVE AZANIA!»

På kista til Steve Biko, som vart følgd til grava av 20 000 patriotar, sto det: »EIT AZANIA, EIN NASJON, EIT FOLK!»

Forbod mot å stemme, eige jord, eige hus, reise utan løyve...

Den koloniale underku-
inga fekk ei sær rasistisk
form i Sør-Afrika.

Afrikanarane vart isolert
i eigne reservat — »ban-
tustans». Seinare vart den
rasistiske underkuinga ut-
kla til det umenneskelege
systemet »apartheid».

RESERVAT MED ARBEIDS- KRAFT

For å sikre seg ein stabil ar-
beidsstokk, samla dei europeiske
koloniherrane den svarte buset-
naden saman i eigne reservat.
Ironisk nok kalla koloniherrane
desse slaveleirane med eiendoms-
lause landarbeidarar, skilt frå
heimstad, stamme og familie, for
»Homelands». «Bantustans» er ei
anna nemning på desse reservata.
Dei utgjorde dei 13 meist
uproduktive produsentane av
dei eige hand.

Det var forbod for dei svarte å
utdanne seg, dei skulle haldes
som uuddanna hjelpearbeidarar.
Dei hadde forbod mot fagorgani-
sering. Det vart innført særskilde
passlover for dei svarte innbyg-
garane, dei skulle haldes på
einskild område. Allerede i 1913
sendte 600 svarte kvinner desse
passa tilbake styresmaktane i
Bloemfontain, som protest mot
rasismen.

I 1913 fekk «Land og Trust»-
selskapet igjennom forbod mot at
nokon svart kunne å eige og kjøpe
land.

APARTHEID

Ikkje eingong var nok. Under-
kuinssystemet måtte utviklast
enno vidare.

Det var det fascistiske «Afri-
kaaner Nationalist Party» som
tok den oppgåva på seg. Dette
partiet støtta nazistane under 2.
verdenskrigen og fleire leiarane,
Vorster inkludert, blei fengsla
under krigen for å ha støtta
nazistane og gått imot britane.

Dette partiet kom til makta i
1948 og gjekk straks igong med å
institusjonalisere den grovt rasist-
iske forma for kolonialisme som
hadde utvikla seg i Sør-Afrika.

NOKRE DØME:

Her er nokre døme på det
fascistiske systemet deira:

— Dei svarte har forbod mot å
stemme, eige land, eige hus, reise
nokon stad utan løyve.

— Dei har forbod mot å
streike, dei har inga fagforein-
ingsrettar.

— Svarte gruvearbeidarar
tener 1/18 av lønna til kvite
gruvearbeidarar.

— Fagjobbar er berre for kvite
arbeidarar.

— Svarte kvinner som blir
gravide blir sparka frå jobben.

— Meir enn 1/4 av alle svarte
born dør i deira fyrste leveår,
berre 1 av 100 kvite born i Sør-
Afrika dør i fyrste leveåret.

— Alle svarte innbyggjarar over
16 år må til einkvar tid ha 10 slag
dokument på seg. Mangel på eit
av korta gjer automatisk
fengsling. Kvart år vert 500.000
azanarar fengsla eller straffa på
annan måte på grunn av desse
passlovene.

— Ein afrikanar har ikkje lov
til å oppholde seg meir enn 72
timar i eit område der han ikkje
bur eller har arbeidsløyve.

— 27 azanarar vart myrda i

fengsel i 1976, til oktober -77 er
21 myrda — i fylgje offisielle rap-
portar. Meir enn 2000 azanarar
vart myrda i den terroren som
fylgde Soweto-oppreisten i juni
1976.

OPPREIST MOT UNDER- KUNGA

Dette brutale kolonisystemet
har vorte møtt av oppreistar frå
fyrste dag. Kaffer-oppreisten i
byrjinga av kolonitida og dei 600
kvinnene i 1913 er døme på det. I
1960 var 250.000 azanarar med i
'Positive Action Campaign',
igongsett av PAC. Under demon-
strasjonen i Sharpeville, som
hadde 25.000 deltakarar, fyrte
politiet laus og drap 69. Det
azanske folket svarte med ein
generalstreik som lamma økono-
mien til Sør-Afrika i tre veker.

I 1972/73 flomma ei veldig
streikebølge over Sør-Afrika,
hundre tusenar av arbeidarar
streika, fleire byar var lamma.

Soweto-oppreisten i juni 1976:
Ti tusener høgskulestudentar
demonstrerte mot innføringa av
afrikaans, det kvite kolonispråket
i Bantu-skulane.

I februar 1977 starta student-
ane ein massiv boikott av skulane
i protest mot koloni- utdanning
og til støtte for kravet om
frigiving av fengsla studentleiar-
ar. Meir enn 300.000 azanarar
deltok og kampen held framleis
på.

25. september 1977 deltok meir
enn 20.000 azanarar i gravferda
til Steve Biko, ein azansk patriot
som vart myrda i eit av fengsla til
Vorster.

I dag står det azanske folket
sin eigen hær klar, APLA
(Azanian People's Liberation
Army) er bygd under leiing av
PAC. Folkekrigen vil setje eit
endeleg punktum for rasismen og
den koloniale og imperialistiske
kuinga av Azania.

VARENE TIL VORSTER - BORT FRÅ VAREHUSA!

Boikott av Sør-Afrikanske varer er eit av dei midla ein må ta
i bruk for å stø den kampen det azanske folket fører mot den
rasistiske kolonimakta.

Den norske regjeringa saboterer sjølsagt den internasjonale
handelsboikotten landa i den 3.verden har sette i gong. Ein kan
framleis kjøpe Sør-Afrikansk druebrennevin på polet. Varene
frå Vorster strøymer inn i varehusa og.

Då gjeld det at varehusa ikkje tør selge slike varer avdi anti-
imperialistar aksjonerer mot dei. I Trondheim og i Oslo har
studentane oppnådd å fjerne desse varene frå hyllene i varehusa
til Samskipnaden. Slikt må gjerast alle plasser - Vorsters varer
skal bort!

SV-LEIINGA VIL KUTTE SAIH SIN PENGELØYVE TIL PAC!

3.verdenkomiteens innsamlingskampanje »100 000 til PAC»
er i ferd med å sprengje alle målsettingar. Den har passert
300 000 kr. og ein halv million er sette som ny målsetting fram
til sommaren. Denne kampanja må trappast opp på lærstadene
også!

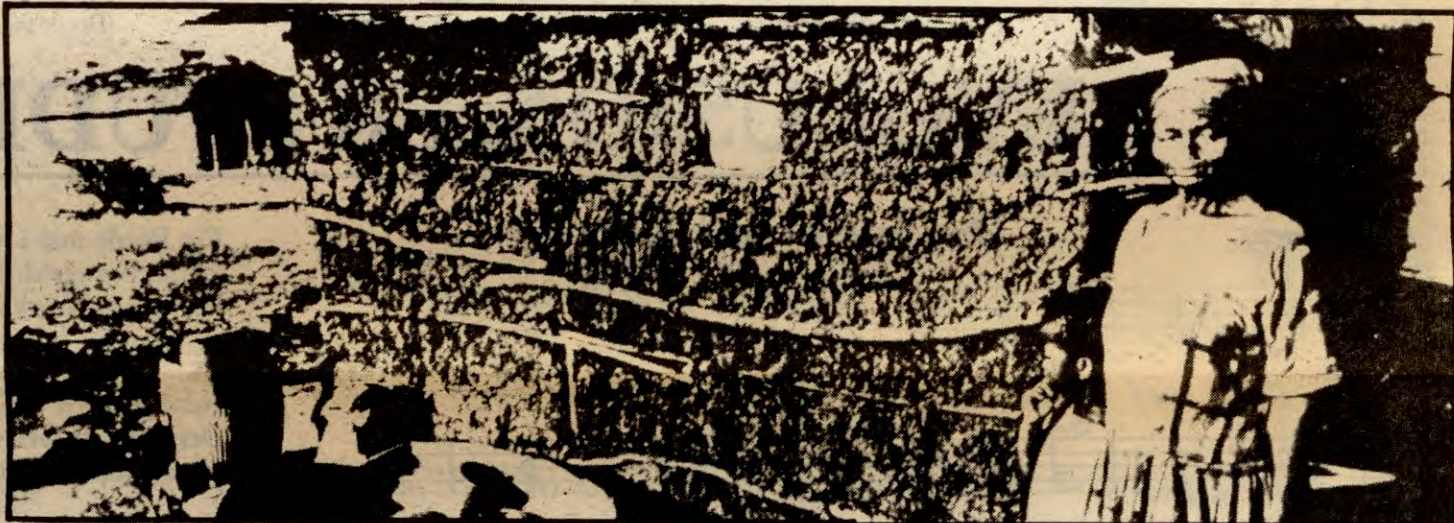
Men vi har ei oppgåve til: SAIH (Studentenes og akademikernes
internasjonale hjelpefond) som er leda av folk frå SV og Arbeidar-
partiet, vedtok på eit møte i haust å kutte pengeløyvinga til PAC
for 1978.

Det var SV'arane som var drivkrafta i dette. SV-leiinga talar
ikkje frigjeringsorganisasjonar som er mot begge dei imperialis-
tiske supermaktane.

Nå er det etter kva SAIH-leiarane kan fortelle, meininga å teke
opp på nytt på eit møte i februar om organisasjonen skal halde
fram å stø PAC. For det må vi lage ein brei opinion - og få mange
allmøtevedtak på at SAIH må stø PAC!

SIGER FOR PAC!

Postgiro for 3.verdenkomiteen si innsamling: 2 28 19 70.

Afrikanarane vart isolerte i eigne reservat - »bantustans».

Det azanske folket har teke opp kampen mot kolonimakta.

I dag står det azanske folket sin eigen folkehær klar.

Motseiingane som fødde PAC

—Då ANC-leiinga forlet ANC sin politikk — då var det
dei ideologiske skilnadene mellom dei og oss oppsto,
seier PAC. ANC vedtok eit aksjonsprogram med nas-
jonal frigjering som mål i 1949. PAC sin politikk er
framhaldet og utviklinga av desse prinsippa.

Det var då dette aksjonsprogrammet skulle settjast
ut i livet at det utvikla seg strid mellom leiinga og ung-
domsforbundet i ANC...

Denne artikkelen vil sjå nærare på denne ideologiske
og politiske striden som resulterte i at PAC vart skipa.

REVISJONISTPARTIET

Ungdomsforbundet var sterkt i
mot den innverknaden som »Sør-
Afrikas Kommunistiske Parti»
(SACP) hadde fått i ANC.

Dette partiet var danna av
kvite arbeidarar i 1921 og hadde
frå fyrste dag ei feil line for kam-
pen i Azania. Dei kvite leiarane
i partiet sto steilt imot det kor-
rekte synet til KOMINTERN
frå 1928 om at det svarte,
afrikanske folket måtte mobi-
liserast til partiet for sjøl å stå
i leiinga for den nasjonale frig-
jeringa av landet sitt.

Argumenta til SACP kjenner
vi att: »Det finst ikkje nokon
svart nasjon i Sør-Afrika», »det
ville vere rasisme» osv.

I dag er SACP det fremste
instrumentet til Bresjnev i freist-
naden hans på å vinne Azania
som ein ny-koloni under sosial-
imperialismen.

Sidan 1969 har dette partiet
hatt full kontroll av leiinga i

ANC, det kapra til seg viktige
posisjonar på den uoffisielle
Morogorokonferansen. Forman-
nen i SACP er og formann i den
revolusjonære komiteen til ANC
— den har til oppgåve å leie den
væpna kampen(!).

FRIDOMSBREVET.

Eit av dei klåraste uttrykka
for den reformistiske lina kom i
1955 i det såkalla Fridomsbrev-
et som SACP og ANC-lei-
inga sto bak. Dette »brevet»
erklærte at »Sør-Afrika er eige-
dommen til alle som lever i
det, svarte og kvite.»

Det faktum at dei svarte
sitt land er lagt under koloni-
herredømme til kvite hers-
karar — er trylla bort. I staden
for naudsynet av nasjonal frig-
jeringskrig for afrikanarane,
snakker »brevet» om »fred og
venskap» i Sør-Afrika.

ANC står enno på dei poli-
tiske prinsippa frå »Fridoms-
brevet».

PAC VERT FØDD.

Det var mot desse ideane ung-
dommen i ANC slost i femti-
åra og som resulterte i at PAC
vart skipa i 1959.

PAC gjev dette svaret til
»Fridomsbrevet» i sitt Manifest
frå 1959: »Desse 'leiarane' mein-
er at Sør-Afrika og rikdommane
i det, er eigedommen til alle
som bur i det, dei utanlandske
røvarane og dei innfødde offera.
Dei ser på den framande herren
og hans innfødte slave, den
kvite utbytta og den afrikan-
ske utbytta, den framande
kuaren og den infødde
som likemenn.»

PAC ER FOR EINSKAP.

Leiinga i ANC er dominert av
bresjnev-partiet SACP, og dei
har ei gale line for kampen.
Men tyder det at PAC ser på
ANC som ein roten blokk som
bør isolerast?

PAC meiner at det er naud-
synt å kjempe for å eine
alle som kan vere viljuge til å
slåst mot kolonimakta. Det
gjeld også ANC.

I 1975 vart 8 leiande med-
lemmer i ANC ekskluderte mel-
lom anna avdi dei ynskte samar-
beid med PAC.

PAC held sjølsagt fram med å
kjempe for å skipe einskap i
kampen for å frigjere den under-
kua azanske nasjonen, på same
tid kjempar dei for å spre for-
ståing for kva kampen verke-
leg gjeld.

LÆR AV SOWETO

LÆR AV SOWETO

SOWETO-BRIG

FRAM STORMAR FOLK FRÅ KVART HUS I KVAR GHETTO EIN GNEIST FRÅ EIN JARNHÆL HAR SETT DEI I
BRANN STU-DEMMAR OG ELE-VAR FOR SVARTE SOWETO GJER KAMPEN OM SPRÅKET TIL KAMP FOR SITT
LAND. LÆR AV SOWETO - OG STØ P-A-C! LA KVAR DRØPE AV MOTSTAND BLI SAMLA I EIN STRAUM
SOM SKAL FEIE KVAR IMPERIALIST OG RASIST MED AV TRONEN I VERDSREVOLUSJONEN GJER
TREDJE VERDA I BRODDEN I DAG MOT FIENDEN VÅR SLÅR DEI HARDE SLAG UNGDOM I NOREG, KOM
MED OG SLÅ LAG: LÆR AV SOWETO OG STØ P-A-C! LÆR AV SOWETO OG STØ P-A-C!
STØ P-A-C! LÆR AV SOWETO! STØ P-A-C!

Fram stormar folk frå kvart hus i kvar ghetto.
Ein gneist frå ein jarnhæl har sett dei i brann.
Studentar og elevar frå svarte Soweto
gjer kampen om språket til kamp for sitt land.

(Refr.):

LÆR AV SOWETO - OG STØ PAC.

La kvar dråpe av motstand bli samla i ein straum
som skal feie kvar imperialist og rasist
ned av tronen.

I verdsrevolusjonen

går tredje verda i brodden i dag

Mot fienden vår slår dei harde slag

Ungdom i Noreg, kom med og slå lag:

LÆR AV SOWETO - STØ PAC!

LÆR AV SOWETO - OG STØ PAC!

Sjå på rasistane kvite som laken.

No skjelv dei for ungdom i demonstrasjon.

For ungdom frå gata går med i geriljaen

og fram går Azanias revolusjon.

(Refr.):

LÆR AV SOWETO! STØ PAC!

(Denne sangen vart laga på Raud Front studentleir Trøndelag 1977)

REVOLUSJONÆR STUDENTSANG

Rask marsj. Revolusjonær studentsang.

Ein fjerde mai i Ki-na stu-den-tar gjekk til strid mot
gamal føy-da-lis-me og framant tyr-ra-ni
dei ten-te gneisten til ein brann som spreidde seg i fol-let det
var den før-te si-ger revo-lu-gjon-en vann.

Ein fjerde mai i Kina.

Studentar gjekk til strid

mot gamal føydalisme

og framant tyranni.

Dei tennte gneisten til ein brann

som spreidde seg i folket.

Det var den første siger

revolusjonen vann.

Paris i seksiåtte.

På nytt var gneisten tent

og skapte einskap mellom

arbeidar og student.

Trassig fra gata steig ein song

mot borgardiktaturet.

Dei bygde barrikadar

sto saman enn ein gong.

Mot Sovjets panservogner

står Pallachs namn i eld.

I Polen drap dei Pyas

han visste kva det gjeld.

Og frå SDowetos flammor slo

med gjenskin over verda.

Fascismens svarte tropper

skal aldri meir få ro.

Når borgarskapets krise

gir folket verre kår

sa blir det klårt for fleire

kvar fellesskapet går.

Arbeidarane reiser seg.

Studentar! — vel no side

som kraft i folkehæren

til siger endeleg.

Denne songen vart laga på Rød Fronts studentleir i
sommar. Mange sakner eit vers om studentane i Noreg
som ein slutt på songen. Vi oppmoder lesarane til ,
sende inn forslag på eit femte vers, på den revolusjo-
nære studentsongen.

Debatten om rock har pågått i flere år. Materialisten har nå kommet med et nytt nummer som fører den videre. Det er gledelig og nødvendig, for mange viktige spørsmål står sentralt i debatten, bl.a. disse:

— Er det riktig at rocken som stilart har vært et ideologisk våpen for USA-imperialismen til å undertrykke norsk, folkelig kultur og til å passivisere og sløve ungdommen?

— Har et instrumentalt musikkpsyke en objektiv klassekarakter? Har stilarter innafor kunst og kultur en objektiv klassekarakter, f.eks. rock i musikk, sosialrealismen i litteraturen?

— Hvilken rolle skal rocken spille i vår musikkpolitikk?

— Hva — Hva slags musikkpolitikk skal vi føre blant ungdommen hvor rocken står meget sterkt?

— Skal vi ta utgangspunkt i den norske og folkelige musikktradisjonen når vi skal utvikle den revolusjonære og progressive musikk?

Dette er en debatt som må utvikles videre både i Materialisten og i «Hva må gjøres»!

Hortensgruppa «Frosk»

ROCKENS ROLLE

Alle musikkstykker har et bestemt klasseinnhold

En utbredt ide om musikk og spesielt instrumentalmusikk, er at du ikke kan si noe bestemt om innholdet i musikken, f.eks. at jazz kommer an på hvordan lytteren oppfatter musikken. Dette er et eksempel på teorien om «absolutt musikk» (dvs. uten et bestemt klasseinnhold). Opp mot dette mener Kark i sin artikkel at alle verk er *programmatisk*, dvs. har et bestemt klasseinnhold. All tenkning, også skaping av kunst *kommer* som resultat av kunstnerens sosiale praksis — i klassekampen og i produksjonen. Alle kunstverk vil derfor avspeile kunstnerens tanker, følelser, miljø og intensjoner. Derfor er musikkstykket alltid programmatisk, sjøl om kunstneren sjøl mener det er «rein tonekunst».

Dette er altså ikke et spørsmål om hva komponisten sjøl mener *subjektivt*, eller om tittelen på musikkstykket. Disse spørsmålene har det alltid vært skarp strid om i kulturdebatten. Borgerskapet står i dag på en idealistisk linje om «absolutt kunst», mens deler av borgerskapet i sin revolusjonære periode skrev viktige programmatisk musikkverk.

Her vil en innvendig være: Å bestemme klasseinnholdet i ei Vømmølvise er ikke så vanskelig, men hva med innholdet i et instrumentalt jazzstykke? Det er klart at det å bestemme klasseinnholdet kan være vanskelig, og vi har kommet kort med det. Men det kan aldri være et argument mot at all kultur har et objektivt klasseinnhold!

Er stilarter klasseløse?

Ja, det mener faktisk Gjertrud og Robert (G/R) som har skrevet den ene av artiklene. De hevder at stilart bare er en samling av former og gjør også formen fri for politisk innhold. Resultatet av slik idealisme blir sjølsagt at alle stilarter er brukbare i utviklinga av den progressive musikk.

Kark som står bak den andre artikkelen polemiserer skarpt mot disse synspunktene. Han mener at en stilart har elementer *både* av form (som også har klassetilknutting) og innhold.

Kark viser med mange eksempler at stilarter innafor kunsten har klasseinnhold. Han trekker fram *impresjonismen* innafor malekunsten som eksempel (hvor maleren skulle male det *umiddelbare inntrykket* av verden rundt seg). Impresjonismen er ikke en klasseløs male«teknikk» men uttrykker en bestemt borgerlig ideologi. Den er *idealistisk* fordi den går ut fra at det eneste sanne er de impulsene som sansene gir hver enkelt.

Hvilken klassekarakter har rocken?

R og G sitt syn er at den har sin bakgrunn i amerikansk arbeiderklasse og har sin tilhørighet i arbeiderklassen over hele verden. De mener at bruken av rock i USA's kulturimperialisme ikke betyr at rock har en borgerlig, imperialistisk karakter. Videre at rocken står sterkt i den norske arbeiderklassen, at den kan og bør erobres og bli en *viktig* stilart i den progressive musikk.

Kark oppsummerer sitt syn på rocken i 9 punkter:

1. Rocken er en musikalsk stilart for en familie av stilretninger.

Felles er: bakgrunn, rytme, harmonigang, ensembleform, framføringsstil, ideologi (se senere).

2. Det er en myte at de kommersielle plateselskapene «erobra» rocken fra arbeiderklassen.

3. Rocken har undertrykt blues- og country musikken. Rocken henter elementer fra disse stilarterne, men er likevel en annen stilart.

4. Rocken har aldri vært knytta til noe progressivt ungdomsopprør, hverken på 50- eller 70-tallet.

5. Rocken er, og har alltid vært et angrep på den nasjonale og folkelige kulturen i Norge. Den er en del av USA-imperialismen sin kulturelle aggresjon.

6. Den borgerlige, imperialistiske ideologien er overordna de kommersielle interessene som er knytta til rock.

7. Rocken har aldri vært knytta til den revolusjonære arbeiderbevegelsen, (mens noen av røttene har vært det).

8. De fleste av retningene i rocken fungerer musikalsk som en passiviserende og individualiserende lydskodde.

9. Ideologien er derfor både kulturell aggresjon fra USA og også sløving og passivisering av arbeiderklassen.

Disse 9 synsmåtene burde være et godt utgangspunkt for en skarp diskusjon framover. Sjøl mener jeg at det fortsatt står en del igjen på undersøkelser og dokumentasjon før vi kan si oss fornøyd med den konkrete analysen av rockens forskjellige stilretninger.

Hva slags musikkpolitikk skal vi ha for ungdommen hvor rocken står sterkt?

Betyr Karks syn på rock at den progressive bevegelsen overhodet ikke skal bruke rock i sin musikkpolitikk? Til dette svarer Kark at rocken både *kan* og *bør* brukes, men kritisk. Vi må bruke rock for å nå fram til ungdom som er flaska opp nesten bare på rock. Den progressive bevegelsen bør utvikle rockeband med revolusjonær målsetning. Han mener også at MAI bør gi ut rockeplater (og flere prosjekter er igang). Samtidig skal rocken få en *underordna* stilling i vår musikkpolitikk og ikke en dominerende, slik den har fått i Sverige.

Hva skal vi ta utgangspunkt i for å utvikle den progressive musikk?

R og G mener altså at rocken er proletarmusikk. Videre sier de at folketonen vil være hensiktsmessig å bruke om vi skal bruke musikken til å solidarisere oss med bønder og fiskere.

Opp mot dette setter Kark at det finnes en brei norsk og folkelig tradisjon å ta utgangspunkt i. Han fremhever den norske vise-tradisjonen og den norske rundanstradisjonen som hjørnesteinene i den folkelige musikkulturen. Som eksempler på visetradisjonen og hvordan den kan brukes, trekker han fram Vømmøl, Geirr Lystrup og Nord-Norsk Visegruppe. Videre påpeker han at runddans har vært hovedforma for arbeiderklassens dansetradisjon i Norge.

Samtidig går han mot den nasjonalsjåvinistiske linja som en blant annet finner i Folkemusikkhalvtimen hvor folkemusikken er en rein *museumsgjenstand*. Det er også viktig å lære av andre lands folkelige og progressive musikkultur og jobbe for at den spres i Norge. (Jfr. Chile og Irland.)

Langemann

Anmeldelse av rockeartiklene i MATERIALISTEN

HVA MÅ GJØRES

BOKS 2072, GRUNERLØKKA, OSLO 5

RENTA PÅ STUDIELÅN SKAL NED - IKKE OPP!

Regjeringa har vedteke med full godkjenning frå Stortinget at rentefoten i Statens Lånekasse skal auka med 1% til 7.5%.

Den offisielle målsettinga for studiefinansieringsordninga kan vi skyta ei kvit pil etter. Målsettinga seier mellom anna at den skal bidra til å fjerne den ulikhet i utdanningsmuligheter som skyldes geografiske forhold

eller økonomisk bæreevne» (St.meld.107 for 1976/77.)

Skulle denne målsettinga ha vorte gjennomført, måtte to føresetnader vera oppfyl-

de: At stipendiet er ein stor del av kostnadsnormen (den synker stendig) og at rentefoten ikkje aukar!!!

Det siste no er altså at dei aukar rentefoten. Det er berre 3/4 år sidan sist. På departementshald vert denne gáva til studentane kalla den store januarpakka!

No har den politiske leiinga i Finansdepartementet og KUD nyleg hatt møte. Dei har innstilla på eit alternativ som Lånekassa har utarbeida. (Informasjon frå dep.5.januar.).

Dette alternativet er no vedteke i Statsråd.

KORELIS VERT DEN EIN- SKILDE RAMMA?

1. Innbetalinga skal skje etter annuitetsprinsippet. Altså, at terminbeøpa vert jevna ut, det same beøpet å betala kvart halvår.

Dette er nytt i høve til den tidlegare informasjonen vi har fått. Eit døme: Eit lån på 51.000 tydde etter 6,5% renta at du skulle betale tilbake 2561 kr i terminen. Med 7.5% renta vert det no 2784 kr i terminen. Men dette er dersom betalingstida samla vert uendra.

2. Tilbakebetalingstida vert skrensa inn til maks 20 år. Dette er eit hardt åtak på dei studentane som har låg inntekt som t.d. lærarane. Dei har til no hatt meir enn 20 år å betala tilbake lånet på. No får dei mykje større avdrag i terminen.

3. Det er starta ein diskusjon om renta skal byrja å løpa i studietida. Dette har ikkje departementet tatt stilling til enno. Det vert kan henda bestemt om ca. 6 måneder i eit utval, der det og sit representantar frå studentorganisasjonane.

STUDENTANE SKAL BETALA KRISA

Fyrst går stipendiet ned, så prisane på hyblane opp og semesteravgifta opp, og no tek staten attpå meir i rente på låna.

Dette er Kleppe-pakka til studentane. Det er akkurat dei same angrepa som råker arbeidarklassen i denne krisetida. Og når studentane protesterar mot forverringa og krev betre levekå, får vi høyre at vi tek frå dei trygda eller frå arbeidarklassen. Dette er løgn. Vi må ikkje la staten splitte dei ulike gruppene som vert ramma av krisa frå kvarandre. Vi må ta opp kampen saman.

BERRE RIKFOLK KAN STUDERA

Departementet har brote med tidlegare vedtak om at renta på studielån ikkje skal aukast. Resultatet har vore at det no er så dyrt å starta på eit studium, at snart berre rikfolk kan studera.

Rekrutteringa vert skeivare og skeivare. Rett til utdanning vert berre ein parodi som høyrer heime i nyttår-talar. Utviklinga verker både på den klassemessige, den geografiske og den kjønns-messige rekrutteringa.

DUK EINSTEMMIG MOT RENTEHEVINGA

DUK, dei utdanningssøkandes kontaktutval, er satt saman av dei ulike studentorganisasjonane. Dei har for fyrste gong eit einstemmig vedtak mot at staten hever lånerenta.

Til våren må alle studentane ta opp saka på allmøter, aksjonera mot staten.

EI FØREMØN Å HA STUDIELÅN?

Aftenposten for 3.januar tek til orde for at det løner seg å ta studielån. Dei seier mellom anna at studentane kan trekka renta frå på skatten og at verdien av krona går ned.

For det fyrste: Studielånet er ikkje noko vanleg lån som går til investering. Studielånet skal dekkja alle levekostnadene. Når vi byrjer å jobba, har vi oftast både studiegjeld og vanlege

lån å betala tilbake. Studiegjelda sit du med i 20-30 år. Er det nokon føremøn?

For det andre: Når verdien på krona går ned, då vert og lånet billigare. Men vi har ikkje nokon garanti for at inflasjonen aukar. Regjeringa kan skifta politikk i krisetider.

I 20-åra auka regjeringa verdien av krona. Då vart gjelda til folk beinhard, og sær mange bønder gjekk konkurs. Inga lån vart ettergitt. Regjeringa vil til alle tider fyrst taka omsyn til det som held profitten størst.

For det tredje: Studentane får mindre og mindre for låna sine. Prisane stig på hyblar, kantiner, bøker. Samstundes aukar arbeidslosa for akademikarar. Med ein dårleg betalt jobb, vert avdrag beinhard.

Konklusjon: Det er berre vår når Aftenposten og Staten freistar å innbilla oss at det lønar seg å ta studielån. Det er tvert om staten som tener på oss når dei stendig aukar renta og prisane.

Pressemelding fra Landslaget for Norske lærerstudenter:

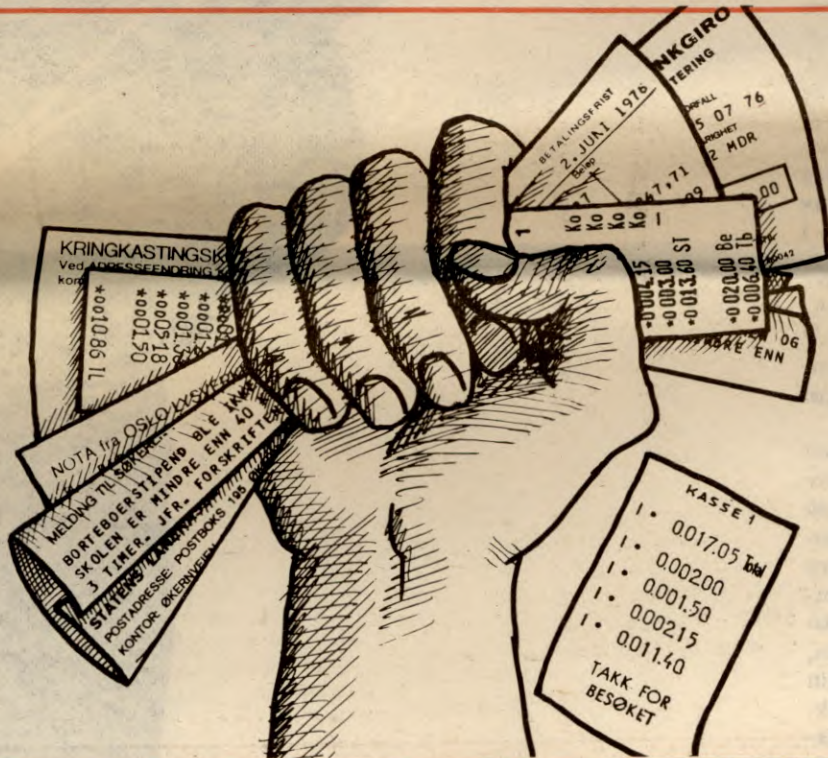
PRESSEMELDING

Regjeringa har foreslått at renta på studielån fra Statens lånekasse skal gå opp med 1%, til 7½%. LNL har tidligere krevd at renta skal ned til 5¼%. På tross av dette heves lånerenta.

Det er allmenn enighet om at alle skal ha lik rett til utdanning og at geografiske og økonomiske forhold ikke skal hindre folk i å utdanne seg. I 1959 var rentefoten 4,25 % p.a., nå blir det foreslått at den skal være på 7,5 % p.a. Tilbakebetalingstida har også økt de siste årene. Idag er tilbakebetalingstida 28 år. Øk-

ingen av rentefoten og tilbakebetalingstida har ført til at gjelda blir uforholdsmessig stor og at en del studenter idag er redde for å ta studielån. Det er også mange studenter som idag er nødt til å jobbe ved siden av studiene for å greie seg.

Vi vil på det sterkeste protestere mot denne rentehevinga, som ytterligere vil forverre studentenes økonomiske situasjon under og etter utdanninga. Vi må skille klart mellom lån til utdanning og investeringer. Ved den foreslåtte renteheving fortsetter departementet uthullinga av alles rett til utdanning.

LES OM REVOLUSJONER STUDENT-POLITIKK I «MATERIALISTEN»

«Materialisten», teoretisk tidsskrift for AKP(m-l) kom ut med nummer rett før jul. Det har med en omarbeida utgave av den viktige sommerleirinnleinga om revolusjonær studentpolitikk. Denne utgaven er bl.a. mye grundigere på klasseanalyse av studentene.

Alle NKS'ere og andre som er interessert i utviklinga av den revolusjonære studentpolitikken, må skaffe seg dette nummeret av «Materialisten».

Oslo: SEMESTERAVGIFTA NÅ 140 KR!

I Oslo er det no lagt fram eit sjokkbudsjett som møtar studentane til våren. Det er DNA-pampane i hovedstyret i Samskipnaden som har kome med denne julegáva. Framlegget er så sjokkerande at berre DNA sjøl har støtta det. Grønt Gras og DKSF var fyrst ikkje sikre, men på møtet i Studenttinget stemte dei for dei og.

Sjå berre på desse tala: Semesteravgifta skal opp i 140 kroner. Prisane på kantinen skal gå opp 12 %. Husleiene på studentbyene skal opp 11 %!

Direkte grotesk er framlegget om å «regulere semesteravgifta med 25 kr. «Dette vil seie at semesteravgifta no skal brukast til å dekke underskotet på kantinene. Alle studentar vert no

tvunga til å subsidiere Samskipnaden.

Staten skal ha ansvaret for studentane si velferd:

Det er berre ei løysing på den permanente krisa i Samskipnaden. Staten må tvingast til å ta ansvaret for studentane si velferd. Staten må stø studentane økonomisk.

Nr 1/1977 5.årgang
materialisten 8

TIDSSKRIFT FOR TEORETISK KAMP

UTGITT AV AKP(m-l) PÅ UNIVERSITETET I OSLO

FRAM FOR EN REVOLUSJONÆR STUDENTPOLITIKK

TO LINJER I MUSIKKDEBATTEN

HVA MÅ GJØRES

HVA MÅ GJØRES» er avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund.

Utkommer med 7 nummer pr. år. Abonnementspris kr. 20,- pr. år.

Adresse:
Boks 2072, Grünerløkka, OSLO5
Postgiro 2.23.26.43.

Ansvarleg: Jørn Magdahl.

Navn:

Adresse:

Postnr. og sted:

Abonner nå!